

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΜΕ ΘΕΜΑ:
Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗ
ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ:
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Σαράφη Βασιλική

(Α.Μ. 20830)

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:

ΜΗΤΟΥΛΑ ΡΟΪΔΩ

ΜΕΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

ΘΕΩΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ

ΣΑΡΔΙΑΝΟΥ ΕΛΕΝΗ

ΑΘΗΝΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2012

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα πτυχιακή μελέτη με θέμα «Η συμβολή των αναπτυξιακών επιχειρήσεων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη. Μελέτη περίπτωσης Δήμος λίμνης Πλαστήρα.» διεξήχθη με σκοπό την ολοκλήρωση των προπτυχιακών μου σπουδών στο τμήμα Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. Μέσω του παρακάτω συνοπτικού κειμένου θα ήθελα να ευχαριστήσω μια σειρά ατόμων που με στήριξαν και με βοήθησαν να πετύχω το στόχο μου.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω, την καθηγήτρια μου κ. Μητούλα, η οποία ήταν η επιβλέπουσα καθηγήτρια μου στη διάρκεια διεξαγωγής της πτυχιακής μου μελέτης, που με την δική της καθοδήγηση κατάφερα να επιλέξω και να φέρω εις πέρας το συγκεκριμένο θέμα. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω και τις καθηγήτριές μου κ. Θεοδωροπούλου και κ. Σαρδιανού που στάθηκαν πολύτιμοι αρωγοί κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της πτυχιακής μου εργασίας.

Κλείνοντας, οφείλω πολλά και ένα πολύ μεγάλο ευχαριστώ στους γονείς μου για την οικονομική και ηθική υποστήριξη που μου παρείχαν, καθώς και τις αδερφές μου για τις συμβουλές τους και τη καθοδήγηση κατά τη διάρκεια των πανεπιστημιακών σπουδών μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

➤ Ευχαριστίες.....σελ:	1
➤ Περίληψη.....	4
➤ Summary.....	5
➤ Εισαγωγή.....	6
➤ <u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ</u>	
1.1. Η Έννοια της Βιωσιμότητας.....	8
1.2. Βιώσιμη Ανάπτυξη & Δείκτες Βιώσιμης Ανάπτυξης.....	8
1.3. Βιώσιμη Τοπική Ανάπτυξη.....	10
1.4. Οργανισμοί Τοπικής Ανάπτυξης.....	12
1.5. Ρόλος Αναπτυξιακών επιχειρήσεων.....	13
1.6. Αναπτυξιακά Προγράμματα.....	18
➤ <u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ</u>	
2.1. Βασικά Χαρακτηριστικά Δήμου λίμνης Πλαστήρα.....	19
2.1.1. Γεωγραφικά Χαρακτηριστικά & Διοικητική Διάρθρωση	19
2.1.2. Δημογραφικά Χαρακτηριστικά	19
2.2. Αναπτυξιακή Φυσιονομία του Δήμου.....	21
2.2.1. Οικονομικός Τομέας.....	21
2.2.2. Φυσικό Περιβάλλον.....	22
2.2.3. Πολιτιστικό - Ιστορικό Περιβάλλον.....	25
➤ <u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΛΑΣΤΗΡΑ</u>	
3.1. Η Αναπτυξιακή Καρδίτσας (ΟΤΑ) Α.Ε.....	28
3.2. Αναπτυξιακά Προγράμματα στο Δήμο λίμνης Πλαστήρα.....	38
3.3. Τα έργα που πραγματοποιήθηκαν στο Δήμο Πλαστήρα.....	47
➤ <u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ</u>	
4.1. Μέθοδος Συλλογής Στοιχείων.....	51
4.2. Το Ερωτηματολόγιο.....	51
4.3. Το Δείγμα της Έρευνας.....	51

➤ **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

5.1. Συχνότητες.....	52
5.2.Εκτίμηση υποδείγματος πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης για τους παράγοντες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και πρόοδο του Δήμου λίμνης Πλαστήρα.....	68
5.3.Εκτίμηση υποδείγματος λογιστικής παλινδρόμησης για τη πιθανότητα οι επιχειρηματίες του Δήμου λίμνης Πλαστήρα να μην πληρούν τις προϋποθέσεις για την έγκριση της χρηματοδότησής τους από τα προγράμματα.....	71
5.4.Εκτίμηση υποδείγματος πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης για την επίδραση των αναπτυξιακών επιχειρήσεων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά τη προσέλκυση νέων επενδυτών στη περιοχή.....	74
5.5.Εκτίμηση υποδείγματος πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης για την επίδραση των αναπτυξιακών επιχειρήσεων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.....	77
5.6.Εκτίμηση υποδείγματος πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης για την επίδραση των αναπτυξιακών επιχειρήσεων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά τη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.....	81

➤ **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ**.....85

➤ Βιβλιογραφία.....	90
➤ Παράρτημα.....	93

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία συντάχθηκε στα πλαίσια των προπτυχιακών σπουδών στο τμήμα Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου. Στόχος της είναι η διερεύνηση της συμβολής των αναπτυξιακών επιχειρήσεων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα μέσω των αναπτυξιακών προγραμμάτων. Παρουσιάζονται αρκετές βιβλιογραφικές πληροφορίες σχετικά με την έννοια της βιωσιμότητας, τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη. Στη συνέχεια γίνεται η μελέτη περίπτωσης του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όπου ερευνώνται τα χαρακτηριστικά του και η συμβολή της Αναπτυξιακής Καρδίτσας στην ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, καθώς και τα έργα που πραγματοποιήθηκαν μέσω των αναπτυξιακών προγραμμάτων. Στο τελευταίο μέρος της μελέτης, παρουσιάζεται η έρευνα η οποία πραγματοποιήθηκε σε ιδιοκτήτες επιχειρήσεων που εδρεύουν στο Δήμο λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά τη συμβολή της Αναπτυξιακής Καρδίτσας και των αναπτυξιακών προγραμμάτων. Τέλος, εκτιμήθηκε με τη στατιστική ανάλυση υποδείγματα που δείχνουν τις σχέσεις μεταξύ των μεταβλητών που προέκυψαν από την έρευνα. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε με τη χρήση ερωτηματολογίων, ενώ η ανάλυση δεδομένων έγινε με τη χρήση των στατιστικών προγραμμάτων SPSS και Excel.

Λέξεις κλειδιά: Βιώσιμη Ανάπτυξη, Βιώσιμη Τοπική Ανάπτυξη, Αναπτυξιακή Εταιρεία Καρδίτσας Α.Ε., Αναπτυξιακά Προγράμματα, Λίμνη Πλαστήρα

SUMMARY

The present Thesis was composed in the frames of undergraduate program in the department of Home Economics and Ecology of Harokopio University. It's aim is to study the contribution of business development at municipality Plastiras's lake sustainable local development through development programs. Several bibliographic information concerning the concept of sustainability, sustainable development and sustainable local development. Following the bibliographic approach, a case study of the municipality Plastiras's lake is presented. This case study investigates the characteristics of this municipality, the contribution of Development Agency of Karditsa at development of the municipality and projects carried out through development programs. In the latter part of the study, a research is carried out with business owners used as a sample. The research provides a fairly clear picture of the view of the contribution of Development Agency of Karditsa and development programs. Finally, models were estimated showing the relationships between variables resulting from the research. The study was conducted using questionnaires and data analysis was performed with the use of the statistical programs SPSS and Excel.

Keywords: Sustainable Development, Sustainable Local Development, Development Agency of Karditsa S.A., Developmental Programs, Lake Plastira

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αντικείμενο της παρούσας πτυχιακής εργασίας αποτελεί η μελέτη της συμβολής των αναπτυξιακών επιχειρήσεων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη. Ειδικότερα, η διερεύνηση του βαθμού της συμβολής των αναπτυξιακών επιχειρήσεων πραγματοποιήθηκε μέσω της μελέτης περίπτωσης του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, μιας περιοχής του Νομού Καρδίτσας.

Στόχος της συγκεκριμένης μελέτης ήταν η καταγραφή των τοπικών αναπτυξιακών επιχειρήσεων του νομού Καρδίτσας και η παρουσίαση των αναπτυξιακών προγραμμάτων, που συνέβαλαν στη βιώσιμη ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα. Πιο συγκεκριμένα, μελετήθηκαν οι ενέργειες βιώσιμου χαρακτήρα που πραγματοποιήθηκαν στη περιοχή και οι ολοκληρωμένες παρεμβάσεις βιώσιμης ανάπτυξης.

Τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση της μελέτης ήταν η βιβλιογραφική ανασκόπηση, η επί τόπια έρευνα και μελέτη, το ερωτηματολόγιο και τα στατιστικά προγράμματα SPSS και Excel. Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε ήταν αρχικά η συλλογή πληροφοριών και στοιχείων από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, η διεξαγωγή έρευνας στις τοπικές αναπτυξιακές επιχειρήσεις, οι συνεντεύξεις από υπεύθυνους και μέλη των τοπικών αναπτυξιακών επιχειρήσεων και η δημιουργία ερωτηματολογίου. Έπειτα, η έρευνα κατέληξε στην εξαγωγή αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων σχετικά με τη συμβολή των αναπτυξιακών επιχειρήσεων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη της περιοχής του δήμου λίμνης Πλαστήρα.

Η δομή της πτυχιακής εργασίας διαμορφώνεται ως εξής:

Στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η έννοια της βιωσιμότητας, καταγράφεται η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης, οι δείκτες της βιώσιμης ανάπτυξης και η βιώσιμη τοπική ανάπτυξη. Επίσης, παρουσιάζεται η λειτουργία και ο ρόλος των οργανισμών τοπικής ανάπτυξης και ο όρος των αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται ο Δήμος λίμνης Πλαστήρα, η θέση και η διοικητική διάρθρωση, τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής. Επίσης, αναλύεται η αναπτυξιακή φυσιογνωμία του Δήμου, όσον αφορά τον οικονομικό τομέα, το φυσικό περιβάλλον και τα πολιτιστικά-ιστορικά στοιχεία του Δήμου.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στη συμβολή των αναπτυξιακών επιχειρήσεων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα. Ειδικότερα, παρουσιάζονται η Αναπτυξιακή Καρδίτσας (ΟΤΑ) Α.Ε., τα αναπτυξιακά προγράμματα που έλαβαν χώρα στη περιοχή, καθώς και τα έργα που πραγματοποιήθηκαν.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η επιτόπια έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίων, περιγράφεται η μέθοδος συλλογής στοιχείων και το δείγμα της έρευνας.

Στο πέμπτο κεφάλαιο δίδεται η στατιστική ανάλυση των δεδομένων μέσα από τη συχνότητες και τις παλινδρομήσεις, καθώς και τα αποτελέσματα της μελέτης.

Στο έκτο κεφάλαιο διεξάγονται συμπεράσματα από την έρευνα και διατυπώνονται προτάσεις που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής. Τα συμπεράσματα αυτά προκύπτουν από τη μελέτη των αποτελεσμάτων της έρευνας, όπως επίσης με τη βοήθεια του αναπτυξιακού σχεδίου του Δήμου μέσα από τα αναπτυξιακά προγράμματα δράσης.

Στο τελευταίο μέρος της εργασίας παρατίθενται: βιβλιογραφία, ερωτηματολόγιο, παράρτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

1.1.Η Έννοια της Βιωσιμότητας

Έχουν προταθεί πολλοί ορισμοί της βιωσιμότητας. Παρακάτω δίδεται μία επιλογή απ' αυτούς.

1. Η λέξη βιωσιμότητα αναφέρεται στην ικανότητα της κοινωνίας, του οικοσυστήματος ή κάθε άλλου ενεργού συστήματος να συνεχίσει να λειτουργεί απεριόριστα στο μέλλον χωρίς να υποχρεώνεται σε παρακμή από εξάντληση των βασικών πόρων (R. Gilman, Context Institute & Καρβούνης, 2003).

2. Βιωσιμότητα είναι το δόγμα ότι οικονομική αύξηση και ανάπτυξη πρέπει να λαμβάνουν χώρα και να διατηρούνται με τη πάροδο του χρόνου μέσα στα όρια που θέτει η οικολογία με την ευρύτερη έννοια-με τις αλληλοσυσχετίσεις των ανθρώπινων υπάρξεων και των δραστηριοτήτων τους, τη βιόσφαιρα και τους φυσικούς και χημικούς νόμους που την κυβερνούν. Αυτό υπονοεί ότι η προστασία του περιβάλλοντος και η οικονομική ανάπτυξη είναι συμπληρωματικές μάλλον παρά ανταγωνιστικές διεργασίες (W. D. Ruckelshaus, EPA, 1989 & Καρβούνης, 2003).

3. Βιωσιμότητα είναι μια συμμετοχική διαδικασία που σχεδιάζει και επιδιώκει μια κοινότητα που να σέβεται και να κάνει συνετή χρήση όλων των πόρων της- φυσικών, ανθρώπινων, ατροποποιήτων, κοινωνικών, πολιτισμικών, επιστημονικών κλπ. Η βιωσιμότητα επιδιώκει να εξασφαλίσει στο βαθμό του δυνατού, ότι οι παρούσες γενιές εξασφαλίζουν υψηλό βαθμό οικονομικής ασφάλειας και μπορούν να απολαμβάνουν δημοκρατία και λαϊκή συμμετοχή στον έλεγχο των κοινοτήτων τους, ενώ συντηρούν την ακεραιότητα των οικολογικών συστημάτων από τα οποία εξαρτάται όλη η ζωή και ολόκληρη η παραγωγή και υπό την προϋπόθεση της υποχρέωσης για τις επόμενες γενιές να παρέχεται σ' αυτές ό, τι χρειάζεται για το δικό τους όραμα, ελπίζοντας ότι κι αυτές θα έχουν τη σοφία και την ευφυΐα να χρησιμοποιήσουν ό, τι τους παρέχεται με κατάλληλο τρόπο (Viederman, 1994 & Καρβούνης, 2003).

1.2.Βιώσιμη Ανάπτυξη & Δείκτες Βιώσιμης Ανάπτυξης

Ο όρος βιωσιμότητα σχετίζεται άμεσα με τη ζωή και κυρίως με την επιβίωση των όντων, των ατόμων μέσα στη κοινωνία, αλλά κυρίως μέσα στο περιβάλλον. Και αυτό γιατί από το περιβάλλον μπορεί και έχει ζωή είτε το ζωικό, είτε το φυτικό βασίλειο.

Όμως, στις μέρες μας, η βιώσιμη ανάπτυξη δεν ενδιαφέρει μόνο τους περιβαλλοντολόγους. Ενδιαφέρει όλους τους κλάδους των επιστημών, οι οποίοι, καθένας από το δικό του γνωσιολογικό υπόβαθρο, προτείνουν και τα κατάλληλα εργαλεία για την επίτευξη του

στόχου της βιώσιμης ανάπτυξης. Βέβαια τα αποτελέσματα της ανάπτυξης δε θα είναι θετικά, εάν οι επιστημονικοί κλάδοι δρουν αυτόνομα, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη και τους υπόλοιπους. Οι οικονομικοί, κοινωνικοί, χωρικοί, πολιτισμικοί και άλλοι παράγοντες δε διαμορφώνονται ανεξάρτητα αλλά αλληλοσυμπληρώνονται και αλληλεπιδρούν ο ένας πάνω στον άλλο, διαμορφώνοντας το τελικό αποτέλεσμα. Η καλή συνεργασία και επικοινωνία θα οδηγήσει και στη σωστή ιεράρχηση των αναγκών, ώστε να εφαρμόζονται οι κατάλληλες δράσεις στην κατάλληλη περιοχή και την κατάλληλη χρονική στιγμή.

Ο επιστημονικός όρος, σε σχέση με μία απλή ανάλυση, δεν απέχει σχεδόν καθόλου, καθώς σύμφωνα με αυτόν βιώσιμη ανάπτυξη είναι η μετάβαση προς μία κοινωνία πιο ανθρώπινη και με καλύτερες συνθήκες διαβίωσης. Βιώσιμη λοιπόν ονομάζεται η ανάπτυξη εκείνη, η οποία ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των σημερινών γενεών, χωρίς να θέτει σε κίνδυνο τις απαιτήσεις των γενεών που θα ακολουθήσουν. Είναι δηλαδή έννοια ταυτόσημη με την «αιφόρο ανάπτυξη» που το κύριο χαρακτηριστικό της είναι η αέναη ζωή και προτεραιότητα της η εξασφάλιση ποιότητας διαβίωσης σε όλους τους τομείς-περιβάλλον, οικονομία, πολιτισμό κ.ά.- για όλους και για πάντα.

Πολύ συχνά, ακούγοντας τον όρο «βιώσιμη ανάπτυξη», έρχεται στο μυαλό κάποιων η βιωσιμότητα του περιβάλλοντος. Όπως φάνηκε, αυτό είναι κατά κάποιον τρόπο φυσικό, εφόσον η προέλευση του όρου προέρχεται από τον περιβαλλοντικό παράγοντα. Τη σύγχρονη όμως εποχή ο όρος «βιώσιμη ανάπτυξη» έχει υπερβεί το καθαρά και αυστηρά περιβαλλοντικό πλαίσιο. Αποδείχθηκε ότι η πολυπλοκότητα της «βιωσιμότητας» επιδρά στη λειτουργία τουλάχιστο τεσσάρων διαφορετικών συστημάτων: του οικοσυστήματος, του οικονομικού, τεχνολογικού και κοινωνικού. Για να είναι δυνατή η δημιουργία μιας μελλοντικής οδού βιωσιμότητας είναι απαραίτητο να εξεταστεί η αλληλεπίδραση των παραπάνω συστημάτων (Nils B. & Larsgoran S., 2001). Μακροχρόνιες έρευνες έχουν δείξει ότι στους παραπάνω παράγοντες θα έπρεπε να προστεθεί ακόμη ένας που χωρίς αυτόν δεν μπορεί να υπάρξει βιωσιμότητα ενός τόπου: ο πολιτισμός. Σήμερα, λοιπόν, η επεξήγηση του όρου «βιωσιμότητα» και η τελική επιτυχία της, αναφέρονται σε όλους τους τομείς. Μάλιστα στο πλαίσιο της δεν εντάσσεται μόνο η ανεξάρτητη ύπαρξη και ενδυνάμωση των παραπάνω παραγόντων και των αντίστοιχών τους, αλλά συμπεριλαμβάνεται και ο απαιτούμενος συνδυασμός όλων αυτών, ώστε να συνυπάρξουν αρμονικά τόσο στο παρόν, όσο και στο μέλλον, σε μία αέναη και βιώσιμη μορφή (Μητούλα, 2000).

Κατά τους Fink & Hargreaves (2003) η βιώσιμη ανάπτυξη είναι έννοια ταυτόσημη με την αιφόρο ανάπτυξη, που το κύριο χαρακτηριστικό της είναι η αέναη ζωή και προτεραιότητα της η εξασφάλιση ποιότητας διαβίωσης σε όλους τους τομείς και για πάντα. Ο όρος «βιώσιμη ανάπτυξη» έχει υπερβεί το αυστηρά περιβαλλοντικό πλαίσιο και αναφέρεται σε στοιχεία και

παράγοντες οικονομικούς, κοινωνικούς, πολιτισμικούς κλπ. Η αλλαγή νοοτροπίας, ηθικών αξιών, νομοθετικού πλαισίου και επιστημονικής προσέγγισης δεν είναι εύκολη. Η βιωσιμότητα απαιτεί αλλαγή βαθιά ριζωμένων αντιλήψεων για τον άνθρωπο και τον κόσμο που μετατρέπονται σε πλήθος καθημερινών επιλογών σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο. Είναι ένα ζήτημα μεγαλύτερο από την εφαρμογή του σε βάθος χρόνου. Αφορά την ζωή και τον θάνατο μιας αλλαγής (Fink & Hargreaves, 2003).

Γενικά, η βιώσιμη ανάπτυξη μπορεί να περιγραφεί σαν μία θεωρία «επιστροφής του ανθρώπου στη φύση» και ακολουθεί έναν αιώνα όπου κυριάρχησε η θεωρία ότι η εθνική πρόοδος επιτυγχάνεται μόνο μέσα από την έντονη βιομηχανοποίηση, το εμπόριο και την αστικοποίηση. Η βιώσιμη ανάπτυξη είναι ένα στοιχείο ενσωματωμένο στην επιχειρησιακή στρατηγική των εταιριών (Watkins, 2006).

Δείκτες Βιώσιμης Ανάπτυξης

Οι δείκτες βιωσιμότητας ταυτίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά των υπαρχόντων ανθρώπινων και φυσικών οικοσυστημάτων. Ο ρόλος ενός δείκτη είναι να καθιστά τα πολύπλοκα συστήματα κατανοητά ή αντιληπτά. Ένας αποτελεσματικός δείκτης ή σύνολο δεικτών βοηθά μια κοινότητα να καθορίζει το πού βρίσκεται, πού πρόκειται να πάει και πόσο μακριά είναι από τους επιλεγμένους στόχους της. Οι δείκτες παρέχουν την προοπτική της προόδου μιας κοινότητας και κατευθυντήριες γραμμές για αλλαγές στις δραστηριότητες της. Οι δείκτες βιωσιμότητας εξετάζουν την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα μιας κοινότητας βασισμένη στο βαθμό κατά τον οποίο τα οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά συστήματα είναι αποτελεσματικά και ολοκληρωμένα. Με λίγα λόγια, οι δείκτες βιωσιμότητας βοηθούν στη μέτρηση των επιπτώσεων που έχουν οι προσπάθειες για βιώσιμη ανάπτυξη (Καρβούνης & Γεωργακέλλος Δ, 2003).

1.3. Βιώσιμη Τοπική Ανάπτυξη

Στη προσπάθεια προσδιορισμού του περιεχομένου και των προϋποθέσεων εφαρμογής μιας αναπτυξιακής στρατηγικής σε τοπικό επίπεδο έχουν διατυπωθεί αρκετές έννοιες. Ωστόσο, μπορούν να αναφερθούν κάποιες απόψεις που ερμηνεύουν το περιεχόμενο της διαδικασίας της ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο, τις σχετικές μ' αυτήν έννοιες, τις μεταξύ τους διαφοροποιήσεις και τις διάφορες παραλλαγές αυτού του προτύπου ανάπτυξης.

Ο Garofoli (1990, 1992) προσπαθώντας να οριοθετήσει τις έννοιες τοπική και ενδογενής ανάπτυξη, υποστήριξε ότι η τοπική ανάπτυξη χαρακτηρίζεται από ενδογενείς παράγοντες, καθώς και από εξωγενείς μεταβλητές. Η αναπτυξιακή διαδικασία σε πολλές περιπτώσεις βασίζεται

περισσότερο σε εξωγενείς παράγοντες απ' ό τι σε ενδογενείς. Μια προσεκτική ανάλυση της τυπολογίας της τοπικής ανάπτυξης και υποδειγμάτων ενδογενούς ή αυτόνομης ανάπτυξης. Οι σημαντικότεροι παράγοντες οι οποίοι αποτελούν τη βάση των δύο παραπάνω ομάδων αναπτυξιακών υποδειγμάτων είναι προφανώς πολύ διαφορετικοί. Προφανώς, η ιδιαίτερη φύση του υποδείγματος ανάλογα με την περίπτωση που αναφέρεται, είναι πιο σημαντική στη δεύτερη ομάδα υποδειγμάτων. Απ' αυτή την άποψη, οι όροι τοπική και ενδογενής ανάπτυξη, αν και είναι στενά συνδεδεμένοι, διαφοροποιούνται μερικώς, με τρόπο να έχει σαφώς ευρύτερο περιεχόμενο από τον δεύτερο. Σύμφωνα με την ανάλυση αυτή, ο ορισμός και το περιεχόμενο της τοπικής ανάπτυξης είναι λιγότερο περιοριστικός από αυτόν που προτείνεται από τη μεγαλύτερη πλειοψηφία των απόψεων, οι οποίες ταυτίζουν την τοπική με την ενδογενή ανάπτυξη (Garofoli, 1990, 1992).

Σύμφωνα με τον Blakely (1994) η τοπική ανάπτυξη αντιπροσωπεύει μια σημαντική αλλαγή στα υποκείμενα δράσης και στις δραστηριότητες που σχετίζονται με την οικονομική ανάπτυξη. Πρόκειται στην ουσία για μια διαδικασία με την οποία οι τοπικές αρχές και οι οικονομικές ομάδες διαχειρίζονται τους υπάρχοντες πόρους τους και προβαίνουν σε νέες συνεργασιακές ρυθμίσεις και συμφωνίες με τον ιδιωτικό τομέα ή μεταξύ τους, με σκοπό τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την παρακίνηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε μία σαφώς ορισμένη οικονομική ζώνη (Blakely, 1994).

Κατά τον Παπαδασκαλόπουλο (1995) η τοπική ανάπτυξη αποτελεί μια διαδικασία με την οποία επιδιώκεται η προώθηση όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων ενός τόπου. Έτσι, επιδιώκεται η ισόρροπη ανάπτυξη όλων των χωρικών μονάδων της ευρύτερης περιφέρειας με τη διατήρηση του υπάρχοντος οικιστικού δικτύου χωρίς τη συγκέντρωση του πληθυσμού και των δραστηριοτήτων σε ένα ορισμένο αστικό κέντρο. Σκοποί της ολοκληρωμένης ανάπτυξης είναι (Παπαδασκαλόπουλος, 1995):

- Η προώθηση των στόχων της περιφερειακής πολιτικής που δεν προωθούνται επαρκώς από τον κεντρικό προγραμματισμό,
- Η εξάλειψη των δυαδικών φαινομένων και επιπτώσεων των περιόδων κρίσης,
- Η ενεργοποίηση του πληθυσμού στην αναπτυξιακή προσπάθεια και
- Η ενδογενής ανάπτυξη.

Η τοπική ανάπτυξη εξαρτάται και από το πώς οι Τοπικές Διοικήσεις ή Οργανισμοί ενεργοποιούν και διατηρούν την επιχειρηματική δραστηριότητα και απασχόληση. Ο βασικός στόχος της Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης είναι να δημιουργήσει τοπικές ευκαιρίες απασχόλησης σε τομείς που συντελούν στη βελτίωση της τοπικής κοινωνίας χρησιμοποιώντας το υπάρχον ανθρώπινο, φυσικό και θεσμικό «Κεφάλαιο». Αυτό σημαίνει ότι οι τοπικοί

παράγοντες, όπως Οργανισμοί, Φορείς, Τοπικές Επιχειρήσεις, Τοπική Πρωτοβουλία και Επιχειρηματικότητα, συνιστούν τους βασικούς μοχλούς της αναπτυξιακής διαδικασίας. Έτσι, αξιοποιούνται τοπικά η παραγωγική δομή, οι παραδόσεις και η πολιτιστική κληρονομιά, πάνω στα οποία μπορεί να στηριχθεί η οικονομική μεγέθυνση και η βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. (Blakely, 1997)

Με την ωρίμανση της συζήτησης, παρακολούθησης και έρευνας έχουν προσδιοριστεί από επιστήμονες και πολιτικούς οι βασικοί συντελεστές που καθορίζουν την ανάπτυξη ενός τόπου. Σύμφωνα με αυτούς ένας τόπος χαρακτηρίζεται ως αναπτυσσόμενος (Στεφάνου & Μητούλα, 2004), όταν σε αυτόν καταγράφεται:

- Μακροπρόθεσμη σταθερότητα
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας
- Αύξηση της παραγωγικότητας
- Ενίσχυση της απασχόλησης
- Καταπολέμηση της ανεργίας
- Ενδυνάμωση των δημιουργικών δυνάμεων
- Αξιοποίηση των παραγωγικών πόρων
- Ορθολογική χρήση της γης και των φυσικών πόρων
- Ενδυνάμωση των ασθενέστερων κοινωνικών ομάδων
- Παροχή και εξασφάλιση των βασικών δικαιωμάτων παιδείας, υγείας, ποιότητας ζωής.

1.4. Οργανισμοί Τοπικής Ανάπτυξης

Η ευρωπαϊκή εμπειρία έχει αναδείξει πλήθος διαφορετικών Οργανισμών Τοπικής Ανάπτυξης-Αναπτυξιακούς Φορείς, οι οποίοι αποτέλεσαν συντονιστές στους παράγοντες που δραστηριοποιούνται σε τοπικό επίπεδο για την αξιοποίηση τόσο των ενδογενών όσο και των εξωγενών πόρων. Άλλοι από τους οργανισμούς αυτούς εξαρτώνται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και άλλοι είναι ανεξάρτητοι. Επιπλέον, ορισμένοι από αυτούς επεξεργάζονται κατευθύνσεις δράσης, άλλοι υλοποιούν τα μέτρα που έχουν εγκριθεί σε άλλο επίπεδο, άλλοι συνδυάζουν και τα δύο. Τα καθήκοντα που αναλαμβάνουν μπορεί να καλύπτουν πολλές πλευρές της ανάπτυξης ή αντίθετα να περιορίζονται σε μία μόνο πλευρά.

Κύρια χαρακτηριστικά των Οργανισμών Τοπικής Ανάπτυξης

- η προσπάθεια εκπροσώπησης όλων των τοπικών συμφερόντων, του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα,
- η στήριξη τους από την εταιρική σχέση τοπικών αρχών και τοπικών επιχειρηματικών κύκλων,
- η σχετική τους αυτονομία,
- το γεγονός ότι είναι ενδιάμεσοι φορείς στο χαμηλότερο γεωγραφικό/διοικητικό επίπεδο.

Είναι συνήθως μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί και χρηματοδοτούνται τόσο από το δημόσιο τομέα και την τοπική αυτοδιοίκηση, όσο και από τον ιδιωτικό τομέα. Η στήριξή τους γίνεται με χρηματοδότηση και με διάθεση έμπειρων στελεχών.

Μερικοί από τους Οργανισμούς Τοπικής Ανάπτυξης απασχολούν πολυπληθές προσωπικό ενώ άλλοι λειτουργούν μόνο με ένα σύμβουλο. Οι υπηρεσίες που παρέχουν διαφέρουν, αλλά μπορεί να ξεχωρίσει κανείς μερικές δραστηριότητες που απαντώνται σε όλους σχεδόν τους Οργανισμούς Τοπικής Ανάπτυξης:

- παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών,
- παροχή πληροφόρησης/καθοδήγησης,
- υπηρεσίες «προώθησης»/ γενικής στήριξης

Ο ανωτέρω βασικός πυρήνας πλαισιώνεται από δραστηριότητες όπως:

- κατάρτιση,
- τεχνική βοήθεια/μεταφορά τεχνολογίας,
- επικοινωνία ιδεών με χρηματοδότες,
- πρόσβαση σε χρηματοδότηση και καινοτομία (Ποταμιανός, 1991).

1.5. Ο Ρόλος των Αναπτυξιακών Επιχειρήσεων

Οι Αναπτυξιακές Εταιρείες, ως Επιχειρήσεις των Οργανισμών της Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, συστήνονται και λειτουργούν σύμφωνα με το Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα (Π.Δ.410/95) και τον Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (Π.Δ.30/96), οι οποίοι μεταξύ άλλων προβλέπουν ότι:

“Οι Δήμοι και οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, μπορούν να συνιστούν δικές τους επιχειρήσεις ή να μετέχουν σε επιχειρήσεις που συνιστούν μαζί με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα ή σε επιχειρήσεις που ήδη υπάρχουν :

- α) για την εκτέλεση έργων που έχουν σκοπό την εξυπηρέτηση του κοινού καθώς και για την οικονομική εκμετάλλευση των έργων αυτών,
- β) για την παραγωγή αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών που έχουν σκοπό την εξυπηρέτηση του κοινού,
- γ) για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που έχουν σκοπό την πραγματοποίηση εσόδων.”

Ο Ρόλος των Αναπτυξιακών Εταιρειών αναπτύχθηκε ως δυναμική διαδικασία συσσώρευσης εμπειριών και σύγκλισης των τοπικών κοινωνικοοικονομικών δεδομένων με τις τάσεις, προσανατολισμούς και απαιτήσεις του ευρύτερου Περιφερειακού, Εθνικού και Ευρωπαϊκού περιβάλλοντος. Έτσι οι Αναπτυξιακές Εταιρείες :

- Συνιστούν φορείς αποκεντρωμένου σχεδιασμού της ανάπτυξης, δίνοντας βαρύτητα στον ενδογενή και αυτοτροφοδοτούμενο χαρακτήρα της.
- Υποστηρίζουν τους τοπικούς φορείς και την αυτοδιοίκηση, μέσα από ένα πρίσμα αμοιβαίων ωφελειών, στον προγραμματισμό αναπτυξιακών έργων.
- Δημιουργούν προϋποθέσεις και συντονίζουν την ανάληψη νέων και καινοτόμων παραγωγικών πρωτοβουλιών που διευρύνουν - αναβαθμίζουν την τοπική αγορά εργασίας και διαφοροποιούν τον παραγωγικό ιστό.
- Αξιοποιούν και διαχέουν – δημοσιοποιούν αναπτυξιακές ευκαιρίες.
- Διερευνούν τις δυνατότητες προστασίας και αξιοποίησης των τοπικών πόρων και συνδράμουν στη βελτίωση της τεχνικής, κοινωνικής και πολιτιστικής υποδομής.
- Προβάλλουν την περιοχή εμβέλειάς τους, τα φυσικά και ανθρωπογενή πλεονεκτήματά της και
- Εν γένει συμβάλλουν στη βελτίωση των δεικτών της τοπικής ανάπτυξης.

Με άλλα λόγια, η προσέγγιση του ρόλου τον οποίο οφείλει να επιτελεί κάθε Αναπτυξιακή Εταιρεία, επιχειρείται μέσα από την ανάλυση τριών διαστάσεων :

- α) Τι υπαγορεύει το ρόλο της.
- β) Ποιοι οφείλονται να είναι οι στόχοι της.
- γ) Ποια τα επίπεδα άσκησης του ρόλου της.

Σε σχέση με την πρώτη διάσταση εντοπίζονται τα εξής :

1) Ταυτότητα – Φυσιογνωμία της Εταιρείας

Η νομική της υπόσταση, ως ανώνυμη εταιρεία της Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, υπογραμμίζει καταρχήν τη φυσιογνωμία της ως ιδιωτική εταιρεία «δημοσίου

συμφέροντος». Τους σκοπούς της αποτελούν, «η στήριξη αναπτυξιακών δραστηριοτήτων της αυτοδιοίκησης, του κοινωνικού και ιδιωτικού τομέα, η παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών και η δημιουργία προϋποθέσεων για τη σύμμετρη ανάπτυξη της περιοχής ευθύνης της».

Τα παραπάνω, πέρα από τα όποια πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα που εμφανίζει, τονίζουν την αναγκαιότητα λειτουργίας της με επιχειρηματικά κριτήρια, ήτοι διασφαλίζοντας την οικονομική της βιωσιμότητα, την ευελιξία της σε επίπεδο οργάνωσης και λειτουργίας και την φερεγγυότητα της, παράλληλα με την ικανοποίηση του σκοπού της κινητοποίησης – στήριξης των τοπικών φορέων και δυνάμεων.

2) Η Φυσιογνωμία της περιοχής ευθύνης

Όλες οι αγροτικές περιοχές διατηρούν τη μοναδικότητα τους σε διάφορα επίπεδα (γεωγραφική θέση, διοικητικά χαρακτηριστικά, γεωμορφολογία, δημογραφικά χαρακτηριστικά, παραγωγική – οικονομική δραστηριότητα, χωροταξική δομή, φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον, τεχνικές, κοινωνικές και αναπτυξιακές υποδομές). Οι τοπικές ιδιαιτερότητες υπογραμμίζουν σαφώς συγκεκριμένα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα και εν πολλοίς τις αναπτυξιακές προτεραιότητες. Κατά συνέπεια η εν γένει φυσιογνωμία της περιοχής δράσης, προδιαγράφει το πλαίσιο άσκησης και εξειδίκευσης του αναπτυξιακού ρόλου της εταιρείας και τα περιθώρια περαιτέρω συνδρομής της στη βελτίωση των δεικτών της τοπικής ανάπτυξης.

3) Οι Ευκαιρίες του Μακροπεριβάλλοντος

Είναι κοινός τόπος ότι τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης αποτελούνται από ικανά μέσα – προγράμματα και πόρους, από τους οποίους οι Αναπτυξιακές Εταιρείες, μπορούν να επωφεληθούν ως δικαιούχοι, αλλά και να διαχειρισθούν για λογαριασμό άλλων (τρίτων) δικαιούχων. Είναι λοιπόν προφανές ότι ο έγκαιρος προγραμματισμός και η εγρήγορση εν όψει των επερχόμενων ευκαιριών, αποτελεί ουσιώδες προαπαιτούμενο του ρόλου τους και της επιτυχούς συνέχειας τους.

4) Οι Δικαιούχοι των Υπηρεσιών τους

Οι δραστηριότητες των Αναπτυξιακών Εταιρειών σχηματίζουν ένα δυναμικό (μικρό ή μεγάλο κατά περίπτωση) δικαιούχων - αποδεκτών των υπηρεσιών τους. Σαφώς όμως υφίσταται και ένα «λανθάνον» δυναμικό το οποίο κάθε Εταιρεία οφείλει να εκμεταλλευτεί, διευρύνοντας τη δραστηριότητα της και μεγεθύνοντας τις οικονομικές της επιδόσεις. Αυτό εντοπίζεται στις κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, στην τοπική αυτοδιοίκηση, στον

ιδιωτικό και κοινωνικό τομέα της τοπικής οικονομίας και στις υπερτοπικές και διακρατικές συνεργασίες.

5) Η Συνύπαρξη με άλλους Αναπτυξιακούς Φορείς

Στο στενό και ευρύτερο περιβάλλον των Αναπτυξιακών Εταιρειών δραστηριοποιείται πλήθος δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που συμβάλλουν στην τοπική ανάπτυξη (Γενική Γραμματεία της Περιφέρειας, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, Δήμοι, Δημοτικές Επιχειρήσεις, Αναπτυξιακές Εταιρείες, Επιμελητήρια, Επιχειρήσεις, Ιδιώτες Επιχειρηματίες, Μη Κερδοσκοπικοί Φορείς και Οργανισμοί). Έτσι προκύπτει σαφώς η ανάγκη για συμπληρωματικότητα ρόλων, για σύνθεση και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση, για ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων και πρωτοβουλιών. Κατά συνέπεια οι Αναπτυξιακές Εταιρείες οφείλουν να μην προσπεράσουν αυτήν την παράμετρο και να αναπτύσσουν διαρκώς σχέσεις συνεργασίας και επικουρικότητας.

Σε ότι αφορά τη δεύτερη διάσταση, δηλαδή ποιοι οφείλονται να είναι οι στόχοι των Αναπτυξιακών Εταιρειών, αυτοί εξειδικεύονται ως εξής :

- Στήριξη της Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στον προγραμματισμό και στην υλοποίηση αναπτυξιακών έργων και στην ιεράρχηση των τοπικών προτεραιοτήτων.
- Ουσιαστική και διαρκής παρουσία - συμμετοχή στα κέντρα λήψης αποφάσεων σε Περιφερειακό και Νομαρχιακό επίπεδο.
- Υποβοήθηση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στις παραγωγικές και επενδυτικές της δραστηριότητες.
- Διαρκής – αποτελεσματική δημοσιοποίηση αναπτυξιακών / επενδυτικών ευκαιριών και εν γένει βελτίωση του επιπέδου ενημέρωσης των πολιτών και των τοπικών φορέων.
- Συμβολή στην προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση των τοπικών φυσικών και ανθρωπογενών πόρων.
- Προβολή – δημοσιότητα της περιοχής δράσης, των παραγωγικών / αναπτυξιακών πρωτοβουλιών, των φυσικών και ανθρωπογενών πλεονεκτημάτων.
- Κινητοποίηση – εμψύχωση των κοινωνικών και παραγωγικών εταίρων.
- Στήριξη των προσπαθειών και ανάληψη πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και τη διεύρυνση της τοπικής αγοράς εργασίας.
- Ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων με τοπικούς και υπερτοπικούς φορείς.
- Διασφάλιση της βιωσιμότητας, της θετικής πορείας των οικονομικών τους μεγεθών και της οργανωτικής τους ευελιξίας.
- Αφομοίωση και διάδοση καινοτομιών και βέλτιστων πρακτικών.

- Συμβολή στην άμβλυνση των περιφερειακών και ενδονομαρχιακών ανισοτήτων.
- Ανάπτυξη της επικοινωνιακής της πολιτικής και της εξωστρέφειας τους
- Αναβάθμιση της εταιρικής τους εικόνας.
- Αξιοποίηση δικτύων πληροφοριών και προσφορά εξειδικευμένης πληροφόρησης και τεχνικής βοήθειας.
- Οργάνωση κοινών δράσεων με άλλους φορείς.
- Δημιουργία προϋποθέσεων σύγκλισης και ανάπτυξης αμοιβαίων ωφελειών μεταξύ δημόσιου, κοινωνικού και ιδιωτικού τομέα.
- Συμβολή στις προσπάθειες εκσυγχρονισμού των θεσμών της τοπικής οικονομίας και κοινωνίας.

Τέλος, σε ότι αφορά τα επίπεδα άσκησης του ρόλου των Αναπτυξιακών Εταιρειών, αυτά δύναται να διακριθούν :

α) σε επίπεδο Σχεδιασμού / Προγραμματισμού, Δημόσιων Νομαρχιακών και Δημοτικών έργων (τεχνικών και κοινωνικών υποδομών, προστασίας και ανάδειξης φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος), διαδημοτικής συνεργασίας, ιδιωτικών έργων, ολοκληρωμένων παρεμβάσεων, κατάθεσης προτάσεων στην κεντρική διοίκηση και σε Περιφερειακά - Νομαρχιακά κέντρα και θεσμούς αποφάσεων, συντονισμού και τεκμηρίωσης αναγκαιοτήτων / προτεραιοτήτων.

β) σε επίπεδο Υλοποίησης έργων, ενεργειών, δράσεων, επενδύσεων, μελετών και προτάσεων – αιτήσεων φορέων.

γ) σε επίπεδο Διαχείρισης έργων, ενεργειών, δράσεων, ολοκληρωμένων παρεμβάσεων και προγραμμάτων.

δ) σε επίπεδο Τεχνικής Στήριξης / Συμβουλευτικών Υπηρεσιών πληροφόρησης – ενημέρωσης, εμπύχωσης, τεχνικής βοήθειας, παροχής εξειδικευμένων συμβουλών, μελετών (εμπειρογνωμο-σύνες) και συντονισμού.

ε) σε επίπεδο Αξιολόγησης – Παρακολούθησης αδυναμιών δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, δεικτών τοπικής ανάπτυξης, έργων / ενεργειών / δράσεων και προτάσεων (Τσαντάκης, 2003).

1.6. Αναπτυξιακά Τοπικά Προγράμματα

Άμεση είναι η σχέση των αναπτυξιακών επιχειρήσεων με τα τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα, μιας και αυτά διαχειρίζονται αυτές. Ειδικότερα, θα μπορούσε συνοπτικά να ορισθεί ένα Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα ως το πρόγραμμα που σημαίνει τον προγραμματισμό των ενεργειών, ο οποίος θα εξαρτάται από ένα πλήθος υποθέσεων, προβλέψεων, βασικών κατευθύνσεων κ.λπ. Αποτελεί μια διαδικασία η οποία θέτει σε κίνηση το μηχανισμό λήψεως αποφάσεων και βασίζετε σε πληροφορίες, τόσο του παρελθόντος όσο και του παρόντος. Συγκεκριμένα αποσκοπεί στο να δώσει κάποια μελλοντική εικόνα του Δήμου ή της Κοινότητας. Με άλλα λόγια εξειδικεύονται ενέργειες που μπορούν να γίνουν μελλοντικά (Πάνας, 1995).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Στο κεφάλαιο αυτό καταγράφονται τα γενικά χαρακτηριστικά του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά την πληθυσμιακή εξέλιξη, τις οικονομικές δραστηριότητες και την υπάρχουσα τεχνική υποδομή, χαρακτηριστικά δηλαδή που, μαζί με τα στοιχεία του πολιτιστικού και του φυσικού περιβάλλοντος, προσδιορίζουν την ταυτότητα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

2.1. Βασικά Χαρακτηριστικά Δήμου Λίμνης Πλαστήρα

2.1.1. Γεωγραφικά Χαρακτηριστικά & Διοικητική Διάρθρωση

Γεωγραφικά ο Δήμος Πλαστήρα βρίσκεται στο Δυτικό - Νοτιοδυτικό τμήμα του Νομού Καρδίτσας και η έκτασή του καλύπτει τη περιοχή περιφερειακά της λίμνης Νικολάου Πλαστήρα και προήλθε από τη συνένωση των παλαιών Δήμων Πλαστήρα και Νεβρόπολης Αγράφων που αποτελούν τις δύο Δημοτικές του Ενότητες. Συνορεύει βόρεια με το Δήμο Μουζακίου, δυτικά με το Δήμο Αργιθέας, ανατολικά και νοτιοανατολικά με το Δήμο Καρδίτσας. Στο Δήμο Πλαστήρα το υψόμετρο κυμαίνεται από 200 - 1400 μέτρα και το ανάγλυφό του χαρακτηρίζετε ως ημιορεινό.

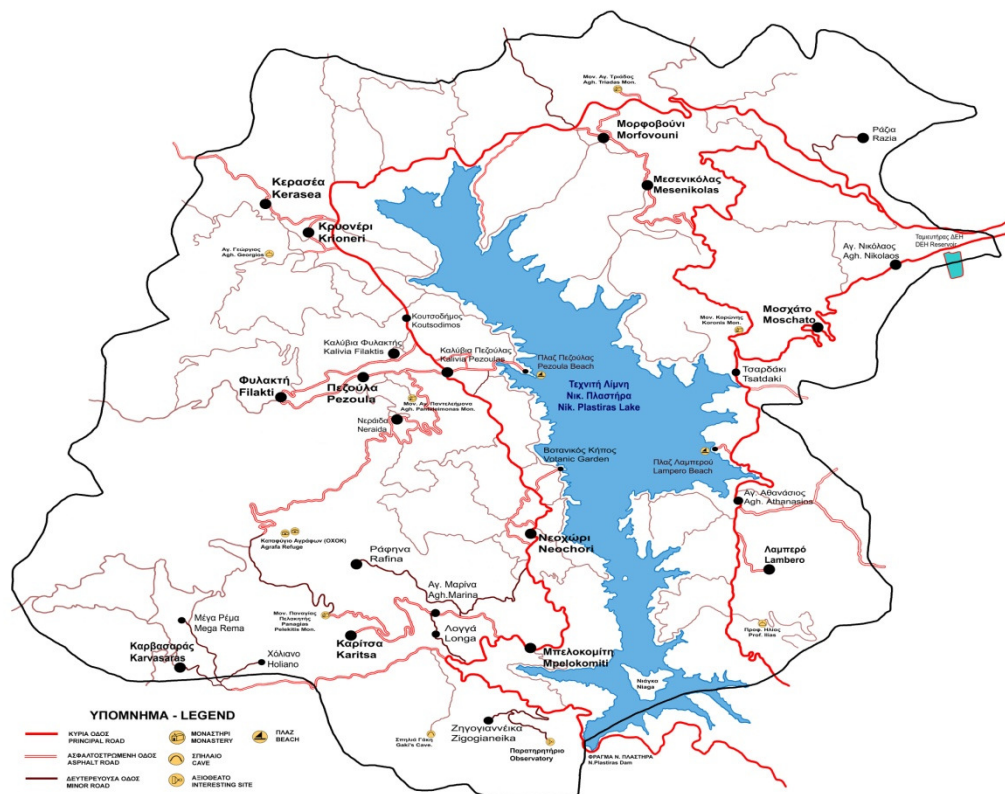
Ο Δήμος Πλαστήρα ανήκει διοικητικά στη περιφέρεια Θεσσαλίας. Η έδρα του Δήμου είναι το Μορφοβούνι που βρίσκεται 23 χιλιόμετρα δυτικά της πόλης Καρδίτσα. Έχει έκταση 195.160 στρέμματα και πληθυσμό 4.520 κατοίκους (απογραφή 2011) (Δήμος λίμνης Πλαστήρα).

2.1.2. Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, με έδρα το Μορφοβούνι συστάθηκε με το Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α /7-6-2010) γνωστό ως "Καλλικράτης". Αποτελείται από δύο Δημοτικές Ενότητες, οι οποίες αντιστοιχούν στους δύο συγχωνευθέντες Δήμους, ήτοι Πλαστήρα και Νεβρόπολης Αγράφων. Κάθε Δημοτική Ενότητα αποτελείται από τις Τοπικές Κοινότητες, οι οποίες αντιστοιχούν στα διαμερίσματα των πρώην Δήμων.

Η δημοτική ενότητα (πρώην δήμος) Πλαστήρα έχει συνολικά 3.791 κατοίκους και έκταση 93.166 στρέμματα (απογραφή 2001). Ο πρώην δήμος λειτούργησε από το 1999 έως το 2010 με έδρα το χωριό Μορφοβούνι.

Η Δημοτική Ενότητα (πρώην Δήμος) Νεβρόπολης Αγράφων καταλαμβάνει έκταση 105.184 στρέμματα και έχει συνολικό πληθυσμό 3.601 κατοίκους (απογραφή 2001). Ο πρώην δήμος λειτούργησε από το 1999 έως το 2010 με έδρα το χωριό Πεζούλα (Δήμος Πλαστήρα).

Χάρτης Δήμου λίμνης Πλαστήρα

2.2. Αναπτυξιακή Φυσιогνωμία του Δήμου

2.2.1. Οικονομικός Τομέας

Πρωτογενής Τομέας Παραγωγής

Η γεωργία αποτελεί τον κύριο κλάδο απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα παραγωγής του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, ενώ η κτηνοτροφία ασκείται συμπληρωματικά και σε πιο περιορισμένη κλίμακα προοριζόμενη κυρίως για ιδιοκατανάλωση. Βέβαια ο τρόπος άσκησης της γεωργίας εξυπηρετεί κυρίως ατομικές ανάγκες, όμως κάποιο μέρος της παραγωγής πωλείται από τους ίδιους του παραγωγούς ή διατίθεται σε μικρές τοπικές αγορές μεταξύ των οικισμών και σε περιοχές γύρω από την λίμνη. Οι γεωργοί απολαμβάνουν εξισωτική αποζημίωση, η οποία είναι αυξημένη για τους νέους γεωργούς. Η γεωργία στην περιοχή είναι περιορισμένη κυρίως λόγω της πληθυσμιακής συρρίκνωσης, αλλά και λόγω της μεγάλης διασποράς και κατατεμαχισμού των αγροτεμαχίων. Η κυριότερη κατηγορία καλλιεργειών είναι οι δενδρώδεις καλλιέργειες και ακολουθούν οι ετήσιες καλλιέργειες. Ειδικότερα, το ποσοστό των καλλιεργούμενων εκτάσεων σε σχέση με τη διατιθέμενη αγροτική γη είναι μικρό και μεγάλο ποσοστό της αγροτικής γης δηλώνεται σαν κοφτολίβαδα ή αγρανάπαυση.

Όσον αφορά τη κτηνοτροφία και την αλιεία, παρά την αισθητή μείωση της τα τελευταία χρόνια, εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό κλάδο παραγωγής, με κυριότερη μορφή την αιγοπροβατοτροφία. Μεγάλο ποσοστό των κτηνοτροφικών προϊόντων διατίθεται για αυτοκατανάλωση. Στην περιοχή κυριαρχούν τα εκτατικά συστήματα εκμεταλλεύσεων, που χαρακτηρίζονται από μονάδες οικογενειακού χαρακτήρα, με μικρό μέγεθος και βεβαίως με ευκολότερη διαχείριση (εκτροφή, μετακινήσεις κλπ). Το γεγονός των μικρών κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων σε συνδυασμό με την εκτατική μορφή κτηνοτροφίας και τις συχνές μετακινήσεις των κοπαδιών, δεν επέτρεψε την κατασκευή σύγχρονων κτηνοτροφικών μονάδων, κατασκευασμένων σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζονται από τους Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής και αφορούν την υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων. Έτσι, οι σταβλικές εγκαταστάσεις είναι στις περισσότερες περιπτώσεις πρόχειρες, κατασκευασμένες με πρόχειρα υλικά και χωρίς να τηρούνται οι προδιαγραφές υγιεινής και ασφάλειας. Τέλος, η αλιεία αναπτύσσετε κυρίως με τη μορφή ιχθυοκαλλιεργειών στην περιοχή μελέτης, κοντά στη συμβολή του Καριτσιώτη με το χείμαρρο Κερεντάν, όπου υπάρχουν δύο ιχθυοτροφεία πέστροφας δυναμικότητας 20 και 5 τόνων ετησίως αντίστοιχα.

Τα δάση στη περιοχή καλύπτουν τη μεγαλύτερη έκταση (72% της συνολικής έκτασης). Οι βοσκότοποι (δημόσιοι και ιδιωτικοί) καλύπτουν το 21% της συνολικής έκτασης, ενώ οι

καλλιεργούμενες εκτάσεις μόνο το 5%. Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις αποτελούνται κυρίως από δενδροκαλλιέργειες. Τέλος πολύ μικρή έκταση καλύπτουν οι οικισμοί. Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις της περιοχής του Δήμου λίμνης Πλαστήρα είναι δημόσιες και διαχειρίζονται από το Δασαρχείο Καρδίτσας ενώ κάποιες ορεινές εκτάσεις (βοσκότοποι) είναι δημόσιες ή και ιδιωτικές εκτάσεις.

Δευτερογενής Τομέας Παραγωγής

Σχετικά με τον τομέα της βιομηχανίας, στη περιοχή βρίσκετε η μεγαλύτερη εργοστασιακή μονάδα στη Θεσσαλία. Είναι το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο της ΔΕΗ που λειτουργεί στα όρια του Δ.Δ. Μοσχάτου. Οι υπόλοιπες επιχειρήσεις είναι πολύ μικρές και επηρεάζουν πολύ λίγο το προϊόν και την απασχόληση της περιοχής. Στην περιοχή δεν υπάρχει δραστηριότητα εξόρυξης, ούτε έχει χαρακτηριστεί λατομική ζώνη. Στο δευτερογενή τομέα, κυρίαρχη θέση κατέχει ο κλάδος των κατασκευών, με ένα ποσοστό γύρω στο 14% ενώ ο μεταποιητικός κλάδος απασχολεί ένα μικρότερο ποσοστό της τάξης του 6,5%. Σε επίπεδο Νομού, τα αντίστοιχα ποσοστά είναι 6,8% και 5,8%. Η φθίνουσα πορεία της απασχόλησης, το χαμηλό εισόδημα από τον πρωτογενή τομέα, όπως επίσης και το περιβάλλον της περιοχής, το οποίο χαρακτηρίζεται ως αγροτικό, αποτέλεσαν τροχοπέδη στην ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα, η οποία είναι πολύ χαμηλή. Οι περισσότερες επιχειρήσεις είναι ατομικές, στον κλάδο των κατασκευών (εργολάβοι & οικοδόμοι), της βιοτεχνίας (σιδηρουργεία, ξυλουργεία, εργαστήρια αρτοποιίας και γλυκισμάτων) και της οινοποιίας.

Τριτογενής Τομέας Παραγωγής

Ο τριτογενής τομέας παρουσιάζει πρόσφατα αισθητή ανάπτυξη στην ευρύτερη περιοχή, γεγονός που οφείλεται στην ανάπτυξη των τουριστικών δραστηριοτήτων. Ο Δήμος Πλαστήρα όπως και όλη την περιοχή της λίμνη Πλαστήρα, διαθέτει στοιχεία φυσικού περιβάλλοντος εξαιρετικής ποιότητας αλλά και κρίσιμα δημογραφικά και οικονομικά χαρακτηριστικά. Η περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα αποτελεί τον βασικό στόχο και επιθυμία του τοπικού πληθυσμού (ΑΝ.ΚΑ. Α.Ε.).

2.2.2. Φυσικό Περιβάλλον

Οι περιοχές του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα, όπως η λίμνη Πλαστήρα και οι ορεινοί όγκοι που τη περιβάλλουν συνθέτουν ένα περιβάλλον ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, με εντυπωσιακό

ανάγλυφο, πλούσια βλάστηση και χλωρίδα. Εξαιρετική ποικιλία οικοσυστημάτων και σημαντική πανίδα. Αυτές οι φυσικές ομορφιές της περιοχής είναι σχετικά εύκολα προσπελάσιμες στο ευρύ κοινό.

Γεωλογία

Ειδικότερα, όσον αφορά τη γεωλογία και τους ορεινούς όγκους της περιοχής στην ανατολική πλευρά της λίμνης απλώνονται χαμηλά δασωμένα υψώματα, που αποτελούν προέκταση του ανατολικότερου βραχίονα των θεσσαλικών Αγράφων και καταλήγουν, νοτιοανατολικά της λίμνης, στον Ίταμο (1.450μ.). Στα δυτικά της λίμνης υψώνεται ο κεντρικός βραχίονας των θεσσαλικών Αγράφων, με κυριότερες κορυφές το Βουτσικάκι (2.154μ.), βορειοδυτικά του την Καράβα (2.184μ.), και νότια του το Ντελιδίμι (2.163μ.)-την ψηλότερη κορυφή των Αγράφων-, το Μπορλέρο (2.017μ.), τη Σβόνη (2.040μ.) κ.ά.

Τα Άγραφα είναι δημιούργημα της αλπικής ορογένεσης. Μετά το Τριαδικό, η αφρικανική λιθοσφαιρική πλάκα άρχισε να κινείται προς το Ιόνιο πέλαγος και να εισχωρεί κάτω από την ευρασιατική πλάκα, με αποτέλεσμα να υψωθεί η Πίνδος (τμήμα της οποίας αποτελούν τα Άγραφα) και να δημιουργηθούν παράλληλα πτυχώσεις και οροσειρές.

Χαρακτηριστικό γνώρισμα των Αγράφων είναι οι επιμήκεις κορυφογραμμές, που είναι στενές σαν μαχαίρια κι έχουν απότομες πλαγιές. Κάθε κορυφογραμμή σχηματίζεται από απόκρημνες ασβεστολιθικές κορυφές πάνω σε υπόστρωμα από φλύσχη. Μάλιστα ολόκληρη η λίμνη βρίσκεται πάνω σε φλύσχη. Τα υπόγεια νερά αναβλύζουν από πλήθος πηγών οι οποίες εντοπίζονται στη ζώνη όπου ο πορώδης ασβεστόλιθος εφάπτεται με τον αδιαπέραστο από το νερό φλύσχη. Τα πετρώματα, συνεπώς, που κυριαρχούν είναι τα ασβεστολιθικά, με αξιοσημείωτη συμμετοχή του ψαμμιτικού φλύσχη, ενώ τα εδάφη είναι αμμώδη ή αργιλοαμμώδη.

Κλιματολογικές Συνθήκες

Η περιοχή μελέτης του Δήμου λίμνης Πλαστήρα περιβάλλεται από ορεινούς όγκους και υψώματα ενώ υφίσταται και την επίδραση από την παρουσία της τεχνητής λίμνης Πλαστήρα (Ταυρωπού). Το κλίμα της, ως εκ τούτου έχει χαρακτήρα:

- μεσογειακό ηπειρωτικό, με έντονη ψυχρή εποχή, αρκετούς παγετούς και χιόνια, ετήσιες βροχοπτώσεις που φτάνουν και τα 1.100 mm, μέση ετήσια θερμοκρασία γύρω στους 14°

C, μέτρια νέφωση και αρκετή ηλιοφάνεια. Ο τύπος αυτός κλίματος επικρατεί κυρίως στην περιοχή του κάμπου δυτικά της λίμνης και μέχρι τα υψόμετρα +500μ.

- ορεινού τύπου, που χαρακτηρίζεται από παρατεινόμενο και τραχύ χειμώνα, από άφθονες βροχοπτώσεις και χιόνια, από δροσερό και υγρό σχετικά θέρος, με μέση ετησία βροχόπτωση άνω των 1.100 mm και με μέση ετησία θερμοκρασία γύρω στους 10° C.

Ο καιρός κατά το 43% των ημερών του έτους είναι αίθριος, 24% νεφελώδης, 26% βροχερός και 7% χιονιάς.

Οι επικρατούντες άνεμοι είναι επί το πλείστον νότιοι και ακολουθούν οι βόρειοι και οι βορειοδυτικοί με μέση μηνιαία ένταση κυμαινόμενη από 1.7 μέχρι 2.5 της κλίμακας μποφόρ. Λόγω της μορφολογίας του εδάφους, οι άνεμοι αλλάζουν χαρακτήρα και γι' αυτό κατά τόπους μεταβάλλονται οι μικροκλιματικές συνθήκες. Σε γενικές γραμμές, στην περιοχή μελέτης πνέουν πάντοτε άνεμοι, συνήθως ασθενούς εντάσεως και σπανιότερα ισχυροί.

Οι βροχοπτώσεις είναι ικανοποιητικές καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με τα μεγαλύτερα ύψη βροχής να σημειώνονται κατά την ψυχρή περίοδο (κυρίως Νοέμβριο, Δεκέμβριο, Ιανουάριο και Φεβρουάριο), ενώ και οι χιονοπτώσεις είναι συχνές κατά την ίδια περίοδο.

Η θερμοκρασία εμφανίζει μικρό, σε σύγκριση με άλλες πιο πεδινές περιοχές της χώρας, ετήσιο θερμοκρασιακό εύρος. Ο θερμότερος μήνας είναι ο Ιούλιος και ο ψυχρότερος ο Ιανουάριος. Γενικότερα, κατά την ψυχρή περίοδο, τα φαινόμενα παγετού είναι έντονα και συχνά.

Η ομίχλη είναι ένα φαινόμενο που εμφανίζεται πολύ συχνά το μεγαλύτερο διάστημα του έτους, υποβοηθούμενη από τα νερά της περιοχής.

Τέλος, η σχετική υγρασία διατηρείται σε υψηλά επίπεδα όλους τους μήνες του χρόνου, γεγονός φυσιολογικό, λόγω της αφθονίας επιφανειακών νερών στην περιοχή μελέτης και κυρίως της λίμνης Πλαστήρα (ΑΝ.ΚΑ. Α.Ε.).

Βιοποικιλότητα, Πανίδα και Χλωρίδα

Στην περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα, υπάρχει αξιόλογη ορνιθοπανίδα. Απαντώνται συνολικά 67 είδη, ανάμεσα στα οποία η ελατοπαπαδίτσα, ο κοκκινολαίμης, η χρυσοβασιλίσκος, η καρδερίνα, ο λευκοτσικνιάς, το όρνιο, ο χρυσαετός, ο πετρίτης, η αλεπού, ο λύκος, το

αγριογούρουνο, το ζαρκάδι και η αρκούδα. Λέγεται, πως η παλαιότερη παρουσία ελαφιών (Νέβρων), έδωσε στο οροπέδιο της Νεβρόπολης το όνομά του. Στα νερά της λίμνης, υπάρχουν κυπρίνοι, πέστροφες, χέλια, караβίδες και ασπρόψαρα.

Στην περιοχή, υπάρχουν δύο φαράγγια: το Φαράγγι του Άσπρου Ποταμού, το οποίο σχηματίζεται από τον ομώνυμο ποταμό και τον Σαϊκιώτη ποταμό και το Φαράγγι Κερεντάν. Υπάρχουν, επίσης, τρία σπήλαια: η Σπηλιά του Γάκη, το σπουδαιότερο αγραφιώτικο σπήλαιο σταλακτιτών και σταλαγμιτών, η Σπηλιά του Καϊμακιά, η οποία βρίσκεται κοντά στο ορειβατικό καταφύγιο Αγράφων και έχει υπόγεια τρεχούμενα νερά, καθώς και ένα σπήλαιο με σταλαγμίτες κοντά στο Μορφοβούνι, το οποίο ακόμη παραμένει ανεξερεύνητο (ΑΝ.ΚΑ. Α.Ε.).

Η βλάστηση στη περιοχή του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα εμφανίζει εξαιρετική ποικιλία, η οποία εξαρτάται από το υψόμετρο και το μικροκλίμα κάθε θέσης. Στη περιοχή διακρίνουμε τις πιο κάτω ζώνες βλάστησης:

- Εώς 700μ., δηλαδή στις παρυφές των βουνών και τους λόφους απαντούν θάμνοι της μακίας βλάστησης, με κύρια είδη το Πουρνάρι, το Φιλλύκι, την Κουμαριά, τον Φράξο, την Κουτσουπιά κ.ά.
- 700 – 900μ. ,δηλαδή στις περιοχές γύρω από τη λίμνη Πλαστήρα και στα χαμηλά υψόμετρα απλώνονται εκτεταμένα δάση φυλλοβόλων, κυρίως Πλατύφυλλης Δρυός και Τραχείας Δρυός.
- 900- 1600μ. αναπτύσσονται δάση ελάτης και οξιάς.
- Πάνω από τα 1600μ. συναντώνται εκτεταμένες περιοχές με λιβαδική και χαμηλή θαμνώδη βλάστηση που χαρακτηρίζονται ως υποαλπικά και ψευδαλπικά λιβάδια (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης/ΕΟΤ, 2003).

2.2.3. Πολιτιστικό - Ιστορικό Περιβάλλον

Ιστορική Εξέλιξη

Τα πρώτα ίχνη κατοίκησης που έχουν εντοπιστεί στην περιοχή ανάγονται στη νεολιθική εποχή. Τμήμα της αρχαίας Δολοπίας, η περιοχή κατείχε κομβική θέση πάνω στην αρχαία διάβαση που ένωνε τη Θεσσαλία με τον ορεινό όγκο της Πίνδου και την Ήπειρο. Κατά τη βυζαντινή περίοδο η συνεχής παρουσία ζωής είναι αναμφισβήτητη, χωρίς όμως να υπάρχουν σημαντικές μαρτυρίες. Εικάζεται ότι επιδημία πανούκλας το 14^ο αιώνα οδήγησε στην εγκατάλειψη πολλών οικισμών στην ευρύτερη περιοχή.

Στην πρώιμη Τουρκοκρατία, οι περισσότεροι ορεινοί οικισμοί των Αγράφων αναφέρονται ήδη με τα ονόματα που έφεραν μέχρι τις αρχές του 20^{ου} αιώνα (απογραφή του 1454). Τα φορολογικά προνόμια που είχαν χορηγηθεί στην περιοχή από τους Τούρκους και περιλάμβαναν την ελεύθερη επικοινωνία πεδινών και ορεινών, την απαγόρευση κατοίκησης Τούρκων στην περιοχή και τη δημιουργία αυτοδιοίκησης με έδρα το Νεοχώρι, θα πρέπει να αποτέλεσαν τη βάση της ανάπτυξης που γνωρίζει η περιοχή από τα μέσα του 16^{ου} αιώνα.

Σημαντική ήταν η συμμετοχή των κατοίκων στα επαναστατικά γεγονότα του 1821. Όμως, μετά την απελευθέρωση και την ένταξή της στην Ελλάδα το 1881, η περιοχή παρουσιάζει εικόνα εγκατάλειψης. Ο πληθυσμός θα αυξηθεί σταδιακά για να φτάσει στο μέγιστο της ανάπτυξής του το 1940. Όπως οι πολεμικές συγκρούσεις και ο εμφύλιος πόλεμος θα φέρουν και πάλι δημογραφική συρρίκνωση.

Η πρόσφατη ιστορία της περιοχής συνδέεται με τη δημιουργία της τεχνητής λίμνης, το έργο του φράγματος και του αντίστοιχου υδροηλεκτρικού έργου. Η παρέμβαση αυτή ανατρέπει τα γεωγραφικά δεδομένα, δημιουργώντας ένα νέο χωρικό πλαίσιο που, ως αρχική επίπτωση, είχε τη δραστική μείωση των μεγεθών γεωργικών εκτάσεων. Μακροπρόθεσμα, όμως, η περιοχή αναδεικνύεται ως σημαντικός τουριστικός προορισμός, δημιουργώντας ταυτόχρονα πιέσεις αστικοποίησης (Δήμος λίμνης Πλαστήρα).

Αρχαιολογικοί Χώροι και Πολιτιστικά Μνημεία

Η περιοχή του Δήμου Πλαστήρα διαθέτει πλούσια πολιτιστική κληρονομιά όπως αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία, εκκλησίες κ.ά.. Ειδικότερα, ο αρχαϊκός ναός του Απόλλωνα, ο οποίος θεωρείται και ο καλύτερα διατηρημένος αρχαίος μνημειακός ναός σ' όλη τη Θεσσαλία, βρίσκεται στη περιοχή του Μοσχάτου στη θέση «Λιανοκόκκαλα», 12 χιλιόμετρα δυτικά της Καρδίτσας και περίπου 2 χιλιόμετρα δυτικά του σύγχρονου οικισμού της Μητρόπολης.

Σημαντικού πολιτιστικού και ιστορικού ενδιαφέροντος είναι και οι μονές και οι εκκλησίες της περιοχής. Η Ι. Μονή Παναγίας Πελεκητής αποτελεί ένα επιβλητικό μεταβυζαντινό μνημείο, με μια μοναδική και αξιόλογη αρχιτεκτονική που δημιουργήθηκε το 15^ο αιώνα. Είναι κτισμένη επάνω σε ένα απότομο και υψηλό βράχωμα της Πίνδου, 1.400 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας, σε μια απόκρημνη πλαγιά των βουνοκορφών των Αγράφων 1 χιλιόμετρο βορειοδυτικά του χωριού Καρύτσα του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα.

Στην ανατολική πλευρά της λίμνης Πλαστήρα σε απόσταση 22 χιλιομέτρων από το ομώνυμο φράγμα και σε υψόμετρο 800 μ. περίπου βρίσκεται το Μοναστήρι της Παναγίας της Κορώνας, το οποίο χτίστηκε πάνω στα ερείπια αρχαίου ειδωλολατρικού ναού της αδελφής του Φοίβου, της θεάς Άρτεμης, από τον Αυτοκράτορα Ιωάννη Κομνηνό Β, στις αρχές του 12ου αιώνα (1123 μ.Χ.), και αφιερώθηκε στη γέννηση της Παναγίας, όταν βρέθηκε με θαυμαστό τρόπο η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας της Κορώνης. Το μοναστήρι πήρε την ονομασία του από την τοποθεσία που βρίσκεται, σαν Κορώνα δηλαδή, στέφει τον εύφορο κάμπο της Θεσσαλικής γης.

Άλλες σημαντικές μονές της περιοχής του Δήμου Πλαστήρα είναι η μονή στη περιοχή του χωριού Φυλακτή είναι η Μονή της Αγίας Τριάδας. Σήμερα από τη μονή σώζεται μόνο το καθολικό και ένας τρίκογχος ναός με νάρθηκα στη δυτική πλευρά. Από το τοιχογραφικό διάκοσμο του 17ου αιώνα μόνο στο ιερό διατηρούνται τοιχογραφίες. Το ξυλόγλυπτο τέμπο χρονολογείται με επιγραφή στα 1852. Ακόμη, σημαντικός είναι και ο Ναός του Αγίου Παντελεήμονα στη Πεζούλα, μια τρίκογχη καμαροσκεπαστή εκκλησία που βρίσκεται μέσα σε πυκνό δάσος με θέα προς τη λίμνη. Κτίσθηκε τον 16ο αιώνα, αλλά ανακαινίσθηκε σε κάποιον βαθμό τον 18ο αιώνα. Τέλος, σημαντικό αρχιτεκτονικό μνημείο αποτελεί και η Ιερά Μονή Αγίας Τριάδας Μορφοβουνίου, η οποία είναι χτισμένη σε υψόμετρο 600μ και χτίστηκε το 1858, όπου αναγράφεται και στην είσοδο της Μονής. Το 1943 το μεγαλύτερο τμήμα του μοναστηρίου πυρπόλησαν Ιταλοί κατακτητές. Από την καταστροφή αυτή γλύτωσε μόνο η εκκλησία (Συλλογικό, 1999).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

3.1. Η Αναπτυξιακή Καρδίτσας (ΟΤΑ) Α.Ε.

Η Αναπτυξιακή Καρδίτσας (ΑΝ.ΚΑ) ΑΕ ιδρύθηκε το 1989, με έδρα την πόλη της Καρδίτσας, ως «Δημοσυνεταιριστική επιχείρηση». Οι πρώτοι μέτοχοί της ήταν η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Καρδίτσας (ΤΕΔΚ) με 53%, η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Καρδίτσας (ΕΑΣΚ) με 35% και οι Δήμοι Καρδίτσας, Σοφάδων, Παλαμά, Μουζακίου με 3% ο καθένας.

Σήμερα, έχει τη μορφή της Αναπτυξιακής Ανώνυμης Εταιρίας ΟΤΑ (Ν. 3463/2006). Η τρέχουσα μετοχική της σύνθεση παρατίθεται αναλυτικά στο εδάφιο «ΜΕΤΟΧΟΙ». Απασχολεί 22 στελέχη και συνεργάτες οι οποίοι καλύπτουν μια ευρεία περιοχή επιστημονικών ειδικοτήτων και διαθέτουν μεγάλη εμπειρία και αναβαθμισμένο επίπεδο σπουδών (μεταπτυχιακούς τίτλους, πιστοποιήσεις). Φροντίζει για τη συνεχή εκπαίδευση και κατάρτιση των στελεχών και συνεργατών της, διατηρώντας το υψηλό επίπεδο τεχνογνωσίας. Διαθέτει σύγχρονο εξοπλισμό Πληροφορικής και Επικοινωνίας, τηρεί πιστοποιημένα συστήματα ποιότητας και διαδικασίες εργασίας οι οποίες υποστηρίζονται από εξειδικευμένο λογισμικό. Λειτουργεί με ιδιωτικο-οικονομικά κριτήρια, φροντίζοντας να αντλεί τους απαραίτητους για τη βιωσιμότητά της πόρους, από τις υπηρεσίες που παρέχει.

Ταυτότητα

Βασικό στοιχείο της ταυτότητας της ΑΝ.ΚΑ ΑΕ είναι η υλοποίηση προγραμμάτων και έργων. Αυτά αποτελούν τα διακριτά τμήματα της παρέμβασής της. Είναι δε, το αποτέλεσμα μιας σύνθετης διαδικασίας σχεδιασμού, τεκμηρίωσης και διεκδίκησης. Μέσω των προγραμμάτων και των έργων επιδιώκεται η ανάπτυξη τόσο των αγροτικών όσο και των αστικών περιοχών με την ανάδειξη και αξιοποίηση των κάθε μορφής πόρων (φυσικών, ανθρώπινων, πολιτιστικών), προτάσσοντας ως κινητήριο μοχλό την τοπική πρωτοβουλία και την επιχειρηματικότητα.

Η αναπτυξιακή αντίληψη της ΑΝ.ΚΑ ΑΕ επικεντρώνεται στην «οικοδόμηση ικανοτήτων» και στην «ενδυνάμωση» του τοπικού πληθυσμού, ιδιαίτερα των μειονεκτουσών ομάδων και στην αποφυγή του κοινωνικού αποκλεισμού. Τα προγράμματα και τα έργα σχεδιάζονται και υλοποιούνται ώστε να υπηρετήσουν ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο όραμα για την τοπική ανάπτυξη. Το καθένα καλύπτει κάποια συγκεκριμένη ανάγκη, ικανοποιεί έναν

επιμέρους στόχο αυτού του οράματος, το οποίο επικαιροποιείται και εμπλουτίζεται συνεχώς μέσω της κοινωνικής διαβούλευσης.

Όλα τα παραπάνω δημιουργούν αυξημένη απαίτηση για σχεδιαστική, διαχειριστική και επιχειρησιακή επάρκεια, διότι, αφ' ενός τα προγράμματα οφείλουν να υπακούουν στις στρατηγικές τις οποίες έχει συνθέσει το σύνολο των τοπικών φορέων (οι περισσότεροι των οποίων είναι και μέτοχοι της ΑΝ.ΚΑ) και αφετέρου, να είναι σύμφωνα και συμβατά με τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές.

Για την επίτευξη των παραπάνω η Αναπτυξιακή Καρδίτσα έχει συστήσει μια ευέλικτη ομάδα έμπειρων και εξειδικευμένων, σε πολλά και διαφορετικά αντικείμενα, στελεχών, με διεθνή εμπειρία και πλήρη συμπληρωματικότητα, ώστε να προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις και συμβουλευτικές υπηρεσίες στο δημόσιο, τον κοινωνικό και τον ιδιωτικό τομέα. Στο ίδιο πλαίσιο έχει αναπτύξει μια σταθερή και μόνιμη συνεργασία με Ερευνητικά Κέντρα, Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, Τεχνολογικά Ινστιτούτα και Αναπτυξιακούς φορείς της Ελλάδας και της Ευρώπης, καθώς και υπηρεσίες του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Αυτό της εξασφαλίζει αποτελεσματικότητα, μεταφορά τεχνογνωσίας και αξιοποίηση των πρόσφατων ερευνητικών αποτελεσμάτων και εν γένει εξελίξεων.

Σκοπός - Έργο

Σκοπός της εταιρίας είναι η συμβολή στην αξιοποίηση, ανάπτυξη, διαχείριση, συντήρηση και προστασία των φυσικών πόρων στην εισαγωγή καινοτομίας και επιχειρηματικότητας στο παραγωγικό σύστημα, στην εισαγωγή και διεύρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στην υποστήριξη και ανάπτυξη νέων συλλογικών δομών, στην κοινωνική ανάπτυξη και γενικότερα στην ανάπτυξη του Νομού Καρδίτσας και εφόσον της ζητηθεί και άλλων περιοχών της Ελλάδος.

Έργο της εταιρίας είναι:

- ✓ Η τεχνική υποστήριξη των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), των συνδέσμων Δήμων και Κοινοτήτων, των αναπτυξιακών συνδέσμων, των επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. και των άλλων νομικών προσώπων που συνιστούν ή συμμετέχουν οι παραπάνω φορείς.
- ✓ Η τεχνική υποστήριξη των συνεταιριστικών οργανώσεων του Νομού Καρδίτσας καθώς και των επιχειρήσεων και των άλλων νομικών προσώπων που συστήνουν ή στα οποία συμμετέχουν.

- ✓ Η τεχνική υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η ενημέρωση, πληροφόρηση και οργάνωση αυτών, η ενθάρρυνση λειτουργίας και επέκτασης βιώσιμων μονάδων, η προσαρμογή τους στις νέες τεχνολογικές απαιτήσεις και γενικά στα νέα δεδομένα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού χώρου και η προώθηση της επιχειρηματικής, οικονομικής και γενικότερα βιώσιμης ανάπτυξης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α και Β βαθμού.
- ✓ Η τεχνική υποστήριξη Τοπικών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων που ενδιαφέρουν την Τοπική Αυτοδιοίκηση, ενθάρρυνση τοπικών παραγωγικών πρωτοβουλιών και γενικά η υποστήριξη με κάθε πρόσφορο μέσο της τοπικής ανάπτυξης.
- ✓ Η ανάληψη από τομείς του Δημοτικού τομέα ερευνών, μελετών, επιμορφωτικών και άλλων προγραμμάτων, που έχουν σχέση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τη συνεταιριστική οργάνωση των παραγωγών και την τοπική ανάπτυξη.
- ✓ Ο συντονισμός των αναπτυξιακών προγραμμάτων των φορέων προγραμματισμού και η τεχνική υποστήριξη στην υλοποίηση προγραμμάτων χρηματοδοτούμενα τόσο από εθνικούς όσο και από κοινοτικούς πόρους.
- ✓ Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης και καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού του ρατσισμού, της ξеноφοβίας και κάθε είδους διακρίσεων.
- ✓ Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης του ορεινού όγκου ή της πεδινής περιοχής, προγραμμάτων προστασίας και ανάδειξης του ανθρωπογενούς και του φυσικού περιβάλλοντος, όπως και κάθε είδους προγραμμάτων που αναδεικνύουν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής παρέμβασης των μετόχων της εταιρίας.
- ✓ Η ανάπτυξη δραστηριοτήτων προστασίας του περιβάλλοντος.
- ✓ Η εφαρμογή σχετικών πολιτικών σε διαδημοτικό ή σε ευρύτερο γεωγραφικό χώρο.
- ✓ Η υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων τεχνικών έργων, κοινωνικών δράσεων, υπηρεσιών και προμηθειών.

Η εταιρία για να πραγματοποιήσει το σκοπό της μπορεί :

- Να διενεργεί έρευνες και να εκπονεί κοινωνικοοικονομικές και άλλες μελέτες είτε με δική της πρωτοβουλία είτε μετά από ανάθεση.
- Να συγκεντρώνει και τεκμηριώνει στοιχεία νομοθεσίας, μελέτες, έντυπα και κάθε είδους πληροφοριακό υλικό που έχει σχέση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση τη συνεταιριστική οργάνωση και τοπική ανάπτυξη.
- Να παρέχει υπηρεσίες και συμβουλές σε κάθε ενδιαφερόμενο και ιδιαίτερα στους τοπικούς φορείς.

- Να γνωμοδοτεί για κάθε θέμα που περιλαμβάνεται στο σκοπό της, προς τους τοπικούς φορείς ή προς άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα.
- Να αναλαμβάνει την υποβοήθηση με πληροφοριακό υλικό και κάθε άλλο πρόσφορο μέσο των εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών που συμμετέχουν σε συμβούλια ή Επιτροπές του Δημοσίου τομέα ή σε άλλα συλλογικά όργανα καθώς και την υποβοήθηση φορέων, στην επεξεργασία σχεδίων νόμων, διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων, προδιαγραφών και άλλων κειμένων που έχουν σχέση με την τοπική αυτοδιοίκηση, τη συνεταιριστική οργάνωση και τοπική ανάπτυξη.
- Να αναλαμβάνει την υποβοήθηση φορέων, στην εκπόνηση μελετών και την επίβλεψη της κατασκευής τεχνικών έργων, στη σύνταξη τευχών διαγωνισμών και συμβάσεων, στην αξιολόγηση προσφορών και γενικά στην υλοποίηση τεχνικών έργων τους.
- Να αναλαμβάνει την υποβοήθηση των φορέων, στην εκπόνηση μελετών με αντικείμενο την οργανική σύνδεση των τοπικών παραγωγικών πρωτοβουλιών με αντίστοιχες κοινωνικές και πολιτιστικές πρωτοβουλίες και ευρύτερα την ολόπλευρη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής τους.
- Να εκπονεί κλαδικές μελέτες και ιδιαίτερα για αρμοδιότητες που ανήκουν στις αποκλειστικές αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α.
- Να υποβοηθά την ίδρυση και λειτουργία των επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. και των επενδύσεων της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών αναλαμβάνοντας τη διενέργεια ερευνών αγοράς, την εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας με αξιολόγηση εναλλακτικών τεχνολογιών, την εκπόνηση τεχνοοικονομικών μελετών με διερεύνηση των πηγών χρηματοδότησης των επενδύσεων, την υποβοήθηση του σχεδιασμού και της επίβλεψης κατασκευής των κτιριακών και άλλων εγκαταστάσεων, την αξιολόγηση προσφορών για την επιλογή του εξοπλισμού και την οργάνωση της διοίκησης και λειτουργίας των επιχειρήσεων αυτών.
- Να συντάσσει τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα, να διερευνά τους τομείς και κλάδους στους οποίους μπορεί να αναπτυχθεί επιχειρηματική δραστηριότητα από τοπικούς φορείς και ιδιαίτερα από Ο.Τ.Α. και συνεταιριστικές οργανώσεις και να ενημερώνει με τα απαραίτητα στοιχεία όσους ενδιαφέρονται να αναπτύξουν τοπικές παραγωγικές πρωτοβουλίες στον κοινωνικό τομέα της οικονομίας.
- Να αναλαμβάνει την οργάνωση των παραπάνω αναφερόμενων φορέων.
- Να αναλαμβάνει τη διερεύνηση των δυνατοτήτων εφαρμογής της πληροφορικής στην τοπική αυτοδιοίκηση και την παροχή τεχνικής βοήθειας για την ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων.

- Να συντάσσει επιμορφωτικά προγράμματα σε θέματα τοπικής ανάπτυξης και να υλοποιεί είτε μόνη της είτε σε συνεργασία με άλλους φορείς με σκοπό την ενημέρωση και τη διαρκή επιμόρφωση στελεχών.
- Να πραγματοποιεί εκδόσεις (βιβλίων, περιοδικών και άλλων εντύπων) με θέματα που έχουν σχέση με την τοπική αυτοδιοίκηση, τη συνεταιριστική οργάνωση και την τοπική ανάπτυξη και να αξιοποιεί τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για την πληροφόρηση των αιρετών, των υπαλλήλων, φορέων και πολιτών.
- Να αναλαμβάνει έρευνες, μελέτες ή άλλες εργασίες που της αναθέτουν οι μέτοχοι της εταιρίας.
- Προσεγγίζει, ενημερώνει, ευαισθητοποιεί, ενεργοποιεί τους απειλούμενους / νες από κοινωνικό αποκλεισμό, ασκεί συμβουλευτική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη (όπως τόνωση αυτοπεποίθησης, υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης της οικογένειας, διευκόλυνση της πρόσβασης σε Δημόσιες Υπηρεσίες, καλλιέργεια ικανοτήτων για ομαδική εργασία και επίλυση διαφορών στον εργασιακό χώρο κ.ο.κ.), παρέχει εξειδικευμένο επαγγελματικό προσανατολισμό, καθώς και περαιτέρω καλλιέργεια και ανάπτυξη τυχόν υφισταμένων επαγγελματικών δεξιοτήτων, πληροφορεί για θεσμικά, εργασιακά καθώς και νομικής μορφής θέματα, υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα και ιδιαίτερα της γυναικεία (βοήθεια στην εκπόνηση επιχειρησιακού σχεδίου για τη δημιουργία επιχειρήσεων), παρακολουθεί τους επωφελούμενους τόσο, κατά τη διάρκεια κατάρτισής τους, όσο και κατά τη διάρκεια ένταξής τους στην αγορά εργασίας, παρεμβαίνει συνολικά στον πληθυσμό των ευπαθών ομάδων, αναπτύζει δίκτυα με επιχειρήσεις, φορείς, ενεργοποιεί εθελοντές, κινητοποιεί για ενεργό συμμετοχή των ωφελουμένων στη διοργάνωση εκδηλώσεων κοινωνικού χαρακτήρα, διοργανώνει ημερίδες / συνέδρια, συλλέγει, δημιουργεί και διανέμει έντυπα και ενημερωτικό υλικό, αναζητά και διαχέει πληροφορίες μέσω του διαδικτύου, του τοπικού τύπου και των ΜΜΕ, συμμετέχει σε εθνικά και διεθνή δίκτυα.
- Να ασκεί κάθε μορφής δραστηριότητα που εξυπηρετεί το σκοπό της εταιρίας.

Οργανωτική Δομή

Η οργανωτική δομή της ΑΝ.ΚΑ ΑΕ περιλαμβάνει δύο κατηγορίες οργάνων, τα Πολιτικά και τα Επιχειρησιακά όργανα. Ειδικότερα, τα Επιχειρησιακά όργανα, μέσω του Γενικού Διευθυντή, υπάγονται στα Πολιτικά όργανα και ελέγχονται από αυτά.

Τα πολιτικά όργανα είναι:

- Γενική Συνέλευση,
- Διοικητικό Συμβούλιο,
- Πρόεδρος,
- Διευθύνων Σύμβουλος
- Ειδικές Επιτροπές

Τα Επιχειρησιακά όργανα είναι:

- Γενικός Διευθυντής,
- Συμβούλιο Διεύθυνσης
- Υπεύθυνοι λειτουργιών,
- Υπεύθυνοι τμημάτων,
- Παραγωγικά Τμήματα,
- Υποστηρικτικά τμήματα,
- Ομάδες Έργων

Η εταιρία είναι οργανωμένη έτσι ώστε να σχεδιάζει και να υλοποιεί προγράμματα και έργα (Project Oriented). Ωστόσο, μέρος του χρόνου εργασίας των στελεχών της αφιερώνεται στην εξυπηρέτηση λειτουργιών (π.χ. Στρατηγικός Σχεδιασμός, Διαχείριση Ποιότητας, Διοίκηση, Ασφάλεια και υγιεινή κλπ)

Τμήματα

1) Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών, το οποίο δραστηριοποιείτε για την υλοποίηση δημοσίων συγχρηματοδοτούμενων έργων (τεχνικών έργων, τεχνικών μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών) αρμοδιότητας ΟΤΑ και των ενώσεών τους, η οποία περιλαμβάνει :

- Σχεδιασμό και ωρίμανση δημοσίων έργων,
- Διενέργεια δημοσίων διαγωνισμών και ανάθεση συμβάσεων εκτέλεσης ή εκτέλεση των δημοσίων έργων με ίδια μέσα στις περιπτώσεις που προβλέπεται σύμφωνα με το καταστατικό της εταιρίας,
- Διαχείριση δημοσίου έργου, πιστοποίηση και παραλαβή του φυσικού αντικείμενου.

Επίσης, το συγκεκριμένο τμήμα δραστηριοποιείται και για την εκπόνηση τεχνικών μελετών, το σχεδιασμό, την υλοποίηση ή και τη διαχείριση Ευρωπαϊκών ή αναπτυξιακών

προγράμματα και έργων (όσον αφορά το τεχνικό ή / και το ενεργειακό μέρος και αντικείμενο), τη τήρηση βιβλιοθήκης (ηλεκτρονικής και έντυπης) με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την υλοποίηση των έργων του τμήματος, τη συστηματική και οργανωμένη προβολή των δραστηριοτήτων του Τμήματος και την παρακολούθηση των εξελίξεων σε επίπεδο θεσμικού πλαισίου και διατύπωση προτάσεων για την ανάληψη πρωτοβουλιών από την Εταιρία.

2) Τμήμα Επιχειρηματικότητας Αγροτικού Χώρου αναλαμβάνει:

- ✓ τη συγκέντρωση και αξιοποίηση στοιχείων που αφορούν τον αγροτικό χώρο, την επιχειρηματικότητα, την ενέργεια και την καινοτομία
- ✓ το σχεδιασμό, υλοποίηση ή και διαχείριση αναπτυξιακών προγραμμάτων που αναφέρονται στον αγροτικό χώρο, την επιχειρηματικότητα, την ενέργεια και την καινοτομία
- ✓ την υλοποίηση έργου που αναλαμβάνει η εταιρία μεμονωμένα ή σε συνεργασία με τρίτους από φορείς ή εταιρίες στα αντικείμενα του Τμήματος.
- ✓ την υλοποίηση δημοσίων συγχρηματοδοτούμενων έργων προμηθειών αρμοδιότητας ΟΤΑ ή των ενώσεών τους. Ειδικότερα, το σχεδιασμό και την ωρίμανση δημοσίων έργων προμηθειών, τη διενέργεια δημοσίων διαγωνισμών και ανάθεση σύμβασης προμηθειών και την διαχείριση του δημοσίου έργου προμηθειών και την πιστοποίηση του φυσικού αντικειμένου.
- ✓ την εκπόνηση τμημάτων ή και ολόκληρων μελετών για λογαριασμό του Τμήματος Σχεδιασμού, Μελετών & Υπηρεσιών ΟΤΑ που αναφέρονται στον αγροτικό χώρο, την επιχειρηματικότητα, την ενέργεια και την καινοτομία
- ✓ την υποστήριξη των συλλογικών δομών του αγροτικού χώρου (συνεταιρισμοί, Ομάδες παραγωγών, συνεταιρισμοί γυναικών κ.α.) για την ανάληψη επιχειρηματικής δράσης
- ✓ την υποστήριξη της Αυτοδιοίκησης για το σχεδιασμό, τεκμηρίωση και διεκδίκηση δομών και υποδομών που κρίνονται σκόπιμες και απαραίτητες για την πρωτογενή παραγωγή και την εν γένει αγροτική ανάπτυξη
- ✓ την υποστήριξη των συλλογικών δομών του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα (Επιμελητήρια, Συνεταιριστική Τράπεζα, ΕΣΕΚ, Ομοσπονδία Επαγγελματοβιοτεχνών, Εμπορικοί Σύλλογοι κ.α.) και της Αυτοδιοίκησης σε θέματα πληροφόρησης και ένταξης σε προγράμματα ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας, της ενέργειας και της καινοτομίας
- ✓ την υποστήριξη των τοπικών φορέων για το σχεδιασμό, τεκμηρίωση και διεκδίκηση δομών και υποδομών που κρίνονται σκόπιμες και απαραίτητες για τον δευτερογενή και

τον τριτογενή τομέα (ΒΙΟ.ΠΑ, ΒΙ.ΠΕ, Τεχνολογικά Πάρκα κ.α.) και την παραγωγή ενέργειας (αξιοποίηση γεωργικής – δασικής βιομάζας, συστήματα συμπαραγωγής, τηλεθερμάνσεις κ.α.)

- ✓ την εισαγωγή καινοτομίας, καλών πρακτικών και νέων τεχνικών σε τεχνολογικό και οργανωτικό επίπεδο στον αγροτικό χώρο
- ✓ την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των επιχειρηματιών και των φορέων τους με στόχο την εισαγωγή καινοτομίας σε τεχνολογικό και οργανωτικό επίπεδο
- ✓ την παροχή τεχνικής στήριξης, εκπαίδευσης, συμβουλευτικής (γεωργικές εφαρμογές) στον αγροτικό χώρο
- ✓ την πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση των κατοίκων της υπαίθρου σε θέματα πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- ✓ την κινητοποίηση των κατοίκων της υπαίθρου και την υποστήριξη της κοινωνικής διαβούλευσης, μεταξύ ατόμων, συλλογικών σχημάτων και φορέων για την αξιοποίηση Εθνικών και Ευρωπαϊκών προγραμμάτων και χρηματοδοτήσεων.
- ✓ την υποστήριξη των κατοίκων της υπαίθρου καθώς και των επιχειρήσεων να δικτυωθούν και να συνεργαστούν με άλλες περιοχές και άλλες επιχειρήσεις της Ελλάδας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτες χώρες
- ✓ την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ανάπτυξης επιχειρηματικού πνεύματος, εισαγωγής καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών κ.α.
- ✓ την εκπροσώπηση της Εταιρίας σε δίκτυα, συνέδρια, ημερίδες, εκθέσεις και άλλες εκδηλώσεις και δραστηριότητες που είναι σχετικές με τα αντικείμενα του Τμήματος
- ✓ την υποστήριξη των εκπροσώπων της Εταιρίας σε τρίτους φορείς στους οποίους είναι μέτοχος ή εταίρος, καθώς και την τήρηση φακέλου παρακολούθησης των δραστηριοτήτων των εν λόγω φορέων
- ✓ τη συστηματική και οργανωμένη προβολή των δραστηριοτήτων του Τμήματος
- ✓ την παρακολούθηση των εξελίξεων σε επίπεδο θεσμικού πλαισίου και διατύπωση προτάσεων για την ανάληψη πρωτοβουλιών από την Εταιρία.

3) Τμήμα Σχεδιασμού, Μελετών & Υπηρεσιών ΟΤΑ αναλαμβάνει:

- ✓ την εκπόνηση μελετών αναπτυξιακού χαρακτήρα που αναλαμβάνει η Εταιρία μεμονωμένα ή σε συνεργασία με τρίτους από φορείς ή εταιρίες
- ✓ το σχεδιασμό δια-τμηματικών προγραμμάτων και το συντονισμό υλοποίησής τους σε αντικείμενα σχετικά με τους σκοπούς της Εταιρίας

- ✓ το σχεδιασμό, υλοποίηση ή και διαχείριση προγραμμάτων που αφορούν το περιβάλλον, τον τουρισμό, την απασχόληση, τον κοινωνικό αποκλεισμό, τη δια βίου εκπαίδευση, την πρωτοβάθμια πρόληψη υγείας για λογαριασμό της Αυτοδιοίκησης και άλλων τοπικών ή περιφερειακών φορέων
- ✓ την παροχή υπηρεσιών στους ΟΤΑ σε θέματα επιχειρησιακού προγραμματισμού, στην εφαρμογή Συστημάτων Διαχείρισης Ποιότητας, όπως και σε θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των υπηρεσιών τους, των Νομικών Προσώπων και των Επιχειρήσεών τους
- ✓ την υλοποίηση δημοσίων συγχρηματοδοτούμενων έργων προμηθειών αρμοδιότητας ΟΤΑ και των ενώσεών τους. Ειδικότερα, το σχεδιασμό και την ωρίμανση δημοσίων έργων προμηθειών, τη διενέργεια δημοσίων διαγωνισμών και την ανάθεση σύμβασης προμηθειών, τη διαχείριση δημοσίου έργου προμηθειών και πιστοποίηση φυσικού αντικείμενου.
- ✓ τη συγκέντρωση και αξιοποίηση στοιχείων και δεδομένων που είναι απαραίτητα για το σχεδιασμό και την τεκμηρίωση προγραμμάτων (αναπτυξιακών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών κ.α.) που εκπονούνται για λογαριασμό της Αυτοδιοίκησης και άλλων φορέων
- ✓ την αρχειοθέτηση, επικαιροποίηση και την κατάλληλη οργάνωση σε βάσεις δεδομένων των στοιχείων και δεδομένων που προαναφέρθηκαν και την ανάπτυξη εργαλείων επεξεργασίας, εξαγωγής συμπερασμάτων και λήψης αποφάσεων σε αναπτυξιακά θέματα
- ✓ την παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης σε θέματα αναπτυξιακού προγραμματισμού προς άλλους φορείς (π.χ. Περιφέρειες, Δήμοι, Επιμελητήριο, Συνεταιρισμοί κ.λπ.)
- ✓ την υποστήριξη των τοπικών φορέων να δικτυωθούν και να συνεργαστούν με άλλες περιοχές της Ελλάδας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτες χώρες σε θέματα περιβαλλοντικά, κοινωνικά, υγείας, δια βίου εκπαίδευσης κ.α.
- ✓ την παροχή υπηρεσιών ατομικής συμβουλευτικής ή την παροχή κάθε είδους εξατομικευμένης υπηρεσίας που στοχεύει στην κοινωνική ένταξη, στη δημιουργία όρων πρόσβασης στην αγορά εργασίας, στην πρωτοβάθμια πρόληψη υγείας, κ.α.
- ✓ την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον, τον τουρισμό, την απασχόληση, την καταπολέμηση της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού, της πρωτοβάθμιας πρόληψης υγείας, της δια βίου εκπαίδευσης
- ✓ τη συστηματική και οργανωμένη προβολή των δραστηριοτήτων του Τμήματος
- ✓ την παρακολούθηση των εξελίξεων σε επίπεδο θεσμικού πλαισίου και διατύπωση προτάσεων για την ανάληψη πρωτοβουλιών από την Εταιρία
- ✓ την εκπροσώπηση της Εταιρίας σε δίκτυα, συνέδρια, ημερίδες, εκθέσεις και άλλες εκδηλώσεις και δραστηριότητες που είναι σχετικές με τα αντικείμενα του Τμήματος

- ✓ την υποστήριξη των εκπροσώπων της Εταιρίας σε τρίτους φορείς στους οποίους είναι μέτοχος ή εταίρος, καθώς και την τήρηση φακέλου παρακολούθησης των δραστηριοτήτων των εν λόγω φορέων
- ✓ την τήρηση του αρχείου μελετών
- ✓ την οργάνωση και διαχείριση της βιβλιοθήκης της Εταιρίας

4) Τμήμα Διοίκησης - Οικονομικών αναλαμβάνει:

- ✓ τη συγκέντρωση και αξιοποίηση στοιχείων που είναι σχετικά με τη διοικητική, οικονομική και τεχνολογική λειτουργία της Εταιρίας
- ✓ την οικονομική διαχείριση δημοσίων συμβάσεων (συγχρηματοδοτούμενα τεχνικά έργα, τεχνικές μελέτες, υπηρεσίες και προμήθειες αρμοδιότητας ΟΤΑ και των ενώσεών τους),
- ✓ την οικονομική διαχείριση και λογιστική παρακολούθηση των έργων που αναλαμβάνει η εταιρία,
- ✓ την εκπόνηση μέρους ή και ολόκληρων μελετών για λογαριασμό του Τμήματος Σχεδιασμού, Μελετών & Υπηρεσιών ΟΤΑ που αναφέρονται στα αντικείμενα του Τμήματος,
- ✓ την παρακολούθηση των εξελίξεων σε επίπεδο θεσμικού, νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου και διατύπωση προτάσεων για τις αναγκαίες προσαρμογές της Εταιρίας
- ✓ την εκπροσώπηση της Εταιρίας σε δίκτυα, συνέδρια, ημερίδες, εκθέσεις και άλλες εκδηλώσεις και δραστηριότητες που είναι σχετικές με το αντικείμενο του Τμήματος
- ✓ την υποστήριξη των εκπροσώπων της Εταιρίας σε τρίτους φορείς στους οποίους είναι μέτοχος ή εταίρος, καθώς και την τήρηση φακέλου παρακολούθησης των δραστηριοτήτων των εν λόγω φορέων
- ✓ την μέριμνα για την έγκαιρη και κατάλληλη στελέχωση της Εταιρίας μέσω προσλήψεων ή και συνεργασιών σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Λειτουργίες

Οι λειτουργίες της Εταιρίας φορούν την ομαλή λειτουργία της επιχείρησης, κυρίως σε θέματα διοίκησης. Ειδικότερα, σχετίζονται με θέματα όπως:

- ✓ η εφαρμογή και η τήρηση του Συστήματος Διαχείρισης της Ποιότητας (ΣΔΠ) και του Συστήματος Διαχειριστικής Επάρκειας (ΣΔΕΠ) της εταιρίας
- ✓ την τήρηση των κανόνων ασφάλειας και υγιεινής στους χώρους της εταιρίας
- ✓ την τήρηση των καρτελών των εργαζομένων και συνεργατών

- ✓ τη διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών και των αντίστοιχων προσφερόμενων υπηρεσιών από την αγορά για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών.

Μέτοχοι

- Δήμος Καρδίτσας (21,9295 %)
- Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας (17,7652 %)
- Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Καρδίτσας (ΕΑΣΚ) (17,2348 %)
- Δήμος Σοφάδων (9,0288 %)
- Περιφέρεια Θεσσαλίας (8,2061 %)
- Δήμος Παλαμά (7,5008 %)
- Δήμος Μουζακίου (7,0182 %)
- Περιφεριακή Ένωση Δήμων Θεσσαλίας (5,0364 %)
- **Δήμος Λίμνης Πλαστήρα (2,8962 %)**
- Δήμος Αργιθέας (2,3840 %)
- Επιμελητήριο Καρδίτσας (0,50 %)
- Δήμος Δομοκού (0,3750 %)
- Δήμος Φαρσάλων (0,1250 %)

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας ανέρχεται στα 396.000€ (ΑΝ.ΚΑ. Α.Ε.).

3.2. Αναπτυξιακά Προγράμματα στο Δήμο λίμνης Πλαστήρα

Τα τελευταία χρόνια η περιοχή της λίμνης Ν. Πλαστήρα, υποδέχεται ένα μεγάλο αριθμό τουριστών ο οποίος ακολουθεί αυξητικές τάσεις. Ο υγρός όγκος της λίμνης Ν. Πλαστήρα, το ιδιαίτερο περιβάλλον των ποταμών, τα πλούσια σε βλάστηση χερσαία οικοσυστήματα και η ποικιλία της πανίδας, δημιουργεί την βιοποικιλότητα που χαρακτηρίζει ένα τοπίο, ως άρτιο, τόσο περιβαλλοντικά, όσο και τουριστικά με αποτέλεσμα η περιοχή μελέτης να εξελίσσεται σε ένα αξιόλογο τουριστικό κέντρο.

Έτσι γύρω από τη λίμνη, έχουν δημιουργηθεί αρκετές επιχειρήσεις παροχής τουριστικών υπηρεσιών, οι οποίες επιβιώνουν από τον τουρισμό που αναπτύσσεται στην περιοχή και έχει δημιουργηθεί προσοδοφόρο έδαφος για περαιτέρω ανάπτυξη και οργάνωση της. Παράλληλα στην περιοχή έχει αναπτυχθεί ένα σύνολο υποδομών που έχουν δημιουργηθεί από Ευρωπαϊκά

και Ελληνικά προγράμματα τα οποία υπάγονται κυρίως σε δράσεις περιβαλλοντικών προγραμμάτων και λειτουργούν με κύριους άξονες την προστασία, διαχείριση και την ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος.

Η Αναπτυξιακή Καρδίτσας Α.Ε. διαχειρίστηκε αυτά τα προγράμματα που εφαρμόστηκαν ή βρίσκονται υπό μελέτη, τα οποία αφορούν την βιώσιμη τοπική ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου Πλαστήρα (ΑΝ.ΚΑ Α.Ε.). Συγκεκριμένα:

➤ *Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Θεσσαλίας*

Στο πρόγραμμα αυτό δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση σε τρεις ειδικούς τύπους δράσεων που αποσκοπούσαν στην ανάπτυξη και διάχυση της καινοτομίας στη Περιφέρεια, στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη υποβαθμισμένων αστικών περιοχών και στην ολοκληρωμένη αντιμετώπιση ορεινών- απομακρυσμένων περιοχών της υπαίθρου στη Περιφέρεια. Οι δράσεις αυτές διαχέονταν σε όλους τους άξονες προτεραιότητας και δρούσαν παράλληλα και συμπληρωματικά με τις υπόλοιπες δράσεις.

Το ΠΕΠ Θεσσαλίας διακρίνεται στους εξής άξονες προτεραιότητας:

▪ Άξονας 1: «Ενίσχυση του παραγωγικού περιβάλλοντος»

Αφορά παρεμβάσεις, οι οποίες αναμενόταν να αναπροσανατολίσουν τους παραγωγικούς τομείς της Περιφέρειας στην αγορά και στην ποιότητα. Επιδιώχθηκε η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μέσω της παραγωγής ποιοτικών προϊόντων, ο εκσυγχρονισμός των οργανωτικών και παραγωγικών διαδικασιών και η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

▪ Άξονας 2: «Ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου»

Αφορά παρεμβάσεις οι οποίες αναμενόταν να άρουν τα διαρθρωτικά προβλήματα που την χαρακτηρίζαν, ιδιαίτερα στις πεδινές περιοχές και να αναδείκνυαν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Θεσσαλικής υπαίθρου. Επιδιώχθηκε η αύξηση των δεξιοτήτων του τοπικού πληθυσμού, η κατάρτιση, η πληροφόρηση και υποστήριξε τη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων, την αύξηση της δυνατότητας, τις ίσες ευκαιρίες για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας και τη συμμετοχή στις σύγχρονες μορφές διαχείρισης και συλλογικής επιχειρηματικότητας.

▪ Άξονας 3: «Ποιότητα ζωής»

Αφορά παρεμβάσεις οι οποίες αναμενόταν να ενδυναμώσουν τον αναπτυξιακό ρόλο μεγάλων αστικών κέντρων. Επιδιώχθηκε η βελτίωση των συνθηκών για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και εργασίας των κατοίκων, τόσο της υπαίθρου όσο και των αστικών κέντρων.

- Άξονας 4: «Αξιοποίηση της κεντροβάρους θέσης της περιφέρειας και η ανάδειξη της σε ``κόμβο δικτύων``»

Αφορά παρεμβάσεις, οι οποίες αναφέρονται στη δημιουργία σύγχρονων υποδομών, οι οποίες θα αποσκοπούσαν στη προσέλκυση επενδυτών και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των παραγωγικών τομέων.

- Άξονας 5: «Ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων»

Αφορά παρεμβάσεις οι οποίες αναφέρονται στη διατήρηση και δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Επιδιώχθηκε η κάλυψη των αναγκών που υπήρχαν στον τομέα της αγοράς εργασίας και η αντιμετώπιση των περιφερειακών ιδιαιτεροτήτων.

- Άξονας 6: «Εφαρμογή»

Στον άξονα αυτό οι ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν είχαν ως στόχο την υποστήριξη της ομαλής υλοποίησης των δράσεων του προγράμματος των αξόνων προτεραιότητας των μέτρων και των δράσεων που περιλαμβάνονται εντός αυτών. Οι ενέργειες αυτές αφορούσαν κυρίως τον προγραμματισμό και σχεδιασμό, τη προετοιμασία, την αξιολόγηση, την παρακολούθηση, τη δημοσιότητα, την εφαρμογή και τον έλεγχο του προγράμματος.

➤ Πρόγραμμα LIFE – Περιβάλλον (1993 – 1997)

Το πρόγραμμα LIFE ήταν η εφαρμογή μιας πιλοτικής παρέμβασης στην περιοχή της λίμνης Ν. Πλαστήρα με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάπτυξη του οικοτουρισμού. Ο σχεδιασμός της αειφορικής διαχείρισης της περιοχής άρχισε το 1992 και περιελάμβανε δύο φάσεις. Η α' φάση αφορούσε την προστασία και ανάδειξη των οικοσυστημάτων της περιοχής και η β' φάση αφορούσε τη διατήρηση και παρακολούθηση οικοτόπων προτεραιότητας, σπάνιων και απειλούμενων ειδών χλωρίδας και πανίδας καθώς και την έναρξη των ενεργειών για τη μελλοντική δημιουργία Ειδικού Φορέα Διαχείρισης της περιοχής και καθορισμού όρων και ζωνών προστασίας στην περιοχή (πρόγραμμα LIFE 1999 – 2003, εφαρμογή της Οδηγίας 92/43 της Ε.Ε. για την προστασία των οικοτόπων – “Natura 2000”).

Ο αντικειμενικός σκοπός του παρόντος προγράμματος, είναι να διατηρήσει τα πρωταρχικά είδη και τα είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος, εντός της λίμνης Ταυρωπού, καθώς και να ασχοληθεί με τις απειλές που έρχονται στην επιφάνεια από την αυξανόμενη τουριστική ανάπτυξη. Επιπλέον, το πρόγραμμα στοχεύει:

- ο να μειώσει τη διάβρωση εδάφους και μεταφορά ιζημάτων,
- ο να ελαχιστοποιήσει τη ρύπανση του νερού,
- ο να διαχειριστεί τη φυτική δομή και να αυξήσει τη βιοποικιλότητα, και
- ο να βελτιώσει τις βιοτικές συνθήκες για τα είδη, πρωτεύοντος και κοινοτικού ενδιαφέροντος (καφέ αρκούδα, βίδρα)

Το πρόγραμμα περιλάμβανε την επεξεργασία διαχειριστικών σχεδίων, ανάληψη μέτρων διαχείρισης για τη συντήρηση των ειδών, έλεγχο και διαχείριση περιβαλλοντικών συνθηκών και λειτουργία των διαχειριστικών μέτρων και δραστηριότητες ενημέρωσης του κοινού.

➤ Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER II (1996-2000)

Μέσα από το πρόγραμμα υποστηρίχθηκε η δημιουργία των απαραίτητων τουριστικών υποδομών στην περιοχή: καταλύματα διαμονής και εστίασης, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών στον τουρισμό. Παράλληλα, αναπτύχθηκε ο παραγωγικός τομέας και ειδικότερα ο κλάδος της μεταποίησης προϊόντων, προκειμένου να αναπτυχθεί υγιής οικονομικός ιστός στην περιοχή. Στα σημαντικότερα αποτελέσματα του προγράμματος συγκαταλέγεται η εκ νέου ανάπτυξη του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας – μοναδικής περίπτωσης για τα ελληνικά δεδομένα – το οποίο έθεσε τις ποιοτικές προδιαγραφές των επιχειρήσεων που σχετίζονται με τον τουρισμό και τον αγροτουρισμό.

Ειδικότερα, το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης διαρθρώνεται σε μέτρα και δράσεις που στοχεύουν στην:

- καινοτομία
- δυνατότητα μεταφοράς τεχνογνωσίας
- συμπληρωματικότητα με άλλες παρεμβάσεις και προγράμματα
- πολλαπλασιαστικότητα των αποτελεσμάτων
- δημιουργία θέσεων εργασίας
- διαφοροποίηση της απασχόλησης και της παραγωγής

Μέτρο 1: «Τεχνική στήριξη»

Περιλαμβάνονται οι δράσεις που καλύπτουν τις λειτουργικές δαπάνες (προσωπικό, γενικά λειτουργικά κόστη, μετακινήσεις, αναλώσιμα, δημοσιεύσεις, ενημέρωση - ευαισθητοποίηση του πληθυσμού) και τον αναγκαίο εξοπλισμό της ΟΤΔ για την εύρυθμη και αποτελεσματική υλοποίηση του προγράμματος.

Μέτρο 2: «Επαγγελματική κατάρτιση»

Περιλαμβάνονται δράσεις που στοχεύουν στην κατάρτιση του ντόπιου πληθυσμού και κυρίως των δικαιούχων του προγράμματος σε θέματα τουρισμού, γεωργίας – κτηνοτροφίας και περιβάλλοντος.

Μέτρο 3: «Αγροτουρισμός»

Περιλαμβάνει δράσεις που στοχεύουν στη δημιουργία βασικής τουριστικής υποδομής, όπως και στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους επισκέπτες. Στόχος είναι η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος με την ενθάρρυνση δράσεων δημιουργίας εναλλακτικών και ήπιων μορφών τουρισμού όπως είναι ο οικοτουρισμός, ο χειμερινός, εναλλακτικός, φυσιολατρικός, περιηγητικός, θρησκευτικός τουρισμός κ.α. Βασική παράμετρος σ' αυτή τη λογική είναι η διατήρηση του τοπικού πολιτισμού και του τρόπου ζωής, η ορθολογική αξιοποίηση των φυσικών πόρων και η σύνδεση του επισκέπτη με την περιοχή.

Μέτρο 4: «Μικρές επιχειρήσεις - βιοτεχνίες, υπηρεσίες παρεχόμενες σε μικρή κλίμακα»

Περιλαμβάνει δράσεις που στοχεύουν στη δημιουργία μικρών επιχειρηματικών μονάδων σε παραδοσιακούς τομείς όπως η χειροτεχνία και τα είδη λαϊκής τέχνης ή σε τομείς με συγκριτικά πλεονεκτήματα σε επίπεδο τοπικής και περιφερειακής αγοράς π.χ. προϊόντα ξύλου. Στόχος είναι η παραγωγή νέων προϊόντων ή παραδοσιακών με σύγχρονα μέσα και τρόπους παραγωγής που διασφαλίζουν την ποιότητα τους. Επίσης, ενθαρρύνεται η παροχή υπηρεσιών σε απομονωμένες ορεινές περιοχές όπως π.χ. η διάθεση υγρών καυσίμων με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Μέτρο 5: «Αξιοποίηση επιτόπου και εμπορία της γεωργικής παραγωγής & δασοκομικής παραγωγής καθώς και της τοπικής αλιείας παρεχόμενες σε μικρή κλίμακα»

Περιλαμβάνει δράσεις που στοχεύουν στην αξιοποίηση της τοπικής παραγωγής με νέα, σύγχρονα μέσα και μεθόδους παραγωγής, καθώς και στην παραγωγή ποιοτικών τοπικών και παραδοσιακών προϊόντων. Στόχος είναι η διασύνδεση του τουρισμού με την παραγωγή και κατανάλωση τοπικών παραδοσιακών προϊόντων με πολλαπλασιαστικά οφέλη για τις τουριστικές επιχειρήσεις, τις μονάδες παραγωγής και την πρωτογενή παραγωγή της περιοχής.

Μέτρο 6: «Διατήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος και του περιβάλλοντος χώρου»

Περιλαμβάνει δράσεις που στοχεύουν στην ανάδειξη και αξιοποίηση των τοπίων "ιδιαίτερου φυσικού κάλλους" και την αποκατάσταση των μνημείων της πολιτιστικής κληρονομιάς ώστε να συμβάλλει στη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος και στην ανάπτυξη θεματικών τουριστικών πακέτων. Στόχος είναι να αναπτυχθούν ειδικές μορφές

τουρισμού, όπως φυσιολατρικός, περιηγητικός, ορειβατικός, θρησκευτικός, εναλλακτικός αθλητικός κ.α.

➤ *Πρόγραμμα ΕΠ.Π.ΠΕΡ.: «Προστασία και διαχείριση περιοχής λίμνης Ν. Πλαστήρα, Ν. Καρδίτσας» (1995 – 2000)*

Το πρόγραμμα αποτελεί συνέχεια και συμπλήρωμα του προγράμματος LIFE και σχετίζεται με τη προστασία και διαχείριση της λίμνης Ν. Πλαστήρα. Όπως και το LIFE, αφορά το περιβάλλον και τις περιβαλλοντικές υποδομές στην περιοχή, την προστασία του περιβάλλοντος καθώς και την ενημέρωση και πληροφόρηση του κοινού. Στο πλαίσιο του προγράμματος, ολοκληρώθηκε η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΕΠΜ) της περιοχής βάσει της οποίας θεσπίστηκε το καθεστώς προστασίας της περιοχής στο πλαίσιο του Δικτύου Natura 2000.

➤ *LIFE - Φύση (1999 – 2003)*

Το πρόγραμμα LIFE τη περίοδο 1999-2003 αφορούσε την υλοποίηση διαχειριστικών δράσεων στη λίμνη Ταυρωπού και ειδικότερα τη μελέτη και προστασία του ευαίσθητου οικολογικά περιβάλλοντος της περιοχής λίμνης Ν.Πλαστήρα. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε από την ΑΝ.ΚΑ. Α.Ε. σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Θεσσαλίας, το Τ.Ε.Ι. Λάρισας και με ομάδα ανεξάρτητων μελετητών.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε τις εξής δράσεις:

- Δράσεις Υποδομής (μελέτη και υλοποίηση διαχειριστικών σχεδίων για την προστασία και τη διατήρηση των οικοτόπων της περιοχής).
- Δράσεις Εφαρμογής (προγράμματα παρακολούθησης των περιβαλλοντικών παραμέτρων οι οποίες επηρεάζουν τους οικοτόπους).
- Δράσεις Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης (ενημέρωση και εκπαίδευση, σε περιβαλλοντικά θέματα).

➤ *Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+(2002-2009)*

Το πρόγραμμα LEADER+ εφαρμόστηκε στις ορεινών περιοχές Καρδίτσας, Φθιώτιδας και νότιας Λάρισας. Ειδικότερα, αποτέλεσε μία πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βασικό σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της υπαίθρου και την προσέλκυση των νέων, μέσω της υλοποίησης πλέγματος δράσεων που ικανοποιούσαν παράλληλα τις εθνικές και κοινοτικές προτεραιότητες για τη Γ΄ Προγραμματική Περίοδο (απασχόληση, ισότητα, προστασία του περιβάλλοντος κ.λπ.).

Σκοπός της πρωτοβουλίας ήταν η ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας των αγροτικών περιοχών, με την καλύτερη αξιοποίηση των φυσικών, ανθρώπινων και οικονομικών πόρων τους, την ανακάλυψη νέων πηγών εισοδήματος και την παράλληλη προστασία της φυσικής και πολιτισμικής κληρονομιάς.

Οι γενικοί στόχοι του προγράμματος ήταν οι εξής:

- Η δημιουργία, μέσω των επενδυτικών σχεδίων, μιας κρίσιμης μάζας επιχειρήσεων, επιχειρηματιών και εργαζομένων.
- Η εισαγωγή και τήρηση προδιαγραφών ποιότητας σε προϊόντα και υπηρεσίες.
- Η εισαγωγή και δημιουργία γνώσης και καινοτομίας.
- Η ανάπτυξη διαλόγου στην τοπική κοινωνία, υποστήριξη της κινητοποίησης, της πολιτιστικής έκφρασης, της δικτύωσης και της εξωστρέφειας των ατόμων και των ομάδων.

Οι άξονες του τοπικού προγράμματος διατυπώθηκαν ως εξής:

- Άξονας 1: «Ολοκληρωμένες και πιλοτικού χαρακτήρα στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης»

Ο άξονας αυτός περιλάμβανε ενέργειες τεσσάρων κλάδων, όπως η τεχνική στήριξη των φορέων υλοποίησης-ΟΤΔ, οι ενισχύσεις σε επενδύσεις-στήριξη της επιχειρηματικότητας (παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης, μικρές επιχειρήσεις αγροτικού και των υπόλοιπων τομέων της οικονομίας, επενδύσεις που ενισχύουν τη συλλογική, τομεακή και διατομεακή δράση με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και νέων τεχνικών), οι υποστηρικτικές ενέργειες (προώθηση και προβολή) και η προστασία-ανάδειξη και αξιοποίηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς (προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος, δράσεις για την αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και την ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου, δράσεις για την ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς).

- Άξονας 2: «Στήριξη συνεργασίας μεταξύ αγροτικών περιοχών»

Ο άξονας αυτός αφορούσε τη συνεργασία μεταξύ περιοχών της Ελλάδας σε διατοπικό και διαπεριφερειακό επίπεδο συνεργασίας.

➤ Τοπικό Πρόγραμμα LEADER (2007-2015)

Το πρόγραμμα LEADER που βρίσκετε τώρα υπό επεξεργασία ενσωματώνετε στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος (ΠΑΑ, 2007-2013), το οποίο περιλαμβάνει τους εξής άξονες:

- ✓ Άξονας 1: «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας»
- ✓ Άξονας 2: «Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου»
- ✓ Άξονας 3: «Ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας»
- ✓ Άξονας 4: «Εφαρμογή της προσέγγισης LEADER»

Το τοπικό πρόγραμμα LEADER έχει ως γενικό στόχο τη δημιουργία τοπικών ικανοτήτων για την απασχόληση και τη διαφοροποίηση στις αγροτικές περιοχές και ως ειδικό στόχο την ενίσχυση της ικανότητας των τοπικών φορέων και κινητοποίησης του πληθυσμού για το σχεδιασμό και την υλοποίηση τοπικών στρατηγικών ανάπτυξης και την εφαρμογή σχεδίων συνεργασίας. Ειδικότερα περιλαμβάνει τα παρακάτω μέτρα:

Μέτρο 1: «Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης»

- Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων.
Στο πλαίσιο του υπομέτρου ενισχύεται η στήριξη της επιχειρήσεων μεταποίησης / εμπορίας προϊόντων.
- Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες.
Στο υπομέτρο αυτό προβλέπεται η ενίσχυση πολύ μικρών επιχειρήσεων που υλοποιούνται από φυσικά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα σε γεωργική εκμετάλλευση και διαφοροποιούν τις δραστηριότητες της γεωργικής εκμετάλλευσης τους, με την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων που δε συσχετίζονται με τη γεωργία (αγροτουρισμός, βιοτεχνία, κ.λπ.).
- Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων.
Στο συγκεκριμένο υπομέτρο προβλέπεται η ενίσχυση πολύ μικρών επιχειρήσεων εκτός αυτών που ενισχύονται στα δύο προηγούμενα υπομέτρα. Επίσης, χρηματοδοτούνται ενέργειες για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων.

- Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων.
Στο πλαίσιο του υπομέτρου αυτού προβλέπεται η ενίσχυση πολύ μικρών επιχειρήσεων καθώς και παρεμβάσεων δημοσίου χαρακτήρα που αφορούν τη βελτίωση και οργάνωση του τουριστικού προϊόντος, στην ενίσχυση της απασχόλησης, στην αύξηση της επισκεψιμότητας των περιοχών παρέμβασης, στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου καθώς και στην προβολή – προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής παρέμβασης του προγράμματος.
- Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό.
Στο συγκεκριμένο υπόμετρο προβλέπονται παρεμβάσεις για τη δημιουργία βασικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων πολιτισμού και αναψυχής, που αφορούν είτε ένα χωριό είτε ομάδα χωριών και τη συναφή υποδομή μικρής κλίμακας.
- Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών.
Στο υπόμετρο εντάσσονται έργα για την αναβάθμιση οικισμών με στόχο την προστασία και ανάδειξη του παραδοσιακού και τοπικού οικιστικού περιβάλλοντος καθώς και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.
- Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς.
Σε αυτό το υπόμετρο προβλέπονται παρεμβάσεις για την προστασία και ανάδειξη περιοχών φυσικού κάλλους, καθώς και παραδοσιακών στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς της υπαίθρου.

Μέτρο 2: «Διατοπική και διακρατική συνεργασία»

- Διατοπική συνεργασία.
- Διακρατική συνεργασία.

Μέτρο 3: «Δαπάνες λειτουργίας, απόκτηση δεξιοτήτων, εμψύχωση»

- Δαπάνες λειτουργίας Ο.Τ.Δ.
- Απόκτηση δεξιοτήτων και εμψύχωση.

3.3. Τα έργα που πραγματοποιήθηκαν στο Δήμο Πλαστήρα

Τα αναπτυξιακά προγράμματα που παρουσιάστηκαν συνέβαλλαν στη περιοχή της λίμνης Πλαστήρα υπό τη μορφή ορισμένων έργων και δράσεων. Ειδικότερα, από τα προγράμματα LIFE και ΕΠΠΕΡ που σχετίζονται με το περιβάλλον και τη φύση της περιοχής της λίμνης Πλαστήρα έλαβαν δράση δραστηριότητες που σχετίζονται με περιβαλλοντικά προγράμματα ευαισθητοποίησης των μόνιμων κατοίκων αλλά και επισκεπτών. Ορισμένες από αυτές ήταν:

❖ Βοτανικός Κήπος Νεοχωρίου

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για την αειφορική διαχείριση και περιβαλλοντική προστασία στην περιοχή της λίμνης Ν.Πλαστήρα, η ΑΝ.ΚΑ. Α.Ε. δημιούργησε μια πρωτότυπη υποδομή για τα δεδομένα μιας ορεινής μειονεκτικής περιοχής, περιοχής η οποία χαρακτηρίζεται από το αξιόλογο φυσικό περιβάλλον αλλά και την πληθυσμιακή συρρίκνωση. Ο Βοτανικός κήπος εγκαινιάστηκε τον Ιούνιο του 1998 και συνεχίζει να λειτουργεί έως και σήμερα.

Στόχος της δημιουργίας του Βοτανικού Κήπου ήταν η δημιουργία μιας περιβαλλοντικής υποδομής «πεδίου» στην περιοχή της λίμνης Πλαστήρα για την ενημέρωση και εκπαίδευση του κοινού σχετικά με τη χλωρίδα, τα οικοσυστήματα της περιοχής και την προστασία του περιβάλλοντος. Παράλληλα, η υλοποίηση της πρακτικής εκπαιδευτικών προγραμμάτων που αφορούν νέους που ενδιαφέρονται για απασχόληση στο περιβάλλον. Εργαλείο για τα παραπάνω, αποτέλεσε η συγκέντρωση και αποθεματοποίηση των χλωριδικών στοιχείων της περιοχής. Μακροπρόθεσμος στόχος του Βοτανικού κήπου είναι η ανάπτυξη και προώθηση του οικοτουρισμού.

❖ Παρατηρητήριο Οικοσυστημάτων

Έχει κατασκευαστεί στη θέση Ζυγογιαννείκα, μεταξύ του φράγματος και του χωριού Μπελοκομύτη. Παρέχει στους επισκέπτες τη δυνατότητα αφενός να παρατηρούν τη σπάνια ορνιθοπανίδα και αφετέρου να απολαύσουν τη μοναδική θέα προς το Θεσσαλικό κάμπο και το ορεινό σύμπλεγμα των Αγράφων.

❖ Δίκτυο Οικολογικών Μονοπατιών

Επιλέχθηκαν, διαμορφώθηκαν και σημάνθηκαν ειδικές διαδρομές πεζοπορίας εντός του εκπαιδευτικού δάσους του Καροπλεσίου με σκοπό την παρατήρηση σημαντικών στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος ως τρόπου εκπαίδευσης και εναλλακτικής μορφής ψυχαγωγίας.

Το συνολικό του μήκος ανέρχεται στα 15 χιλιόμετρα. Τα οικολογικά μονοπάτια, εκτός των άλλων, συμβάλλουν σημαντικά και στην οργάνωση της κίνησης των επισκεπτών.

❖ Τοπικό Γραφείο Οικοτουρισμού

Σκοπός του γραφείου είναι η προβολή του νομού και η παροχή τουριστικών πληροφοριών. Διακινεί πλούσιο φωτογραφικό υλικό για τη περιοχή της λίμνης Πλαστήρα μέσω δημοσιευμάτων στον τοπικό και Αθηναϊκό τύπο, εκθέσεων, ημερίδων κλπ. Και παρέχει τουριστικές πληροφορίες για τον ορεινό όγκο του νομού Καρδίτσας. Στελεχώνεται από το τμήμα περιβάλλοντος της Αναπτυξιακής Καρδίτσας.

❖ Αγρός Βιολογικής Καλλιέργειας

Λειτουργήσε σε έκταση 5 στρεμμάτων σε κοντινή απόσταση από τη λίμνη και σε υψόμετρο 800 μέτρα. Τις καλλιεργητικές εργασίες πραγματοποίησε ο συνεταιρισμός γυναικών της περιοχής, ενώ τον έλεγχο και την πιστοποίηση των προϊόντων ο ΣΟΓΕ. Τα προϊόντα που καλλιεργήθηκαν ήταν η πατάτα, η ντομάτα, το ξερό φασόλι και το κολοκυθάκι. Σκοπός της λειτουργίας του αγρού ήταν η εκπαίδευση των νέων αγροτών-παραγωγών της περιοχής σε σύγχρονες μεθόδους βιολογικών καλλιεργειών καθώς και η ευαισθητοποίηση του κοινού και η διάδοση της ιδέας της βιολογικής (οικολογικής) καλλιέργειας στην ευρύτερη περιοχή.

❖ Εκπαιδευτικό Δάσος Μπελοκομύτη

Πρόκειται για οργανωμένο χώρο συνολικής έκτασης 5.680 στρέμματα πάνω στο δασικό σύμπλεγμα των Αγράφων και σε υψόμετρο από 800 έως 1.780 μέτρα. Στον χώρο που προσφέρεται για Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Έρευνα στους τομείς της οικολογίας και της Διαχείρισης του χερσαίου περιβάλλοντος, μελετήθηκαν τα οικοσυστήματα των δασικών συστάδων και ιδιαίτερα η χλωρίδα και η ορνιθοπανίδα τους.

❖ Εγκατάσταση Δικτύου Οικολογικής Παρακολούθησης

Με βάση τις προτάσεις της μελέτης «παρακολούθηση της οικολογικής ποιότητας νερών της λίμνης Ν. Πλαστήρα σε σχέση με τους χειμαρροποτάμους της λεκάνης απορροής της», εγκαταστάθηκε δίκτυο μόνιμων σταθμών μέτρησης της φυσικοχημικής ποιότητας των νερών της λίμνης Ν. Πλαστήρα και τριών ποταμών της λεκάνης απορροής της οι οποίοι κρίθηκαν σημαντικοί για τη γενικότερη οικολογική παρακολούθηση των νερών της περιοχής.

❖ Υποδομές Οικολογικής Παρακολούθησης (monitoring) της περιοχής

Σχετικά με το πολύ σημαντικό πρόβλημα της συνεχούς παρακολούθησης της ποιότητας των νερών της περιοχής τα οποία αρδεύουν και υδρεύουν μεγάλες εκτάσεις και πολλούς οικισμούς της ευρύτερης περιοχής, δημιουργήθηκε η απαραίτητη επιστημονική και υλικοτεχνική υποδομή για παρακολούθηση και δειγματοληψίες στο πεδίο σημαντικών παραμέτρων των νερών, ώστε να μπορεί οποιαδήποτε στιγμή να ελεγχθεί η ποιότητα και επάρκεια των επιφανειακών νερών από το τοπικό επιστημονικό δυναμικό.

Τα προγράμματα LEADER συνέβαλλαν και αυτά στη τοπική ανάπτυξη της περιοχής με έργα και δραστηριότητες όπως:

- ✓ Δημιουργία μονάδων διανυκτέρευσης (ξενοδοχεία, ξενώνες)
- ✓ Δημιουργία και ανακαίνιση - επέκταση νέων χώρων εστίασης (εστιατόρια, ταβέρνες)
- ✓ Δημιουργία επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών εξυπηρέτησης στον αγροτικό τουρισμό (καφενεία, χώροι εκδηλώσεων, αναψυκτήρια)
- ✓ Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (πλήρους και μερικής απασχόλησης)
- ✓ Επέκταση - εκσυγχρονισμός βιοτεχνικών μονάδων (πλαστικά, πλεκτά, σιδηρουργικά και προϊόντα αλουμινίου)
- ✓ Δημιουργία βιοτεχνικών μονάδων (μεταλλικές κατασκευές, επεξεργασίας πέτρας, τζακιών) και εργαστηρίων (ξυλογλυπτική - αγιογραφία)
- ✓ Δημιουργία επιχείρησης και επέκταση μονάδας επεξεργασίας μαρμάρου – πέτρας
- ✓ Δημιουργία επιχειρήσεων (οινοποιείο – εμφιαλωτήριο) και επέκταση
- ✓ Εκσυγχρονισμός τυροκομείου και εργαστηρίου αρτοποιίας
- ✓ Δημιουργία χώρου γευσιγνωσίας οίνου – κάβας
- ✓ Δημιουργία επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών (στεγνοκαθαριστήριο, ψηφιακό εργαστήριο)
- ✓ Δημιουργία δικτυώσεων (clusters) επιχειρήσεων
- ✓ Εγκατάσταση και πιστοποίηση συστήματος ποιότητας HACCP σε επιχειρήσεις
- ✓ Δημοσιοποίηση 6 προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος
- ✓ Παραγωγή 35 εκδόσεων (φυλλάδια, βιβλία, χάρτες, ενημερωτικά έντυπα, οδηγοί κ.α.)
- ✓ Οργάνωση – συμμετοχή σε εκδηλώσεις, ημερίδες, συνέδρια, συνόδους κ.α.
- ✓ Υλοποίηση ενεργειών διάχυσης στα ΜΜΕ
- ✓ Συμμετοχή ατόμων σε εκδηλώσεις, ημερίδες, σεμινάρια ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης
- ✓ Ανάδειξη τομέων και περιοχών μέσα από τις ενέργειες προβολής - προώθησης
- ✓ Παρέμβαση ανάδειξης – αναβάθμισης Βοτανικού κήπου

- ✓ Οικιστική αναβάθμιση οικισμών της περιοχής
- ✓ Ανακαίνιση – επανάχρηση παλαιών Δημοτικών σχολείων
- ✓ Αποπεράτωση συγκροτήματος αναπαράστασης στοιχείων αγροτικής κληρονομιάς
- ✓ Προμήθεια εξοπλισμού μουσείων, κέντρων και χώρων έκθεσης αγροτικής, πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς
- ✓ Εξοπλισμός κέντρων – χώρων πολιτιστικών και λοιπών δραστηριοτήτων
- ✓ Διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης τοπικής ταυτότητας
- ✓ Δημιουργία δικτυακού κόμβου πολιτιστικού περιεχομένου
- ✓ Προμήθεια εξοπλισμού φορέων για διοργάνωση εκδηλώσεων
- ✓ Δικτύωση με 20 περιοχές της Ελλάδος για προβολή του αγροτουριστικού προϊόντος μέσω δικτυακής πύλης
- ✓ Δικτύωση σε επίπεδο Περιφέρειας Θεσσαλίας για προβολή της γαστρονομικής κληρονομιάς (ΑΝ.ΚΑ. Α.Ε.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1. Μέθοδος Συλλογής Δείγματος

Η συλλογή πληροφοριών πραγματοποιήθηκε με τη χρήση ερωτηματολογίων γραπτής ατομικής συμπλήρωσης. Η ερευνήτρια επισκέφθηκε τη περιοχή του Δήμου λίμνης Πλαστήρα στην ορεινή Καρδίτσα, όπου διανεμήθησαν τα ερωτηματολόγια στις επιχειρήσεις της περιοχής. Προσφέρθηκαν σύντομες προφορικές διευκρινήσεις στους έχοντας απορίες. Επίσης, υπήρξαν και κάποιες διερευνητικές συζητήσεις με τους επιχειρηματίες για τα θέματα Βιώσιμης Ανάπτυξης της περιοχής και κατά πόσο αυτά έχουν αντληθεί πλήρως.

4.2. Το Ερωτηματολόγιο

Κατά τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου οι ερωτώμενοι ήταν πλήρως ενημερωμένοι για το σκοπό της έρευνας, καθώς επίσης και για τον ακαδημαϊκό της χαρακτήρα. Το ερωτηματολόγιο στη τελική του μορφή περιέχει 22 συνολικά ερωτήσεις, όπου οι 6 αφορούν δημογραφικά στοιχεία, οι 13 ερωτήσεις σχετίζονται με τις επιχειρήσεις και τα αναπτυξιακά προγράμματα και οι υπόλοιπες 3 ερωτήσεις με τη συμβολή των αναπτυξιακών επιχειρήσεων και τη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη στη περιοχή του Δήμου λίμνης Πλαστήρα.

Για το ερωτηματολόγιο χρησιμοποιήθηκε 5-βάθμια κλίμακα Likert. Επιπλέον, στο ερωτηματολόγιο εξετάζονται οι απόψεις των επιχειρηματιών για τη συμβολή των αναπτυξιακών επιχειρήσεων με τα προγράμματα ανάπτυξης στη Βιώσιμη Τοπική Ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα και γίνετε καταγραφή των επιχειρήσεων που έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα ανάπτυξης, αλλά και των επιχειρήσεων που δεν έχουν συμμετάσχει σε αυτά.

4.3. Το Δείγμα της Έρευνας

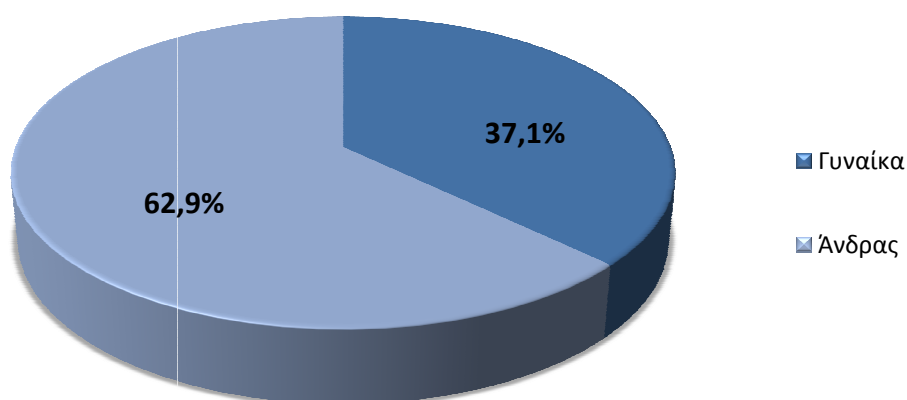
Το δείγμα της έρευνας αποτελείται από γυναίκες και άνδρες επιχειρηματίες της περιοχής του Δήμου λίμνης Πλαστήρα. Το μέγεθος του δείγματος είναι 35 άτομα εκ των οποίων τα 13 είναι γυναίκες και τα 22 άνδρες. Τα άτομα αυτά πληρούσαν τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που ήταν απαραίτητα για τον ακαδημαϊκό σκοπό της έρευνας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ -ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

5.1. Συχνότητες

Δημογραφικά Στοιχεία Δείγματος.

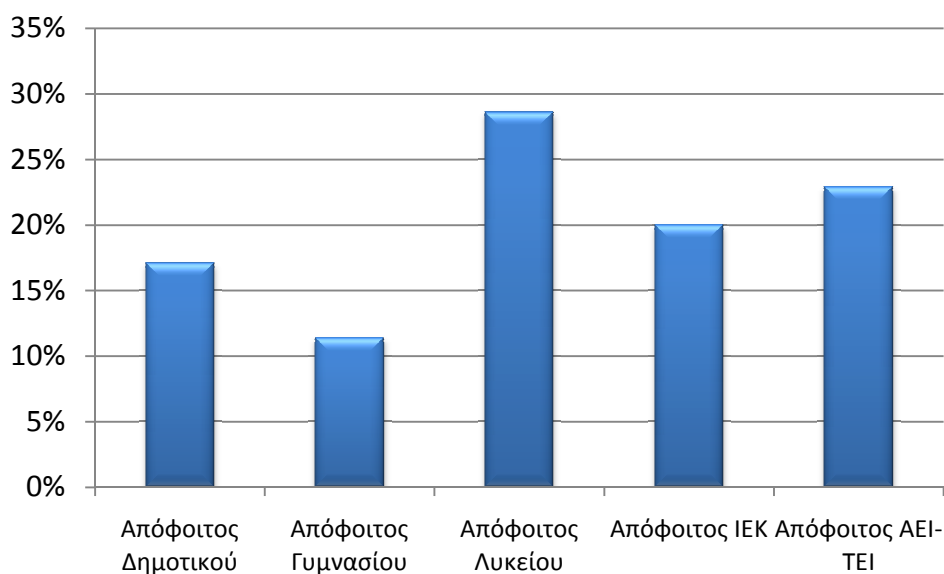
Το ερωτηματολόγιο απαντήθηκε από 35 άτομα ηλικίας από 22 μέχρι και 65 με μέσο όρο ηλικίας των ερωτηθέντων τα 47 χρόνια. Τα άτομα αυτά ήταν 22 άνδρες και 13 γυναίκες. Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζονται και με τη μορφή ποσοστών οι κατανομή του φύλου, όπου παρατηρείτε ότι το πλήθος των ιδιοκτητών των επιχειρήσεων ήταν άνδρες.

Διάγραμμα 5.1.1. Κατανομή συχνοτήτων για το φύλο.

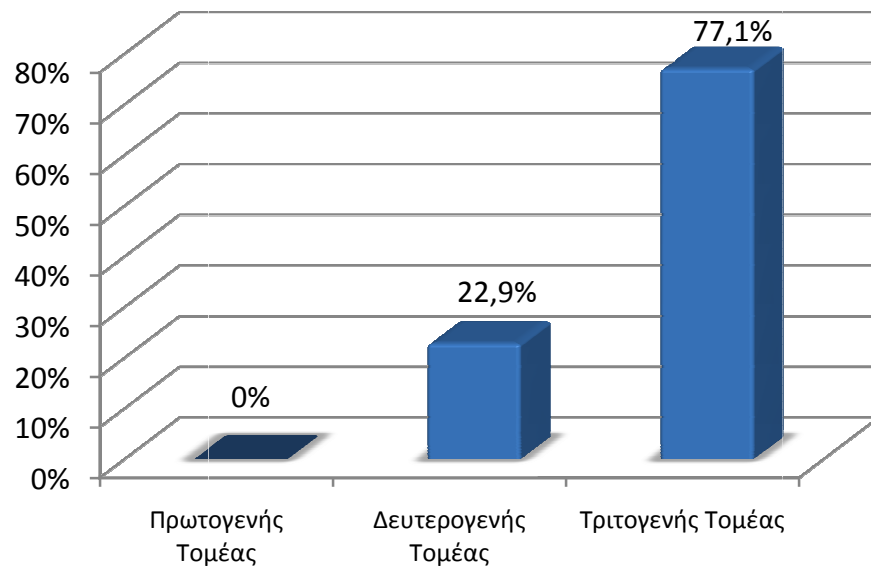
Το γράφημα στηλών 5.1.2. παρουσιάζει το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων. Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος είναι απόφοιτοι Λυκείου με ποσοστό 29%. Γενικά παρατηρούνται υψηλά ποσοστά στους αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με τους απόφοιτους ΙΕΚ να κυμαίνονται στο 20% και τους αποφοίτους ΑΕΙ-ΤΕΙ στο 23%. Επίσης,

παρατηρείται και μεγάλο ποσοστό στους αποφοίτους δημοτικού (17%) και το μικρότερο ποσοστό στους αποφοίτους Γυμνασίου με 11%.

Διάγραμμα 5.1.2. Κατανομή συχνοτήτων για το μορφωτικό επίπεδο

Όσον αφορά το τομέα παραγωγής που απασχολούνται οι ερωτώμενοι καταγράφονται υπό τη μορφή ποσοστών στο γράφημα 5.1.3.. Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος απασχολείται στο τριτογενή τομέα παραγωγής. Από την άλλη παρατηρείται μηδενικό το ποσοστό των επιχειρηματιών που απασχολούνται στο πρωτογενή τομέα παραγωγής.

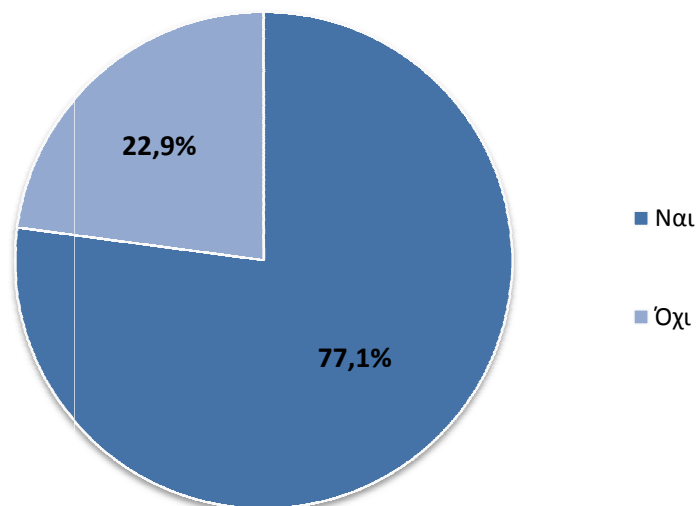
Διάγραμμα 5.1.3. Κατανομή συχνοτήτων για τους τομείς απασχόλησης.

Το ετήσιο προσωπικό εισόδημα των ατόμων του δείγματος παρουσιάζεται στο πίνακα 5.1.1..

Πίνακας 5.1.1. Ετήσιο Προσωπικό Εισόδημα Επιχειρηματιών

<u>Ετήσιο Προσωπικό Εισόδημα</u>		
Ελάχιστο	Μέγιστο	Μέση Τιμή
0€	300 000€	42 730€

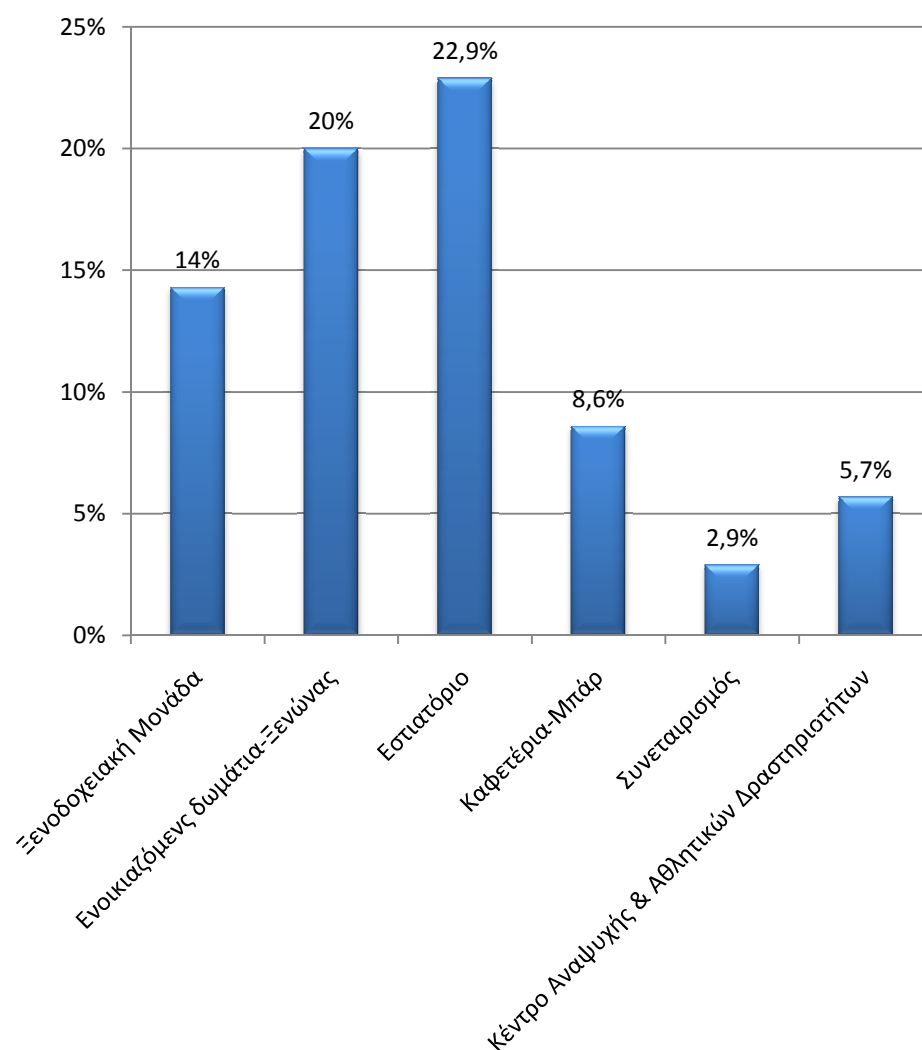
Το διάγραμμα πίτας 5.1.4. δείχνει εάν η έδρα της επιχείρησης ταυτίζεται με το τόπο κατοικίας των επιχειρηματιών. Το 77,1% των ατόμων διαμένουν στο Δήμο λίμνης Πλαστήρα όπου βρίσκετε και η επιχείρηση τους, ενώ το 22,9% των ερωτώμενων διαμένουν σε άλλες περιοχές.

5.1.4. Κατανομή συχνότητων για τη ταύτιση της έδρας της επιχείρησης με τη κατοικία

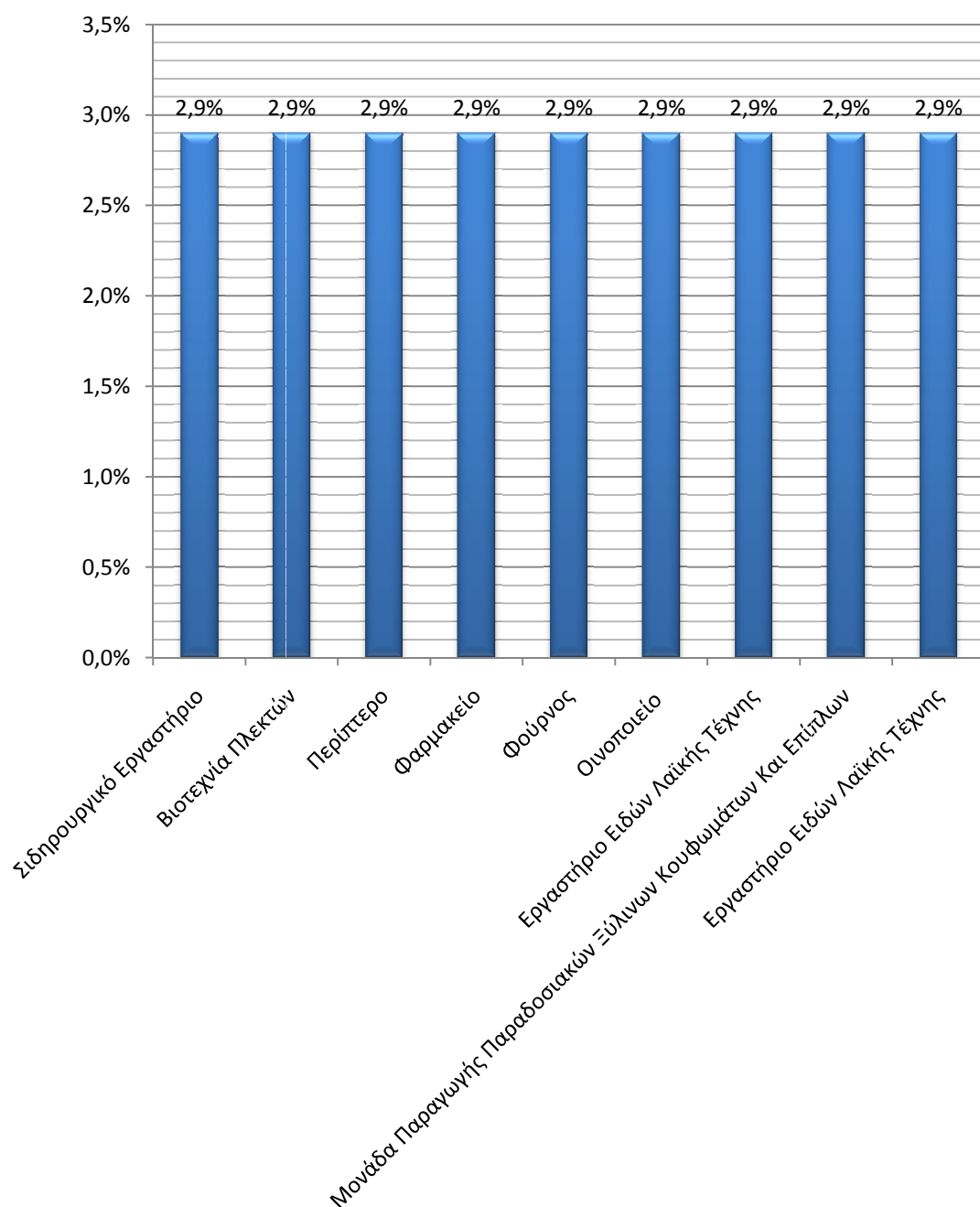
Στοιχεία Επιχειρήσεων.

Το είδος της επιχείρησης που έχουν στη κατοχή τους οι ερωτώμενοι κατανέμετε παρακάτω με τη μορφή ποσοστών στο σύνολο των επιχειρήσεων των ερωτηματολογίων. Ειδικότερα, παρατηρείται ότι τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνονται στα είδη επιχειρήσεων όπως εστιατόρια (22,9%), Ενοικιαζόμενα Δωμάτια-Ξενώνες (20%) και Ξενοδοχειακές Μονάδες (14%). Ενώ, μικρότερα ποσοστά παρατηρούνται σε Συνεταιρισμούς (2,9%), Κέντρα Αναψυχής & Αθλητικών Δραστηριοτήτων (5,7%).

Διάγραμμα 5.1.5. Κατανομή συχνοτήτων για τα είδη των επιχειρήσεων.

Επίσης, παρατηρείται και στο διάγραμμα 5.1.6. το πλήθος και άλλων επιχειρήσεων στη περιοχή, οι οποίες εμφανίζονται σε μικρότερη αναλογία με ποσοστό 2,9% για τη κάθε μία επιχείρηση.

Διάγραμμα 5.1.6. Κατανομή συχνοτήτων άλλων ειδών επιχειρήσεων.

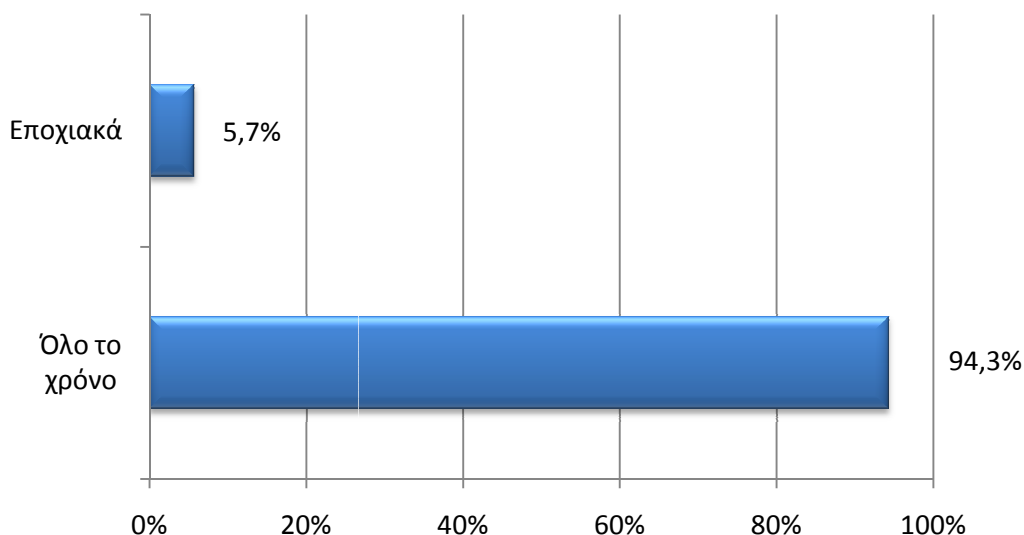
Το ύψος των χρημάτων που διέθεσαν οι επιχειρηματίες για επενδύσεις στην επιχείρησή τους παρουσιάζεται στο παρακάτω πίνακα 5.1.2..

Πίνακας 5.1.2. Χρήματα Που Διατέθηκαν Για Επενδύσεις

Στις Επιχειρήσεις Από Τους Επιχειρηματίες

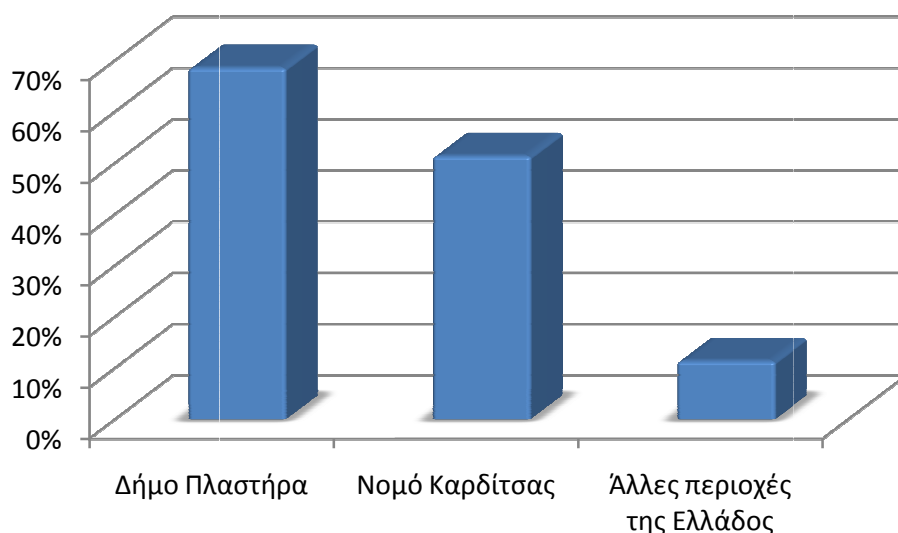
<u>Υψος Επένδυσης</u>		
Ελάχιστο	Μέγιστο	Μέση Τιμή
12 000€	3 000 000€	572 181,82€

Στη συνέχεια, το παρακάτω διάγραμμα 5.1.7. δείχνει τη συχνότητα που λειτουργούν οι επιχειρήσεις στο Δήμο λίμνης Πλαστήρα και κατηγοριοποιούνται σε αυτές που λειτουργούν όλο το χρόνο και σε αυτές που λειτουργούν εποχιακά.

Διάγραμμα 5.1.7. Κατανομή συχνοτήτων για τη συχνότητα λειτουργίας των επιχειρήσεων.

Τα άτομα που απασχολούνται στις επιχειρήσεις προέρχονται από το Δήμο λίμνης Πλαστήρα, αλλά και από άλλες περιοχές. Αυτό παρουσιάζετε στο εξής διάγραμμα υπό τη μορφή ποσοστών, όπου παρατηρείται το μεγαλύτερο ποσοστό εργαζομένων να συγκεντρώνετε από τους εργαζομένους που είναι κάτοικοι του Δήμου λίμνης Πλαστήρα.

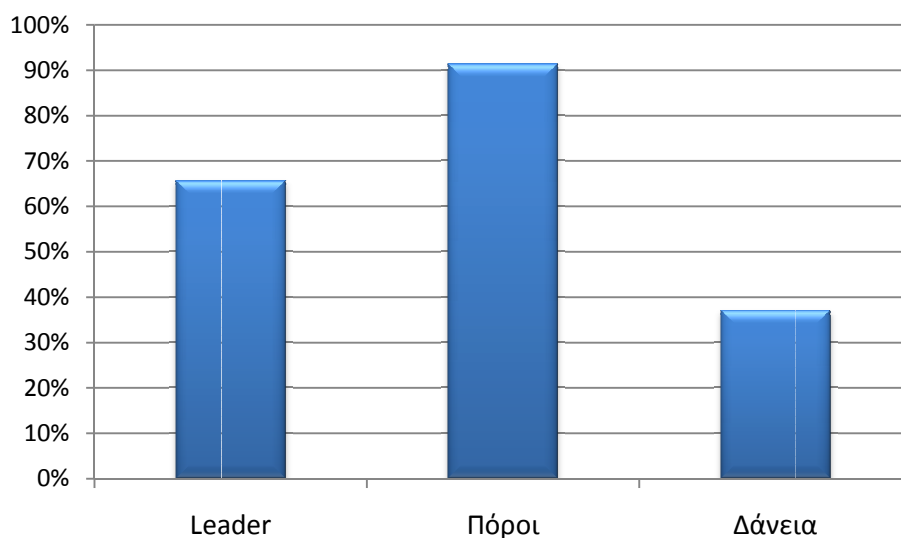
Διάγραμμα 5.1.8. Κατανομή συχνοτήτων για το τόπο κατοικίας των εργαζομένων.

Ο αριθμός των εργαζομένων που απασχολούν οι ερωτώμενοι στις επιχειρήσεις τους κυμαίνεται από 1 άτομο έως και 20. Ο μέσος όρος των ατόμων που απασχολεί κάθε επιχείρηση είναι 4 άτομα.

Πίνακας 5.1.3. Αριθμός Εργαζομένων Στις Επιχειρήσεις

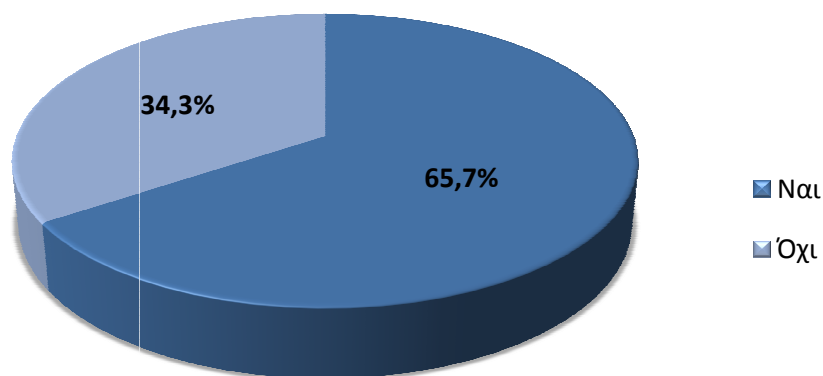
<u>Αριθμός Εργαζομένων</u>		
Ελάχιστο	Μέγιστο	Μέση Τιμή
1 άτομο	20 άτομα	4 άτομα

Στο παρακάτω διάγραμμα 5.1.9. διακρίνονται ποιες πηγές χρησιμοποιήθηκαν από τους ερωτώμενους για την ανάπτυξη της επιχείρησής τους. Ειδικότερα, από το διάγραμμα φαίνεται ότι οι περισσότεροι επιχειρηματίες χρησιμοποίησαν δικούς τους πόρους, λιγότερο προγράμματα όπως το Leader και δάνεια.

Διάγραμμα 5.1.9. Κατανομή συχνοτήτων για τις πηγές χρηματοδότησης των επιχειρήσεων.

Παρακάτω παρουσιάζετε το ποσοστό συμμετοχής των επιχειρήσεων σε προγράμματα χρηματοδότησης από εθνικό φορέα ή την Ε.Ε, όπου το 65,7% συμμετείχε σε κάποιο πρόγραμμα, ενώ το 34,3% δε συμμετείχε.

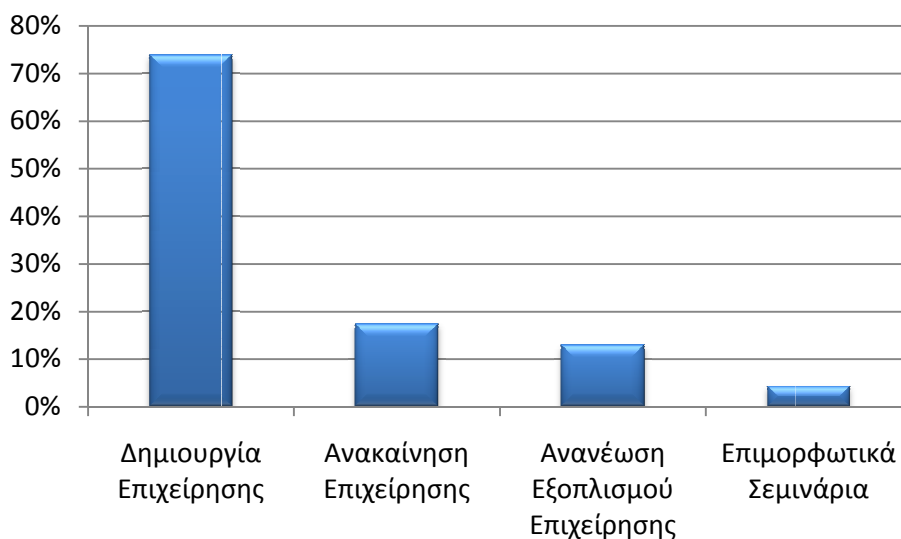
Διάγραμμα 5.1.10. Κατανομή συχνοτήτων για τη συμμετοχή των επιχειρήσεων σε προγράμματα χρηματοδότησης.

Το ύψος της χρηματοδότησης για όσους επιχειρηματίες συμμετείχαν σε προγράμματα χρηματοδότησης παρουσιάζετε στον εξής πίνακα 5.1.4..

Πίνακας 5.1.4. Ύψος Χρηματοδότησης Από Προγράμματα

<u>Ύψος Χρηματοδότησης</u>		
Ελάχιστο	Μέγιστο	Μέση Τιμή
15 000€	685 000€	172 543,48€

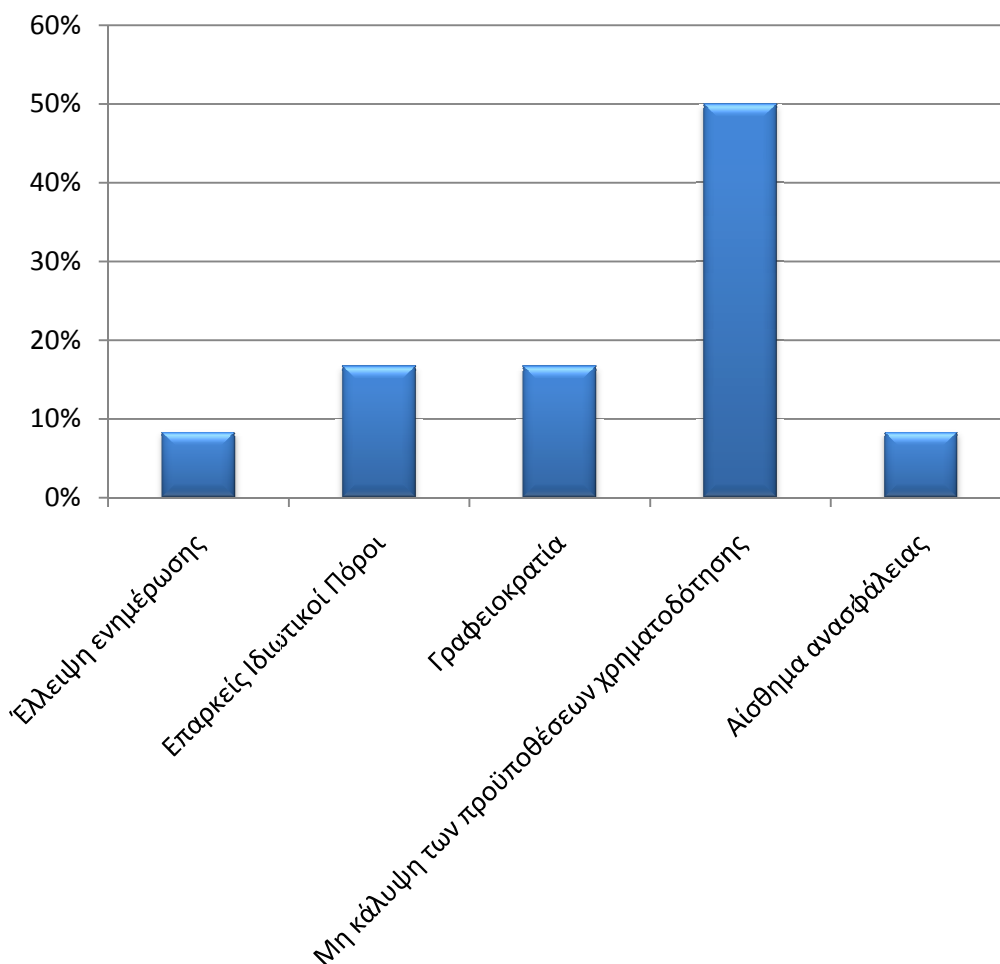
Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζονται οι δραστηριότητες που έγιναν στις επιχειρήσεις με τη βοήθεια της χρηματοδότησης από τα προγράμματα. Οι περισσότερες δραστηριότητες αφορούν τη δημιουργία επιχειρήσεων με ποσοστό 73,9%. Στη συνέχεια, υπήρξαν ανακαινίσεις επιχειρήσεων με ποσοστό 17,4%, ανανέωση εξοπλισμού των επιχειρήσεων με 13% και ένα μόλις 4,3% για επιμορφωτικά σεμινάρια.

Διάγραμμα 5.1.11. Κατανομή συχνοτήτων για τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων από τις χρηματοδοτήσεις.

Υπήρξαν όμως και επιχειρήσεις που δε συμμετείχαν σε προγράμματα χρηματοδότησης. Οι κυριότεροι λόγοι απουσίας τους από τη συμμετοχή τους σε προγράμματα απεικονίζονται στο παρακάτω διάγραμμα, όπου παρατηρούμε ότι ο κυριότερος λόγος είναι ότι δε διαθέτουν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για να λάβουν τη χρηματοδότηση. Στη συνέχεια, άλλοι σημαντικοί

λόγοι είναι ότι υπάρχουν διαθέσιμοι ιδιωτικοί πόροι που επαρκούν για την επένδυση και η γραφειοκρατία, η οποία παρεμποδίζει τη διαδικασία συμμετοχής στα προγράμματα χρηματοδότησης. Τέλος, άλλοι λόγοι λιγότερο σημαντική είναι η έλλειψη ενημέρωσης και η ανασφάλεια που δημιουργείται στα άτομα που δεν έχουν κάποιον ειδικό που να γνωρίζουν , ώστε να τους κατευθύνει στη διαδικασία χρηματοδότησης.

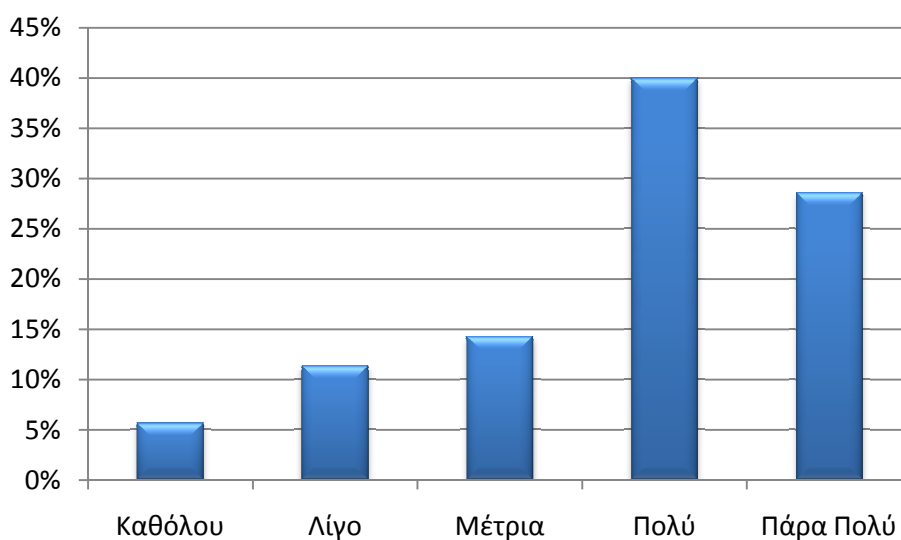

Διάγραμμα 5.1.12. Κατανομή συχνοτήτων των λόγων απουσίας συμμετοχής των επιχειρήσεων από τα προγράμματα χρηματοδότησης

Στοιχεία για τη συμβολή των αναπτυξιακών επιχειρήσεων.

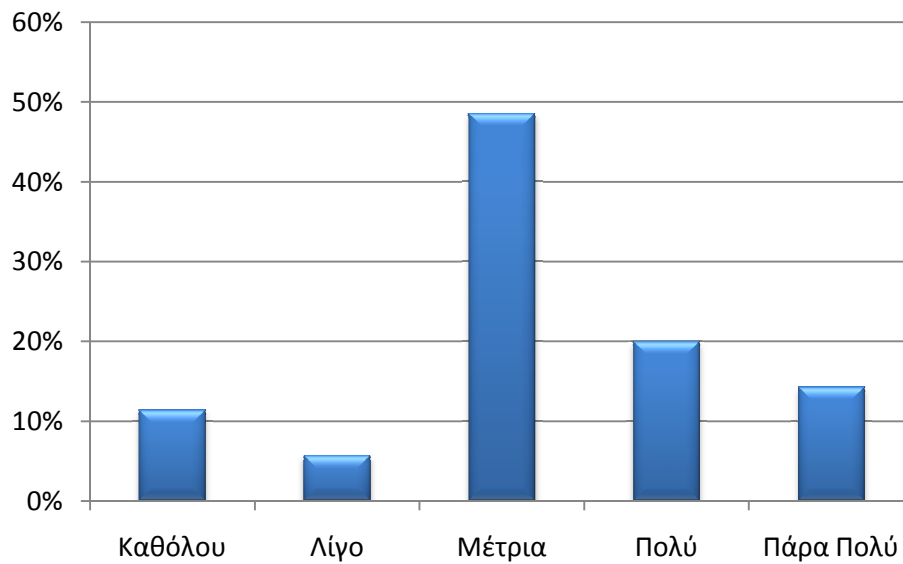
Το παρακάτω διάγραμμα 5.1.13. διερευνά τις απόψεις των επιχειρηματιών για το βαθμό που συμβάλλουν οι αναπτυξιακές επιχειρήσεις με τα προγράμματα ανάπτυξης και τις δράσεις τους, στη πρόοδο και στην ανάπτυξη του Δήμου Πλαστήρα. Από το διάγραμμα παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (68,6%) των ερωτώμενων πιστεύουν ότι οι αναπτυξιακές επιχειρήσεις συμβάλλουν θετικά στη πρόοδο και ανάπτυξη του Δήμου. Ενώ, πολύ

μικρότερα ποσοστά συγκεντρώνονται στην ελάχιστη και μέτρια συμβολή των αναπτυξιακών επιχειρήσεων με συνολικό ποσοστό (25,7%) και στο ότι δε συνέβαλλαν καθόλου στην ανάπτυξη της περιοχής με ποσοστό (5,7%).

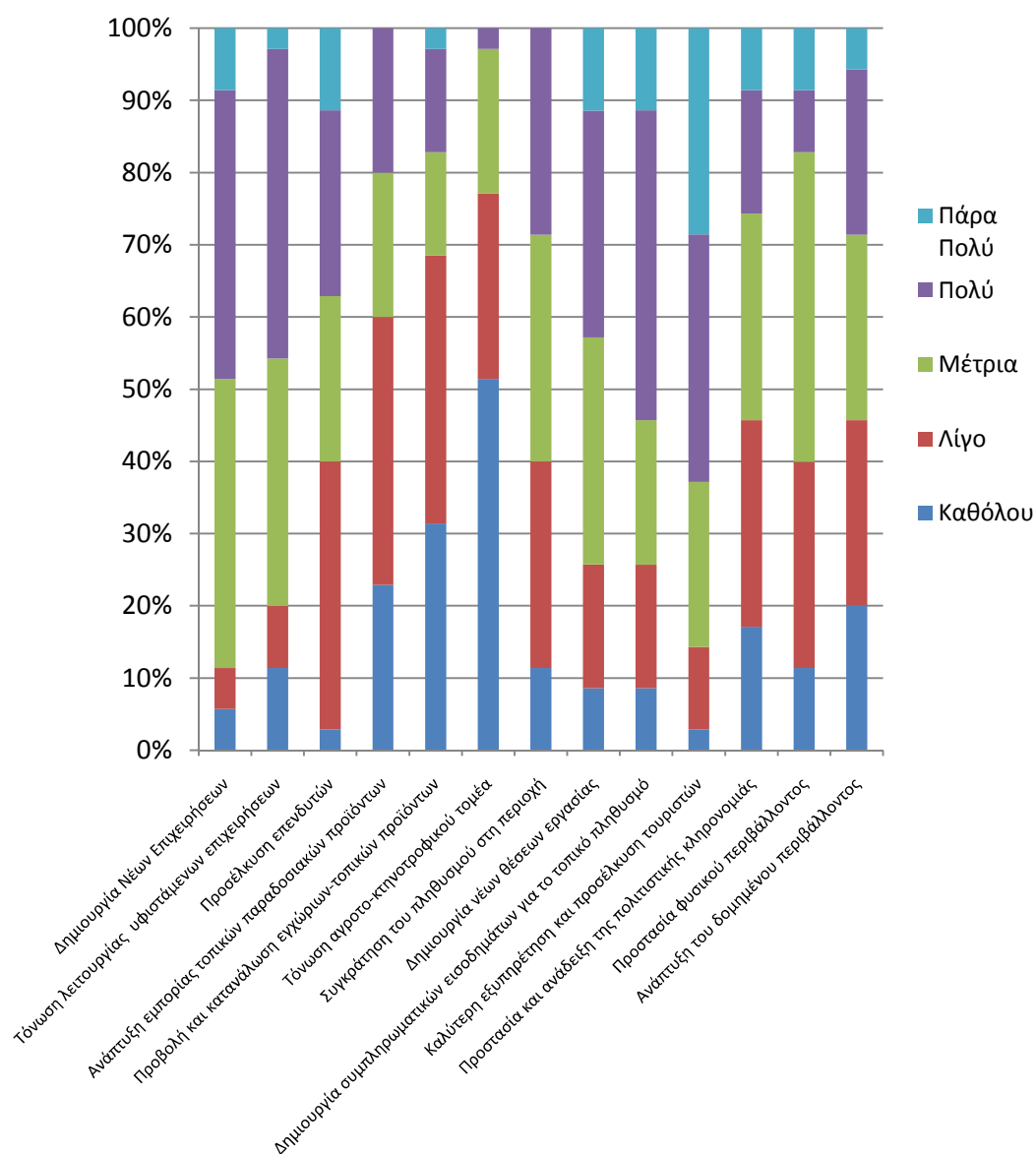
Διάγραμμα 5.1.13. Κατανομή συχνοτήτων για τη συμβολή των αναπτυξιακών επιχειρήσεων στη πρόοδο και ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα.

Στη συνέχεια οι επιχειρηματίες αξιολόγησαν κατά πόσο τα αναπτυξιακά προγράμματα έχουν αντληθεί πλήρως στη περιοχή του Δήμου λίμνης Πλαστήρα. Το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώθηκε στο ότι συμβάλλουν μέτρια (48,6%) και πολύ έως πάρα πολύ (34,3%), ενώ μερικοί ερωτώμενοι απάντησαν ότι αξιοποιήθηκαν λίγο (5,7%) και καθόλου (11,4%).

Διάγραμμα 5.1.14. Κατανομή συχνοτήτων για την αξιοποίηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Τέλος, στο παρακάτω συγκεντρωτικό διάγραμμα διακρίνετε ο βαθμός επίδρασης των αναπτυξιακών προγραμμάτων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη της περιοχής ανά δραστηριότητες κοινωνικού, οικονομικού, πολιτιστικού και τομέα περιβάλλοντος, οι ερωτώμενοι μας απάντησαν ως εξής:

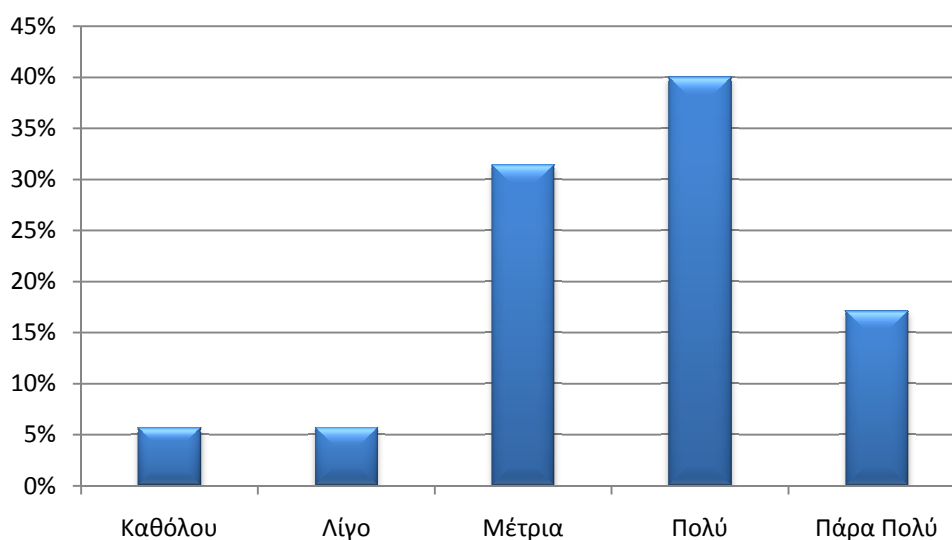
Διάγραμμα 5.1.15. Κατανομή συχνοτήτων για την επίδραση των αναπτυξιακών προγραμμάτων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη.

Από τα παραπάνω αποτελέσματα παρατηρούμε ότι τα αναπτυξιακά προγράμματα δεν έχουν επιδράσει καθόλου σε μεγάλο ποσοστό στη τόνωση του αγροτο-κτηνοτροφικού τομέα (51,4%). Επίσης μεγάλα είναι και τα αποτελέσματα και για θέματα που αφορούν τη προβολή και κατανάλωση των εγχώριων-τοπικών προϊόντων (31,4%) και την ανάπτυξη της εμπορίας των τοπικών παραδοσιακών προϊόντων (22,9%). Επίσης, μικρή επίδραση των αναπτυξιακών προγραμμάτων παρατηρείται ότι υπάρχει στη προβολή και κατανάλωση των εγχώριων-τοπικών προϊόντων (37,1%) και στην ανάπτυξη της εμπορίας των τοπικών παραδοσιακών προϊόντων (37,1%). Ακόμη, και για τη προσέλκυση νέων επενδυτών τα αναπτυξιακά προγράμματα δεν

αποτελούν κίνητρο για νέες επενδύσεις αφού συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο ποσοστό στη λίγη επίδραση (37,1%).

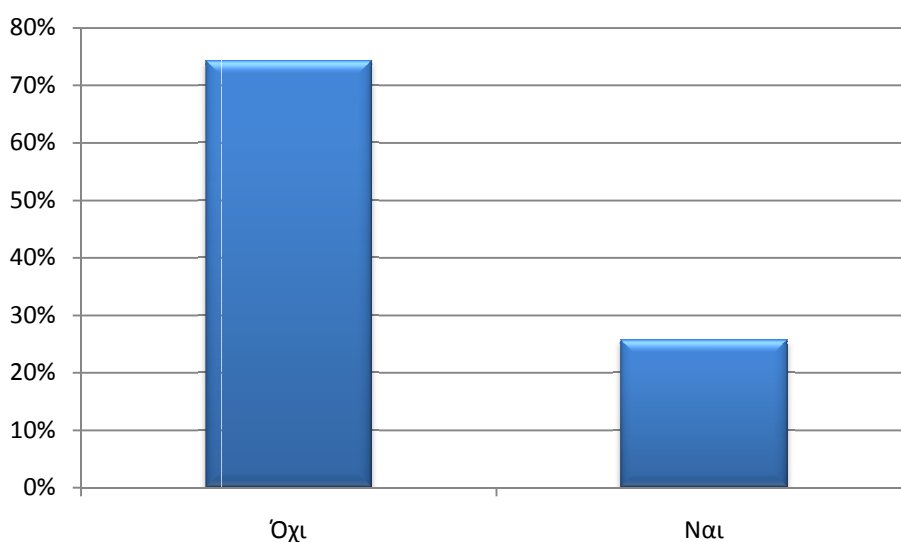
Στη συνέχεια, φαίνεται ότι τα προγράμματα ανάπτυξης επιδράσανε μέτρια με τις δράσεις τους στη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος (43%) και στη προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ενώ, υπάρχουν και περιπτώσεις όπου έχουν επιδράσει σε μέτριο προς μεγάλο βαθμό, όπως στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, στη τόνωση των υφιστάμενων επιχειρήσεων, στη συγκράτηση του πληθυσμού στη περιοχή, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Σημαντική όμως φαίνεται να είναι η συμβολή των αναπτυξιακών προγραμμάτων στη καλύτερη εξυπηρέτηση και προσέλκυση τουριστών στη περιοχή αφού συγκεντρώνει τα μεγαλύτερα ποσοστά στο βαθμό πολύ (34%) και πάρα πολύ (28,6%). Επίσης, βοήθησε σημαντικά και στη δημιουργία συμπληρωματικών εισοδημάτων για το τοπικό πληθυσμό σε ποσοστό 54,4%.

Έπειτα, παρουσιάζεται το διάγραμμα 5.1.16. σχετικά με το αν είναι ευχαριστημένοι οι ερωτώμενοι για τη πορεία της επιχείρησής τους, όπου οι επιχειρηματίες φαίνεται να είναι πολύ ευχαριστημένοι (40%), καθώς επίσης και μερικοί μέτρια ευχαριστημένοι (31%).

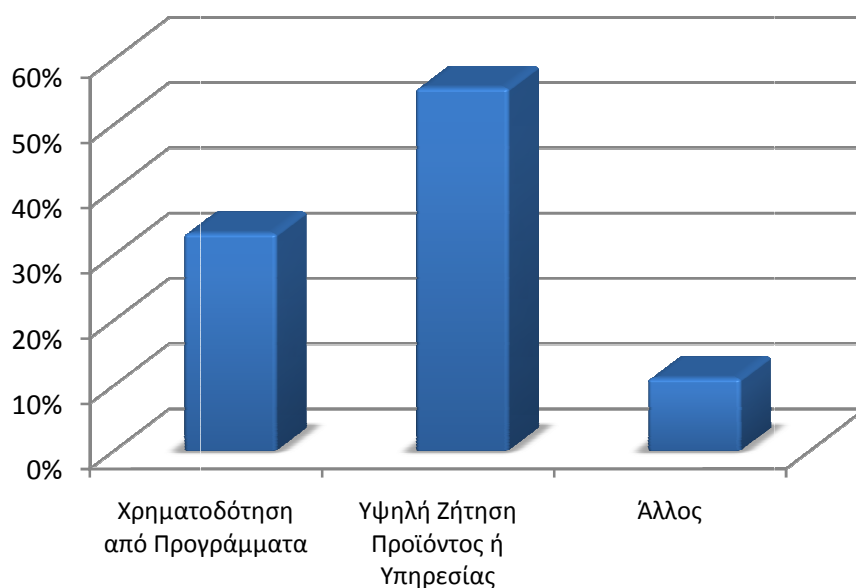

5.1.16. Κατανομή συχνοτήτων για το βαθμό ικανοποίησης
από τη πορεία της επιχείρησης.

Τέλος, αποτυπώνονται στα παρακάτω διαγράμματα 5.1.17. και 5.1.18. ο βαθμός της διάθεσης των επιχειρηματιών για επέκταση της επιχείρησης τα επόμενα χρόνια και το κυριότερο λόγο για να προβούν σε τέτοιου είδους ενέργειες. Παρατηρείται ότι δεν υπάρχει διάθεση από τους περισσότερους ερωτώμενους να επεκτείνουν την επιχείρησή τους τα επόμενα χρόνια, ενώ όσοι σκοπεύουν ο κύριος λόγος φαίνεται να είναι η υψηλή ζήτηση προϊόντος ή υπηρεσίας (55,6%) και σε δεύτερο λόγο είναι η χρηματοδότηση από προγράμματα (33,3%).

Διάγραμμα 5.1.17. Κατανομή συχνοτήτων για την επέκταση της επιχείρησης τα επόμενα χρόνια.

Διάγραμμα 5.1.18. Κατανομή συχνοτήτων για το κυριότερο λόγο επέκτασης της επιχείρησης.

5.2. Εκτίμηση υποδείγματος πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης για τους παράγοντες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και πρόοδο του Δήμου λίμνης Πλαστήρα

Στο πίνακα 5.2. παρουσιάζεται η συμβολή των αναπτυξιακών επιχειρήσεων με τα προγράμματα ανάπτυξης και τις δράσεις τους στη πρόοδο και ανάπτυξη του Δήμου σε σχέση με κάποιες μεταβλητές που μελετήθηκαν.

Εκτιμήθηκε η παρακάτω εξίσωση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης.

$$\text{Symvolh_prog} = b_0 + b_1 * \text{fylo} + b_2 * \text{hlikia} + b_3 * \text{new_morfwτικο} + b_4 * \text{tritogenhs} + b_5 * \text{eisodhma} + b_6 * \text{xrhmata_ependyshs} + b_7 * \text{leitourgia_epix} + b_8 * \text{edra_epix} + \epsilon_i$$

Όπου:

symvolh_prog: ποιοτική μεταβλητή η οποία λαμβάνει τη τιμή 1 όταν ο ερωτώμενος πιστεύει ότι τα οι αναπτυξιακές επιχειρήσεις συμβάλλουν καθόλου με τα προγράμματα ανάπτυξης και τις δράσεις τους, 2 λίγο, 3 μέτρια, 4 πολύ και 5 πάρα πολύ

fylo: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 0 όταν ο ερωτώμενος είναι γυναίκα και τη τιμή 1 όταν είναι άντρας

hlikia: ποσοτική μεταβλητή που δείχνει την ηλικία του ερωτώμενου

new_morfwτικο: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 1 όταν το μορφωτικό επίπεδο του ερωτώμενου είναι απόφοιτος ΑΕΙ-ΤΕΙ και 0 όταν το μορφωτικό του επίπεδο είναι άλλο

tritogenhs: ψευδομεταβλητή η οποία λαμβάνει τη τιμή 1 όταν ο ερωτώμενος ασχολείται με το τριτογενή τομέα, ενώ παίρνει τη τιμή 0 όταν απασχολείται σε άλλο τομέα παραγωγής

eisodhma: ποσοτική μεταβλητή που δείχνει το ατομικό ετήσιο εισόδημα του ερωτώμενου

xrhmata_ependyshs: ποσοτική ψευδομεταβλητή που δείχνει πόσα χρήματα έχει επενδύσει στην επιχείρηση του ο ερωτώμενος

leitourgia_epix: ψευδομεταβλητή που λαμβάνει τη τιμή 1 όταν η επιχείρηση του ερωτώμενου λειτουργεί όλο το χρόνο και τη τιμή 2 όταν λειτουργεί εποχικά

edra_epix: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 1 εάν η επιχείρηση ταυτίζεται με το τόπο κατοικίας του ερωτώμενου και τη τιμή 0 όταν δε ταυτίζεται

ei: εκφράζει το σφάλμα της παλινδρόμησης.

Πίνακας 5.2. Εκτίμηση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης για τους παράγοντες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και πρόοδο του Δήμου λίμνης Πλαστήρα

Μεταβλητές	Υπόδειγμα I	Υπόδειγμα II
	Συντελεστές	
Σταθερός όρος	3,31 (1,43)	2,06 (1,56)
fylo	0,59 (1,12)	0,61 (1,28)
hlikia	-0,02 (-0,88)	—

new_morfwtiko	0,18 (0,26)	—
tritogenhs	-0,94 (-1,70)	-0,97* (-1,92)
eisodhma	7.891E-6* (2,06)	9.144E-6** (2,71)
xrhmata_ependyshs	-7.177E-7 (-1,39)	-8.373E-7* (-1,77)
leitourgia_epix	1,65 (1,17)	1,85 (1,60)
edra_epix	-0,62 (-0,10)	—
Adjusted R ²	0,128	0,203
F-Statistic	1,534	2,475

(Σημείωση: Στις παρενθέσεις παρουσιάζετε η στατιστική wald. ** και *, υποδηλώνουν στατιστική σημαντικότητα 5% και 10% αντίστοιχα.)

Στο παραπάνω πίνακα 5.2. ο τριτογενής τομέας απασχόλησης (tritogenhs) είναι στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο σημαντικότητας 10% και συμβάλει αρνητικά σε σχέση με τη συμβολή των αναπτυξιακών επιχειρήσεων με τα προγράμματα ανάπτυξης και τις δράσεις τους στη πρόοδο και ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα. Εκτιμάται επίσης ότι οι ερωτώμενοι που δεν ανήκουν στο τριτογενή τομέα παραγωγής πιστεύουν πως οι αναπτυξιακές επιχειρήσεις με τα προγράμματα ανάπτυξης συμβάλλουν περισσότερο στην πρόοδο και ανάπτυξη του Δήμου σε σχέση με αυτούς του τριτογενούς τομέα παραγωγής.

Το ατομικό ετήσιο εισόδημα (eisodhma) είναι στατιστικά σημαντικό σε επίπεδο σημαντικότητας 5% και συμβάλλει θετικά σε σχέση με τη συμβολή των αναπτυξιακών επιχειρήσεων. Δηλαδή εκτιμήθηκε ότι οι επιχειρηματίες της περιοχής με μεγαλύτερο ατομικό ετήσιο εισόδημα πιστεύουν πως οι αναπτυξιακές επιχειρήσεις με τα προγράμματα ανάπτυξης έχουν συμβάλλει περισσότερο στην πρόοδο και ανάπτυξη του Δήμου, ενώ οι επιχειρηματίες με

μικρότερα ατομικά ετήσια εισοδήματα υποστηρίζουν πως δε συνέβαλλαν τόσο στην πρόοδο και ανάπτυξη της περιοχής.

Όσον αφορά, τα χρήματα που έχουν επενδύσει οι ερωτώμενοι στην επιχείρησή τους (xrhmata_prog) είναι στατιστικά σημαντικά σε επίπεδο σημαντικότητας 10% και επιδρά αρνητικά στην άποψη ότι οι αναπτυξιακές επιχειρήσεις με τα προγράμματα δράσης του έχουν συμβάλει θετικά στη πρόοδο και ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, γεγονός από το οποίο εκτιμάτε ότι οι επιχειρηματίες που έχουν επενδύσει λιγότερα χρήματα στην επιχείρησή τους πιστεύουν περισσότερο ότι οι αναπτυξιακές επιχειρήσεις με τα προγράμματα ανάπτυξης συμβάλλουν περισσότερο στην πρόοδο και ανάπτυξη του Δήμου.

Το R^2 είναι 0,128 που σημαίνει ότι το 12,8% της διακύμανσης της συμβολής των αναπτυξιακών επιχειρήσεων με τα προγράμματα δράσης τους στην πρόοδο και ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα ερμηνεύεται από τη συγκεκριμένη πολλαπλή γραμμική παλινδρόμηση.

5.3. Εκτίμηση υποδείγματος λογιστικής παλινδρόμησης για τη πιθανότητα οι επιχειρηματίες του Δήμου λίμνης Πλαστήρα να μην πληρούν τις προϋποθέσεις για την έγκριση της χρηματοδότησής τους από τα προγράμματα.

Στο πίνακα 5.3. παρουσιάζεται η μη πλήρη κάλυψη των προϋποθέσεων ως ένας λόγος για τον οποίο ορισμένοι ερωτώμενοι δε συμμετείχαν σε κάποιο πρόγραμμα σε σχέση με κάποιες μεταβλητές που μελετήθηκαν.

Εκτιμήθηκε η παρακάτω εξίσωση λογιστικής παλινδρόμησης.

$$\text{proupotheseis} = b_0 + b_1 * \text{fylo} + b_2 * \text{hlikia} + b_3 * \text{new_morfwtko} + b_4 * \text{tritogenhs} + b_5 * \text{eisodhma} + b_6 * \text{xrhmata_ependyshs} + b_7 * \text{leitourgia_epix} + b_8 * \text{edra_epix} + \epsilon_i$$

Όπου:

proupotheseis: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 1 όταν οι ερωτώμενοι δε καλύπτουν τις προϋποθέσεις της χρηματοδότησης, ώστε να συμμετέχουν σε κάποιο πρόγραμμα, ενώ τη τιμή 0 παίρνει για άλλους λόγους μη συμμετοχής σε κάποιο πρόγραμμα χρηματοδότησης

fylo: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 0 όταν ο ερωτώμενος είναι γυναίκα και τη τιμή 1 όταν είναι άντρας

hlikia: ποσοτική μεταβλητή που δείχνει την ηλικία του ερωτώμενου

new_morfwtko: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 1 όταν το μορφωτικό επίπεδο του ερωτώμενου είναι απόφοιτος ΑΕΙ-ΤΕΙ και 0 όταν το μορφωτικό του επίπεδο είναι άλλο

tritogenhs: ψευδομεταβλητή η οποία λαμβάνει τη τιμή 1 όταν ο ερωτώμενος ασχολείται με το τριτογενή τομέα, ενώ παίρνει τη τιμή 0 όταν απασχολείται σε άλλο τομέα παραγωγής

eisodhma: ποσοτική μεταβλητή που δείχνει το ατομικό ετήσιο εισόδημα του ερωτώμενου

xrhmata_ependyshs: ποσοτική ψευδομεταβλητή που δείχνει πόσα χρήματα έχει επενδύσει στην επιχείρηση του ο ερωτώμενος

leitourgia_epix: ψευδομεταβλητή που λαμβάνει τη τιμή 1 όταν η επιχείρηση του ερωτώμενου λειτουργεί όλο το χρόνο και τη τιμή 2 όταν λειτουργεί εποχικά

edra_epix: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 1 εάν η επιχείρηση ταυτίζεται με το τόπο κατοικίας του ερωτώμενου και τη τιμή 0 όταν δε ταυτίζεται

ei: εκφράζει το σφάλμα της παλινδρόμησης.

Πίνακας 5.3. Εκτίμηση λογιστικής παλινδρόμησης για τη πιθανότητα οι επιχειρηματίες του Δήμου λίμνης Πλαστήρα να μην πληρούν τις προϋποθέσεις για την έγκριση της χρηματοδότησής τους από τα προγράμματα

Μεταβλητές	Υπόδειγμα I	Υπόδειγμα II
	Συντελεστές	
Σταθερός όρος	-25,78 (0,0001)	-5,69 (2,67)
fylo	0,50 (0,12)	1,83 (1,50)
hlikia	-0,04 (0,34)	—
new_morfwtiko	37,55 (0,0001)	6,00* (2,89)
tritogenhs	46,66 (0,0001)	—
eisodhma	-0,0001 (0,61)	0,0001* (2,73)
xrhmata_ependyshs	-0,0001 (0,15)	—
leitourgia_epix	-35,81 (-0,0001)	—
edra_epix	16,70 (0,0007)	4,22 (1,54)
R ² (Cox & Snell)	0,378	0,274
-2 Log likelihood	12,790	17,412

(Σημείωση: Στις παρενθέσεις παρουσιάζετε η στατιστική wald. *, υποδηλώνει στατιστική σημαντικότητα 10%.)

Στο πίνακα 5.3. το μορφωτικό επίπεδο (new_morfwtiko) των ερωτώμενων παρουσιάζει στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας 10% και συμβάλλει θετικά σε σχέση με το ότι οι ερωτώμενοι δε πληρούν τις προϋποθέσεις για την έγκριση της χρηματοδότησής τους από τα προγράμματα. Εκτιμήθηκε ότι οι ερωτώμενοι από τους οποίους δε συμμετείχαν σε κάποιο πρόγραμμα χρηματοδότησης, λόγω του ότι δε κάλυπταν τις κατάλληλες προϋποθέσεις είναι αυτοί με υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο, ενώ τα άτομα με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο συμμετείχαν στα προγράμματα χρηματοδότησης.

Το εισόδημα (eisodhma) παρουσιάζει στατιστικά σημαντική σχέση σε επίπεδο σημαντικότητας 10% και επιδρά αρνητικά σε σχέση με το ότι οι ερωτώμενοι δε πληρούν τις προϋποθέσεις για την έγκριση της χρηματοδότησής τους από τα προγράμματα. Επίσης, εκτιμήθηκε ότι οι ερωτώμενοι από τους οποίους δε συμμετείχαν σε κάποιο πρόγραμμα χρηματοδότησης, λόγω του ότι δε κάλυπταν τις κατάλληλες προϋποθέσεις, είναι κυρίως αυτοί που έχουν χαμηλό ατομικό ετήσιο εισόδημα.

Το R^2 κατά Cox & Snell είναι 0,274 που σημαίνει ότι το 27,4% της πιθανότητας οι ερωτώμενοι να μην πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για χρηματοδότηση ερμηνεύεται από τη συγκεκριμένη λογιστική παλινδρόμηση.

5.4. Εκτίμηση υποδείγματος πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης για την επίδραση των αναπτυξιακών επιχειρήσεων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά τη προσέλκυση νέων επενδυτών στη περιοχή.

Στο πίνακα 5.4. παρουσιάζεται η επίδραση των αναπτυξιακών επιχειρήσεων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά τη προσέλκυση νέων επενδυτών στη περιοχή, σε σχέση με κάποιες μεταβλητές που μελετήθηκαν.

Εκτιμήθηκε η παρακάτω εξίσωση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης.

$$\text{Proselkysh_epen} = b_0 + b_1 * \text{fylo} + b_2 * \text{hlikia} + b_3 * \text{new_morfwtiko} + b_4 * \text{tritogenhs} + b_5 * \text{eisodhma} + b_6 * \text{xrhmata_ependyshs} + b_7 * \text{leitourgia_epix} + b_8 * \text{edra_epix} + \epsilon_i$$

Όπου:

Proselkysh_epen: ποιοτική μεταβλητή η οποία λαμβάνει τη τιμή 1 όταν ο ερωτώμενος πιστεύει ότι τα αναπτυξιακά προγράμματα έχουν επιδράσει καθόλου στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά τη προσέλκυση νέων επενδυτών, 2 λίγο, 3 μέτρια, 4 πολύ και 5 πάρα πολύ

fylo: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 0 όταν ο ερωτώμενος είναι γυναίκα και τη τιμή 1 όταν είναι άντρας

hlikia: ποσοτική μεταβλητή που δείχνει την ηλικία του ερωτώμενου

new_morfwtko: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 1 όταν το μορφωτικό επίπεδο του ερωτώμενου είναι απόφοιτος ΑΕΙ-ΤΕΙ και 0 όταν το μορφωτικό του επίπεδο είναι άλλο

tritogenhs: ψευδομεταβλητή η οποία λαμβάνει τη τιμή 1 όταν ο ερωτώμενος ασχολείται με το τριτογενή τομέα, ενώ παίρνει τη τιμή 0 όταν απασχολείται σε άλλο τομέα παραγωγής

eisodhma: ποσοτική μεταβλητή που δείχνει το ατομικό ετήσιο εισόδημα του ερωτώμενου

xrhmata_ependyshs: ποσοτική ψευδομεταβλητή που δείχνει πόσα χρήματα έχει επενδύσει στην επιχείρηση του ο ερωτώμενος

leitourgia_epix: ψευδομεταβλητή που λαμβάνει τη τιμή 1 όταν η επιχείρηση του ερωτώμενου λειτουργεί όλο το χρόνο και τη τιμή 2 όταν λειτουργεί εποχικά

edra_epix: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 1 εάν η επιχείρηση ταυτίζεται με το τόπο κατοικίας του ερωτώμενου και τη τιμή 0 όταν δε ταυτίζεται

ei: εκφράζει το σφάλμα της παλινδρόμησης.

Πίνακας 5.4. Εκτίμηση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης για τη πιθανότητα τα αναπτυξιακά προγράμματα να έχουν επιδράσει στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη, σχετικά με τη προσέλκυση νέων επενδυτών.

Μεταβλητές	Υπόδειγμα I	Υπόδειγμα II
	Συντελεστές	
Σταθερός όρος	1,20 (0,54)	3,219 (13,832)
Fylo	0,07 (0,13)	—
Hlikia	0,01 (0,43)	—
new_morfwtiko	-0,11 (-0,17)	—
Tritogenhs	-0,08 (-0,14)	—
Eisodhma	7,531E-6* (2,03)	7,695E-6** (2,58)
xrhmata_ependyshs	-1,127E-6** (-2,26)	-1,120E-6*** (-2,80)
leitourgia_epix	1,23 (0,90)	—
edra_epix	0,41	—

	(0,69)	
R ²	0,026	0,201
F-Statistic	1,095	4,657

(Σημείωση: Στις παρενθέσεις παρουσιάζετε η στατιστική wald. *** και **, υποδηλώνουν στατιστική σημαντικότητα 1% και 5% αντίστοιχα.)

Στο πίνακα 5.4. το ατομικό ετήσιο εισόδημα (eisodhma) των ερωτώμενων είναι στατιστικά σημαντικό σε επίπεδο σημαντικότητας 5% και συμβάλει θετικά σε σχέση με το εάν έχουν επιδράσει τα αναπτυξιακά προγράμματα στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά τη προσέλκυση επενδυτών στη περιοχή. Εκτιμάται ακόμη ότι οι ερωτώμενοι που έχουν υψηλότερο εισόδημα σε σχέση με αυτούς που έχουν μικρότερο πιστεύουν ότι τα προγράμματα ανάπτυξης έχουν επιδράσει στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη, με αποτέλεσμα τη προσέλκυση νέων επενδυτών.

Όσον αφορά, τα χρήματα που έχουν επενδύσει οι επιχειρηματίες στην επιχείρησή τους (xrhmata_ependyshs) είναι στατιστικά σημαντικά σε επίπεδο σημαντικότητας 1% και επιδρά αρνητικά σχετικά με εάν έχουν επιδράσει τα αναπτυξιακά προγράμματα στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά τη προσέλκυση επενδυτών στη περιοχή. Έτσι, εκτιμήθηκε ότι οι ερωτώμενοι που έχουν επενδύσει τα λιγότερα χρήματα στην επιχείρησή τους τείνουν να πιστεύουν ότι τα προγράμματα ανάπτυξης έχουν επιδράσει στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη, όσον αφορά τη προσέλκυση νέων επενδυτών.

Το R² είναι 0,201 που σημαίνει ότι το 20,1% της διακύμανσης της προσέλκυσης νέων επενδυτών από την επίδραση των αναπτυξιακών προγραμμάτων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου ερμηνεύεται από τη συγκεκριμένη πολλαπλή γραμμική παλινδρόμηση.

5.5. Εκτίμηση υποδείγματος πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης για την επίδραση των αναπτυξιακών επιχειρήσεων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

Στο πίνακα 5.5. παρουσιάζεται η επίδραση των αναπτυξιακών επιχειρήσεων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, σε σχέση με κάποιες μεταβλητές που μελετήθηκαν.

Εκτιμήθηκε η παρακάτω εξίσωση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης.

$$\text{theseis_ergasia} = b_0 + b_1 * \text{fylo} + b_2 * \text{hlikia} + b_3 * \text{new_morfwtko} + b_4 * \text{tritogenhs} + b_5 * \text{eisodhma} + b_6 * \text{xrhmata_ependyshs} + b_7 * \text{leitourgia_epix} + b_8 * \text{edra_epix} + \varepsilon_i$$

Όπου:

theseis_ergasia: ποιοτική μεταβλητή η οποία λαμβάνει τη τιμή 1 όταν ο ερωτώμενος πιστεύει ότι τα αναπτυξιακά προγράμματα έχουν επιδράσει καθόλου στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα όσον αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, 2 λίγο, 3 μέτρια, 4 πολύ και 5 πάρα πολύ

fylo: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 0 όταν ο ερωτώμενος είναι γυναίκα και τη τιμή 1 όταν είναι άντρας

hlikia: ποσοτική μεταβλητή που δείχνει την ηλικία του ερωτώμενου

new_morfwtko: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 1 όταν το μορφωτικό επίπεδο του ερωτώμενου είναι απόφοιτος ΑΕΙ-ΤΕΙ και 0 όταν το μορφωτικό του επίπεδο είναι άλλο

tritogenhs: ψευδομεταβλητή η οποία λαμβάνει τη τιμή 1 όταν ο ερωτώμενος ασχολείται με το τριτογενή τομέα, ενώ παίρνει τη τιμή 0 όταν απασχολείται σε άλλο τομέα παραγωγής

eisodhma: ποσοτική μεταβλητή που δείχνει το ατομικό ετήσιο εισόδημα του ερωτώμενου

xrhmata_ependyshs: ποσοτική ψευδομεταβλητή που δείχνει πόσα χρήματα έχει επενδύσει στην επιχείρηση του ο ερωτώμενος

leitourgia_erix: ψευδομεταβλητή που λαμβάνει τη τιμή 1 όταν η επιχείρηση του ερωτώμενου λειτουργεί όλο το χρόνο και τη τιμή 2 όταν λειτουργεί εποχικά

edra_erix: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 1 εάν η επιχείρηση ταυτίζεται με το τόπο κατοικίας του ερωτώμενου και τη τιμή 0 όταν δε ταυτίζεται

ei: εκφράζει το σφάλμα της παλινδρόμησης.

Πίνακας 5.5. Εκτίμηση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης για τη πιθανότητα τα αναπτυξιακά προγράμματα να έχουν επιδράσει στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη, σχετικά με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Μεταβλητές	Υπόδειγμα I	Υπόδειγμα II
	Συντελεστές	
Σταθερός όρος	1,40 (0,72)	1,42 (1,30)
fylo	0,55 (1,21)	—
hlikia	-0,01 (-0,60)	—
new_morfwtiko	-0,82 (-1,42)	-0,87 (-1,61)
tritogenhs	-1,05** (-2,23)	-1,93* (-2,07)
eisodhma	4,440E-6	5,572E-6*

	(1,37)	(1,89)
xrhmata_ependyshs	-1,052E-6** (-2,41)	-9,804E-7** (-2,40)
leitourgia_epix	3,07** (2,58)	2,70** (2,50)
edra_epix	0,03 (0,06)	—
R ²	0,170	0,200
F-Statistic	1,740	2,454

(Σημείωση: Στις παρενθέσεις παρουσιάζετε η στατιστική wald. ** και *, υποδηλώνουν στατιστική σημαντικότητα 5% και 10% αντίστοιχα.)

Στο πίνακα 5.5. ο τριτογενής τομέας παραγωγής (tritogenhs) όπου απασχολούνται οι ερωτώμενοι είναι στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο σημαντικότητας 10% κι εμφανίζει αρνητική σχέση με την επίδραση των αναπτυξιακών προγραμμάτων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Έτσι εκτιμήθηκε ότι οι ερωτώμενοι που απασχολούνται σε άλλο τομέα παραγωγής, πλην του τριτογενή, θεωρούν πως τα προγράμματα ανάπτυξης επέδρασαν θετικά στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη της περιοχής και δημιουργήθηκαν νέες θέσεις εργασίας.

Το εισόδημα (eisodhma) είναι στατιστικά σημαντικό σε επίπεδο σημαντικότητας 10% κι έχει θετική επίδραση στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη της περιοχής, όσον αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Εκτιμήθηκε πως οι ερωτώμενοι με το μεγαλύτερο ατομικό ετήσιο εισόδημα, σε σχέση με αυτούς που είχαν μικρότερο εισόδημα, πιστεύουν πως επέδρασαν τα προγράμματα στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Το ποσό των χρημάτων που επένδυσαν οι ερωτώμενοι στις επιχειρήσεις τους (xrhmata_ependyshs) είναι στατιστικά σημαντικό σε επίπεδο σημαντικότητας 5% και συμβάλλει αρνητικά στο εάν έχουν επιδράσει τα προγράμματα ανάπτυξης στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Έγινε η εκτίμηση ότι οι ερωτώμενοι που έχουν επενδύσει λιγότερα χρήματα σε σχέση με τους άλλους που επένδυσαν περισσότερα στην επιχείρησή τους θεωρούν πως τα προγράμματα ανάπτυξης επέδρασαν θετικά στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Όσον αφορά τη περίοδο λειτουργίας της επιχείρησης (leitourgia_epix) παρατηρείται ότι είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 5% και επιδρά θετικά με τη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Ειδικότερα, εκτιμάται πως οι ερωτώμενοι που οι επιχειρήσεις τους λειτουργούν όλο το χρόνο σε σχέση με εκείνους που τις λειτουργούν εποχιακά, πιστεύουν πως τα αναπτυξιακά προγράμματα έχουν επιδράσει στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη, όσον αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Το R^2 είναι 0,200 που σημαίνει ότι το 20% της διακύμανσης της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, από την επίδραση των αναπτυξιακών προγραμμάτων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη ερμηνεύεται από αυτή τη πολλαπλή γραμμική παλινδρόμηση.

5.6. Εκτίμηση υποδείγματος πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης για την επίδραση των αναπτυξιακών επιχειρήσεων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά τη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος

Στο πίνακα 5.6. παρουσιάζεται η επίδραση των αναπτυξιακών επιχειρήσεων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά τη προστασία, σε σχέση με κάποιες μεταβλητές που μελετήθηκαν.

Εκτιμήθηκε η παρακάτω εξίσωση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης.

$$\text{perivallon} = b_0 + b_1 * \text{fylo} + b_2 * \text{hlikia} + b_3 * \text{new_morfwftiko} + b_4 * \text{tritogenhs} + b_5 * \text{eisodhma} + b_6 * \text{xrhmata_ependyshs} + b_7 * \text{leitourgia_epix} + b_8 * \text{edra_epix} + \epsilon_i$$

Όπου:

perivallon: ποιοτική μεταβλητή η οποία λαμβάνει τη τιμή 1 όταν ο ερωτώμενος πιστεύει ότι τα αναπτυξιακά προγράμματα έχουν επιδράσει καθόλου στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου

λίμνης Πλαστήρα όσον αφορά τη προστασία του περιβάλλοντος, 2 λίγο, 3 μέτρια, 4 πολύ και 5 πάρα πολύ

fylo: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 0 όταν ο ερωτώμενος είναι γυναίκα και τη τιμή 1 όταν είναι άντρας

hlikia: ποσοτική μεταβλητή που δείχνει την ηλικία του ερωτώμενου

new_morfwtko: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 1 όταν το μορφωτικό επίπεδο του ερωτώμενου είναι απόφοιτος ΑΕΙ-ΤΕΙ και 0 όταν το μορφωτικό του επίπεδο είναι άλλο

tritogenhs: ψευδομεταβλητή η οποία λαμβάνει τη τιμή 1 όταν ο ερωτώμενος ασχολείται με το τριτογενή τομέα, ενώ παίρνει τη τιμή 0 όταν απασχολείται σε άλλο τομέα παραγωγής

eisodhma: ποσοτική μεταβλητή που δείχνει το ατομικό ετήσιο εισόδημα του ερωτώμενου

xrhmata_ependyshs: ποσοτική ψευδομεταβλητή που δείχνει πόσα χρήματα έχει επενδύσει στην επιχείρηση του ο ερωτώμενος

leitourgia_epix: ψευδομεταβλητή που λαμβάνει τη τιμή 1 όταν η επιχείρηση του ερωτώμενου λειτουργεί όλο το χρόνο και τη τιμή 2 όταν λειτουργεί εποχικά

edra_epix: ψευδομεταβλητή που παίρνει τη τιμή 1 εάν η επιχείρηση ταυτίζεται με το τόπο κατοικίας του ερωτώμενου και τη τιμή 0 όταν δε ταυτίζεται

ei: εκφράζει το σφάλμα της παλινδρόμησης.

Πίνακας 5.6. Εκτίμηση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης για τη πιθανότητα τα αναπτυξιακά προγράμματα να έχουν επιδράσει στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη, σχετικά με τη προστασία του περιβάλλοντος.

Μεταβλητές	Υπόδειγμα I	Υπόδειγμα II
	Συντελεστές	
Σταθερός όρος	0,70 (0,35)	0,40 (0,36)
fylo	-0,48 (-1,05)	-0,53 (0,18)
hlikia	-0,01 (-0,13)	—
new_morfwtiko	-1,06* (-1,80)	-0,93* (0,07)
tritogenhs	-0,24 (-0,50)	—
eisodhma	5,791E-6* (1,74)	4,803E-6* (2,04)
xrhmata_ependyshs	-2,373E-7 (-0,53)	—
leitourgia_epix	2,76** (2,26)	2,64** (0,02)
edra_epix	-0,06 (-0,12)	—
R ²	0,132	0,255
F-Statistic	1,550	3,485

(Σημείωση: Στις παρενθέσεις παρουσιάζετε η στατιστική wald. ** και *, υποδηλώνουν στατιστική σημαντικότητα 5% και 10% αντίστοιχα.)

Στον παραπάνω πίνακα 5.6. το υψηλό μορφωτικό επίπεδο (new_morfwtikos) των ερωτώμενων είναι στατιστικά σημαντικό σε επίπεδο σημαντικότητας 10% και συμβάλλει αρνητικά σε σχέση με τη πιθανότητα τα αναπτυξιακά προγράμματα να έχουν επιδράσει στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη, σχετικά με τη προστασία του περιβάλλοντος. Δηλαδή, εκτιμάται ότι οι ερωτώμενοι με χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο πιστεύουν ότι τα αναπτυξιακά προγράμματα έχουν συμβάλει στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, όσον αφορά τη προστασία του περιβάλλοντος, σε σχέση με τους υπόλοιπους απόφοιτους ΑΕΙ-ΤΕΙ, όπου θεωρούν πως τα προγράμματα δε συνέβαλλαν τόσο θετικά στη προστασία του περιβάλλοντος.

Το ατομικό ετήσιο εισόδημα (eisodhma) των ερωτώμενων είναι στατιστικά σημαντικό σε επίπεδο σημαντικότητας 10% και επιδρά θετικά σε σχέση με τη πιθανότητα τα αναπτυξιακά προγράμματα να έχουν επιδράσει στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη, σχετικά με τη προστασία του περιβάλλοντος. Εκτιμήθηκε ότι οι ερωτώμενοι με υψηλότερα εισοδήματα σε σχέση με αυτούς με χαμηλότερα, πιστεύουν πως τα αναπτυξιακά προγράμματα έχουν συμβάλει στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη της περιοχής, όσον αφορά τη προστασία του περιβάλλοντος.

Η περίοδο λειτουργίας της επιχείρησης (leitourgia_epix) παρατηρείται ότι είναι στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 5% και επιδρά θετικά με τη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη και τη προστασία του περιβάλλοντος του Δήμου. Ειδικότερα, εκτιμήθηκε ότι οι ερωτώμενοι που έχουν επιχειρήσεις που λειτουργούν όλο το χρόνο σε σχέση με αυτές που λειτουργούν εποχιακά, θεωρούν πως τα αναπτυξιακά προγράμματα έχουν επιδράσει θετικά στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη της περιοχής σχετικά με τη προστασία του περιβάλλοντος.

Το R^2 είναι 0,255 που σημαίνει ότι το 25,5% της διακύμανσης της προστασίας του περιβάλλοντος, από την επίδραση των αναπτυξιακών προγραμμάτων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη ερμηνεύεται από τη συγκεκριμένη πολλαπλή γραμμική παλινδρόμηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ο σκοπός της εργασίας αυτής είναι να διατυπωθεί κατά πόσο έχει συμβάλλει η αναπτυξιακή επιχείρηση Καρδίτσας (ΑΝ.ΚΑ. Α.Ε.) με τα αναπτυξιακά προγράμματα και τις δράσεις της στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα. Εξετάστηκε τόσο σε θεωρητικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο επιτόπιας έρευνας, τα προγράμματα που έχουν χρηματοδοτήσει ενέργειες και δράσεις στη περιοχή, αλλά και το επίπεδο της υπάρχουσας ανάπτυξης στο Δήμο λίμνης Πλαστήρα. Από τη διεξαγωγή της μελέτης προέκυψαν ορισμένα συμπεράσματα που αφενός διαπιστώθηκαν από τη προσπάθεια διασαφήνισης των όρων βιωσιμότητα, βιώσιμη ανάπτυξη και βιώσιμη τοπική ανάπτυξη και αφετέρου από την αναφορά των ενεργειών στο Δήμο λίμνης Πλαστήρα για την επίτευξη της πολυδιάστατης αυτής ανάπτυξης.

Οι έννοιες βιωσιμότητα, βιώσιμη ανάπτυξη και βιώσιμη τοπική ανάπτυξη είναι αλληλένδετες έννοιες όσον αφορά τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του ανθρώπου σε κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό επίπεδο. Θεωρούνται βασικές για την ανάπτυξη μιας περιοχής και αποτελούν τις κατευθύνσεις προς τις οποίες οφείλουν να κινηθούν οι αναπτυξιακές επιχειρήσεις και να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για το βέλτιστο αποτέλεσμα. Το μοντέλο της βιώσιμης ανάπτυξης το οποίο προτείνει μια ανάπτυξη με ισόρροπη έμφαση τόσο στην οικονομία, όσο και στη κοινωνική συνοχή και τη περιβαλλοντική προστασία, αποτελεί σήμερα ως η μόνη προοπτική για το μέλλον που πρέπει να είναι συνυφασμένο με μια ελεγχόμενη οικονομική ανάπτυξη με ηπιότερα χαρακτηριστικά, συμβατή με τη φέρουσα ικανότητα γης και το σεβασμό στο περιβάλλον.

Στην εργασία αυτή επιχειρήθηκε να εντοπιστούν τα στοιχεία εκείνα που στάθηκαν εμπόδιο στους ερωτώμενους να συμμετέχουν σε ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα , αλλά και πως αξιοποιήθηκαν τα προγράμματα από τους επιχειρηματίες που έλαβαν μέρος σε αυτά. Επίσης, ένα άλλο στοιχείο αποτελεί το γεγονός κατά πόσο η Αναπτυξιακή Καρδίτσας κατάφερε τελικά να σχεδιάσει, να θέσει σε εφαρμογή και να επιτύχει τους στόχους των προγραμμάτων για το Δήμο λίμνης Πλαστήρα, ώστε να επιτευχθεί με επιτυχία η έννοια της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων των ερωτηματολογίων, τα οποία συμπληρώθηκαν από επιχειρηματίες της περιοχής του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, από τη συλλογή πληροφοριών για το προφίλ του Δήμου και από τα έργα που έχουν πραγματοποιηθεί στο Δήμο, διερευνήθηκε η συμβολή των αναπτυξιακών επιχειρήσεων, στη συγκεκριμένη περίπτωση η Αναπτυξιακή Καρδίτσας (ΑΝ.ΚΑ. Α.Ε.), στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη της περιοχής.

Από τα αποτελέσματα των συχνοτήτων φαίνεται πως ο μέσος όρος ηλικίας των ερωτώμενων είναι τα 47 χρόνια, το οποίο δείχνει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρηματιών είναι μέσης ηλικίας. Ακόμη, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος αποτελείται από άνδρες που έχουνε στη κατοχή τους επιχείρηση στο Δήμο λίμνης Πλαστήρα, γεγονός το οποίο πρέπει να προβληματίζει τη τοπική διοίκηση και την αναπτυξιακή Καρδίτσα σε θέματα που αφορούν την ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας. Επίσης, το μορφωτικό επίπεδο των ιδιοκτητών των επιχειρήσεων στη περιοχή δεν είναι και τόσο υψηλό, αφού το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος είναι απόφοιτοι Λυκείου.

Όσον αφορά τον τομέα απασχόλησης αυτό που παρατηρείται είναι πως οι περισσότεροι απασχολούνται στο τριτογενή τομέα και πολλοί λιγότεροι στο δευτερογενή. Αυτό δείχνει πως στη περιοχή δίδεται ιδιαίτερη βάση στις υπηρεσίες και στηρίζετε κυρίως στο τουρισμό. Βέβαια αυτό πάει ενάντια στην επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης στη περιοχή, όπου πρέπει και οι τρεις τομείς να αναπτύσσονται σχεδόν με τον ίδιο ρυθμό. Έτσι, αυτό που γίνεται εύκολα αντιληπτό είναι πως τα αναπτυξιακά προγράμματα δεν έχουν επιδράσει υποστηρικτικά στο πρωτογενή και δευτερογενή τομέα παραγωγής και καλό θα ήταν να δοθεί ώθηση από τη τοπική κοινωνία για συμμετοχή και υποστήριξη του γεωργικού, αγροτο-κτηνοτροφικού τομέα και του τομέα μεταποίησης, μέσω της εκσυγχρόνισης και τη προώθηση της καινοτομίας.

Επιπρόσθετα, ορισμένα άλλα χαρακτηριστικά των επιχειρηματιών του δείγματος είναι ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρηματιών είναι και μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής. Γεγονός το οποίο δείχνει ότι η ιδιοκτησία μιας επιχείρησης αποτελεί ισχυρό κίνητρο συγκράτησης του πληθυσμού στο Δήμο. Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων είναι ξενοδοχειακές μονάδες, ενοικιαζόμενα δωμάτια-ξενώνες και εστιατόρια, οι οποίες λειτουργούν στη πλειοψηφία τους όλο το χρόνο. Αυτό δείχνει πως ο τουρισμός δεν είναι εποχιακός, αλλά όλο το χρόνο, γεγονός το οποίο επιφέρει οικονομικά οφέλη στη τοπική κοινωνία.

Ένα ακόμα στοιχείο το οποίο επιδρά θετικά στη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής είναι ότι τα άτομα που απασχολούνται στις επιχειρήσεις είναι κυρίως κάτοικοι του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, γεγονός το οποίο ενισχύει την απασχόληση στη περιοχή και αποτελεί κίνητρο για τους κατοίκους της περιοχής να μείνουν στο Δήμο και να εργαστούν εκεί. Από την άλλη όμως παρατηρείται ότι ο μέσος όρος των εργαζομένων που απασχολεί η κάθε επιχείρηση στη περιοχή είναι 4 άτομα.

Ως πηγή χρηματοδότησης για την ανάπτυξη της επιχείρησης παρατηρείται ότι αποτελεί με το μεγαλύτερο ποσοστό οι ιδιωτικοί πόροι και στη συνέχεια το πρόγραμμα LEADER, παρόλο που το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτώμενων του δείγματος έχει συμμετάσχει σε πρόγραμμα

χρηματοδότησης κυρίως για τη δημιουργία της επιχείρησης του. Τα δάνεια αποτελούν και αυτά σημαντική πηγή χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις της περιοχής. Ο κυριότερος λόγος απουσίας της συμμετοχής των ερωτώμενων από τα αναπτυξιακά προγράμματα φαίνεται να είναι η μη κάλυψη των προϋποθέσεων για τη χρηματοδότηση και σε μικρότερα ποσοστά και λόγοι γραφειοκρατίας ή επαρκών ιδιωτικών πόρων.

Στη συνέχεια, στις ερωτήσεις που διατυπώθηκαν στους επιχειρηματίες σχετικά με τα αναπτυξιακά προγράμματα, την αξιοποίηση αυτών και τη συμβολή τους στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα παρατηρείται ότι θεωρούν πως η Αναπτυξιακή Καρδίτσας συνέβαλλε θετικά στην ανάπτυξη της περιοχής, αλλά η αξιοποίηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων που διαχειρίστηκε η ΑΝ.ΚΑ. Α.Ε. αξιοποιήθηκαν σε μέτριο βαθμό. Αυτό μπορεί να οφείλετε στο γεγονός ότι η αναπτυξιακή επιχείρηση ίσως έθεσε λανθασμένα κριτήρια επιλογής των επιχειρηματιών που θα δοθεί η χρηματοδότηση ή στο ότι οι επιχειρηματίες δεν αξιοποίησαν επαρκώς τη χρηματοδότηση αποκλειστικά στην επιχείρησή τους.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά την επίδραση των αναπτυξιακών προγραμμάτων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου Πλαστήρα οι επιχειρηματίες θεωρούν πως τα προγράμματα έχουν επιδράσει αρκετά θετικά στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής με τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, τη τόνωση της λειτουργίας των υφιστάμενων επιχειρήσεων, τη προσέλκυση νέων επενδυτών, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, τη δημιουργία συμπληρωματικών εισοδημάτων για το τοπικό πληθυσμό. Όσον αφορά, τις ενέργειες από τα προγράμματα ανάπτυξης για το δευτερογενή τομέα παραγωγής και την ανάπτυξη και εμπορία τοπικών παραδοσιακών προϊόντων, τη προβολή και κατανάλωση αυτών και τη τόνωση του πρωτογενούς τομέα φαίνεται πως οι επιχειρηματίες πιστεύουν πως δε συνέβαλλαν τόσο στη τόνωση τους. Επιπλέον, στο κοινωνικό τομέα τα προγράμματα επέδρασαν μέτρια προς πολύ και συνέβαλλαν στη καλύτερη εξυπηρέτηση και προσέλκυση των τουριστών, καθώς και στη προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. Όσον αφορά το φυσικό περιβάλλον οι επιχειρηματίες πιστεύουν πως τα αναπτυξιακά προγράμματα επέδρασαν σε μέτριο βαθμό στη προστασία του. Ενώ, στην ανάπτυξη του δομημένου περιβάλλοντος δεν επέδρασαν θετικά.

Συμπερασματικά, οι επιχειρηματίες φαίνεται να είναι σχετικά ικανοποιημένοι από τη πορεία της επιχείρησής τους. Παρόλα αυτά, το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών δεν έχουν σκοπό να επεκτείνουν την επιχείρησή τους τα επόμενα χρόνια. Το ποσοστό αυτών που έχουν στα σχέδια τους τα επόμενα χρόνια να επεκτείνουν την επιχείρησή τους, εκφράζουν ως το κυριότερο λόγο επέκτασης την υψηλή ζήτηση του προϊόντος ή της υπηρεσίας και λιγότερο τη χρηματοδότηση

από αναπτυξιακά προγράμματα. Αυτό δείχνει πως τα αναπτυξιακά προγράμματα δεν αποτελούν εξολοκλήρου κίνητρο για τη συνέχιση της ανάπτυξης της περιοχής, τουλάχιστον στο τριτογενή τομέα παραγωγής, αφού οι επιχειρηματίες θεωρούν πως το κυριότερο κίνητρο για την επέκταση της επιχείρησής τους είναι η ζήτηση από τους καταναλωτές.

Από την ανάλυση των παλινδρομήσεων προέκυψαν 5 διαφορετικά μοντέλα. Τα 4 μοντέλα αφορούν, το (Μοντέλο 1) τη συμβολή των αναπτυξιακών προγραμμάτων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, το (Μοντέλο 2) τη προσέλκυση επενδυτών στη περιοχή, ως συνέπεια της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης, το (Μοντέλο 3) τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στο Δήμο και το (Μοντέλο 4) τη προστασία του περιβάλλοντος. Το (μοντέλο 5) αφορά τη μη συμμετοχή των επιχειρηματιών στα αναπτυξιακά προγράμματα, λόγω του ότι δε πληρούσαν τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης. Η κάθε μία από αυτές τις μεταβλητές θεωρείται ανεξάρτητη.

Στο Μοντέλο 1 με ανεξάρτητη μεταβλητή τη συμβολή των προγραμμάτων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη του Δήμου εκτιμάται ότι οι ερωτώμενοι που δεν ανήκουν στο τριτογενή τομέα παραγωγής, έχουν μεγαλύτερο ατομικό ετήσιο εισόδημα και έχουν επενδύσει λιγότερα χρήματα στην επιχείρησή τους πιστεύουν πως οι αναπτυξιακές επιχειρήσεις με τα προγράμματα ανάπτυξης συμβάλλουν περισσότερο στην πρόοδο και ανάπτυξη του Δήμου.

Στο Μοντέλο 2 με ανεξάρτητη μεταβλητή τη προσέλκυση των επενδυτών, ως αποτέλεσμα της συμβολής των αναπτυξιακών προγραμμάτων στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη οι ερωτώμενοι που έχουν υψηλότερο εισόδημα και έχουν επενδύσει τα λιγότερα χρήματα τείνουν να πιστεύουν ότι τα προγράμματα ανάπτυξης έχουν επιδράσει στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη, όσον αφορά τη προσέλκυση νέων επενδυτών.

Στο Μοντέλο 3 με ανεξάρτητη μεταβλητή τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, εκτιμάται ότι οι ερωτώμενοι που απασχολούνται σε άλλο τομέα παραγωγής, πλην του τριτογενή, που έχουν το μεγαλύτερο ατομικό ετήσιο εισόδημα, που έχουν επενδύσει λιγότερα χρήματα στην επιχείρησή τους και οι επιχειρήσεις τους λειτουργούν όλο το χρόνο πιστεύουν πως τα αναπτυξιακά προγράμματα έχουν επιδράσει στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη, όσον αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Στο Μοντέλο 4 με ανεξάρτητη μεταβλητή τη προστασία του περιβάλλοντος, εκτιμάται ότι οι ερωτώμενοι με χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο από το ΑΕΙ-ΤΕΙ, με υψηλότερα εισοδήματα και οι επιχειρήσεις που λειτουργούν όλο το χρόνο σε σχέση με αυτές που

λειτουργούν εποχιακά, θεωρούν πως τα αναπτυξιακά προγράμματα έχουν επιδράσει θετικά στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη της περιοχής σχετικά με τη προστασία του περιβάλλοντος.

Στο Μοντέλο 5 με ανεξάρτητη μεταβλητή τις προϋποθέσεις που δε τηρούν οι επιχειρηματίες, εκτιμάται ότι αυτοί με υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο και με υψηλό ατομικό ετήσιο εισόδημα είναι αυτοί που δε συμμετείχαν στα αναπτυξιακά προγράμματα.

Από τη συγκεκριμένη μελέτη βγαίνει το συμπέρασμα ότι η Αναπτυξιακή Καρδίτσας (ΑΝ.ΚΑ. Α.Ε.) συμβάλλει θετικά στη βιώσιμη ανάπτυξης του Δήμου λίμνης Πλαστήρα, μιας και η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα παραγωγής οφείλετε κυρίως στα προγράμματα LEADER που εφαρμόστηκαν στη περιοχή. Ακόμη, η αναπτυξιακή επιχείρηση συνέβαλλε και στη προστασία του περιβάλλοντος και την ανάδειξη της φυσικής ομορφιάς της περιοχής. Επίσης, επηρέασε θετικά τη τοπική κοινωνία σε θέματα απασχόλησης και στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. Τα μέτρα που είναι καλό να ληφθούν ώστε η περιοχή να μπορέσει να θεωρηθεί απόλυτα βιώσιμη είναι και η ανάπτυξη του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα μέσω προγραμμάτων ανάπτυξης, για τη καλύτερη διαχείριση των καλλιεργειών και την αξιοποίηση των εκτάσεων γης, καθώς και την ανάπτυξη του αγροτο-κτηνοτροφικού τομέα με νέο τεχνολογικό εξοπλισμό. Όσον αφορά το δευτερογενή τομέα παραγωγής, οι αναπτυξιακή επιχείρηση οφείλει να συμβάλλει ενεργά στη προβολή και ανάδειξη των τοπικών παραδοσιακών προϊόντων και τη διευκόλυνση της εμπορίας τους. Ακόμη, θα μπορούσε να ενισχυθεί κι άλλο ο κλάδος της μεταποίησης προϊόντων και η βιοτεχνία για τη παραγωγή περισσότερων τοπικών προϊόντων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αναπτυξιακή Καρδίτσας ΑΝ.ΚΑ. Α.Ε.
- Δημαρχείο Δήμου λίμνης Πλαστήρα
- Καρβούνης Σ., Γεωργακέλλος Δ., (2003) “Διαχείριση του περιβάλλοντος: επιχειρήσεις και βιώσιμη ανάπτυξη”, *Εκδόσεις Σταμούλης*, Αθήνα.
- Μητούλα Ρ., (2000) “Οι επιπτώσεις της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης στην φυσιογνωμία της ελληνικής πόλης”, Διδακτορική Διατριβή, *Τμήμα Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ*, Αθήνα.
- Πάνας Ε., (1995) “Τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα: Εισαγωγή στη Μεθοδολογία”., *Εκδόσεις Gutenberg*, Αθήνα.
- Παπαδασκαλόπουλος Α., (1995) “Πρότυπα και πολιτικές περιφερειακής ανάπτυξης”, *Εκδόσεις Παπαζήσης*, Αθήνα.
- Ποταμιανός Γ., (1991) “Η προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στην ευρωπαϊκή κοινότητα και τα κράτη μέλη. Στρατηγικές και μέσα ενεργοποίησης των τοπικών αγορών εργασίας.”, *Τόπος-Επιθεώρηση αστικών και περιφερειακών μελών*, Νο.3, σσ. 119-134.
- Στεφάνου Ι., Μητούλα Ρ., (2004) “Η συμβολή των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης και του Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ε.Ε. στη διατήρηση και ανάδειξη της φυσιογνωμίας των ελληνικών πόλεων, Πρακτικά Συνεδρίου με τίτλο: «Πολιτική αειφόρου ανάπτυξης των πόλεων στην Ελλάδα»”, *ΥΠΕΧΩΔΕ-ΕΜΠ*, Αθήνα.
- Συλλογικό, (1999) “Άγραφα – Εκκλησίες και μοναστήρια, Αρχαιολογικοί χώροι, Παραδοσιακά κτίσματα”, *Ενωση Αγραφιώτικων χωριών Ν. Καρδίτσας*, Καρδίτσα.

- Τσαντάκης Μ., (2003) “Ο ρόλος των αναπτυξιακών εταιριών”, *Τόπος - Επιθεώρηση χωρικής ανάπτυξης, σχεδιασμού και περιβάλλοντος*, No.20-21, σσ. 189-192.
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης/ΕΟΤ, (2003) “Καρδίτσα – Τουριστικός Οδηγός”, Καρδίτσα.

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Brandt N., Strandberg L., (2001) “Sunstainable Development in theory and practice”, *International Journal of Sustainability in Higher Education*, Vol.2, No.3, pp. 220-225.
- Blakery E., (1997) “Planning Local Economic Development: Theory and Practice”, *Sage Publication*, pp. 15-16, London.
- Blakery E., (1994) “Planning Local Economic Development: Theory and Practice”, *Sage Publication*, U.S.A., California.
- Fink D., Hargreaves A., (2003) “Sustaining Leadership”, *Phi Delta Kappan*, Vol.84, No.9, pp.693-700.
- Garofoli G., (1992) “Endogenous Development and Southern Europe”, *Athenaeum Press Ltd*, Newcastle.
- Garofoli G., (1990) “Local Development: patterns and policy implications”, in: Konsolas N. (ed.), *Local Development*, Regional Development Institute & Hellenic Agency for Local Development and Local Government, Athens.

- Watkins M., (2006) “Sustainable solution that won’t cost the earth”, *Concrete -London- Concrete Society*, Vol.40, No.9, pp.24-25.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΘΕΜΑ: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΔΗΜΟΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ)

Παρακαλώ να συμπληρώσετε όλες τις ερωτήσεις, για να μπορεί να γίνει η επεξεργασία του ερωτηματολογίου. Τα στοιχεία σας παραμένουν ανώνυμα, ενώ οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν μόνο για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας. Σας ευχαριστώ πολύ για το χρόνο που μου διαθέτετε και για τη πολύτιμη βοήθειά σας.

Σημειώστε με X μόνο μία απάντηση.

1.Φύλο

Ανδρας ☐

Γυναίκα ☐

2. Ηλικία

3.Μορφωτικό Επίπεδο

Αναλφάβητος ☐

Απόφοιτος Δημοτικού ☐

Απόφοιτος Γυμνασίου ☐

Απόφοιτος Λυκείου ☐

Απόφοιτος ΙΕΚ ☐

Απόφοιτος ΑΕΙ-ΤΕΙ ☐

Μεταπτυχιακές Σπουδές ☐

4.Σε ποιο τομέα παραγωγής ασχολείστε;

Πρωτογενής Τομέας (πχ. Γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία) ☐

Δευτερογενής Τομέας (πχ. εργοστάσια, βιοτεχνίες) ☐

Τριτογενής Τομέας ☐

(πχ. Υπηρεσίες, Μεταφορές, Τουρισμός, Εμπορικά Καταστήματα) ☐

5.Ποιό το είδος της επιχείρησής σας;

Ξενοδοχειακή μονάδα ☐

Ενοικιαζόμενα δωμάτια- Ξενώνας ☐

Εστιατόριο ☐

Καφετέρια- Μπαρ ☐

Συνεταιρισμός ☐

Κέντρο Αναψυχής & Αθλητικών Δραστηριοτήτων ☐

Άλλη

6. Ποιο είναι το ετήσιο εισόδημά σας;

7. Πόσα χρήματα έχετε επενδύσει στην επιχείρησή σας;

.....

8. Η έδρα της επιχείρησής σας ταυτίζεται με το τόπο κατοικίας σας;

Ναι ☐ Όχι ☐

9. Η επιχείρησή λειτουργεί:

Όλο το χρόνο ☐

Εποχικά ☐

10. Τα άτομα που απασχολεί η επιχείρησή είναι:

Κάτοικοι του Δήμου Πλαστήρα ☐

Κάτοικοι του Νομού Καρδίτσας ☐

από άλλες περιοχές της Ελλάδος ☐

11. Πόσα άτομα απασχολεί η επιχείρησή;

12. Για την ανάπτυξη της επιχείρησής σας ποιες από τις παρακάτω πηγές χρηματοδότησης χρησιμοποιήσατε;

(Μπορείτε να επιλέξετε παραπάνω από 1 απαντήσεις)

Leader ☐

Δικούς σας πόρους ☐

Δάνεια ☐

13. Συμμετείχατε ή συμμετέχετε σε κάποιο πρόγραμμα χρηματοδότησης από εθνικό φορέα ή την Ε.Ε.;

Ναι ☐ Όχι ☐

Αν ναι:

14. Ποιό το ύψος της χρηματοδότησης;.....

15. Τι δραστηριότητες έγιναν στην επιχείρησή με τη βοήθεια της χρηματοδότησης;

Δημιουργία Επιχείρησής ☐

Ανακαίνιση Επιχείρησής ☐

Ανανέωση Εξοπλισμού Επιχείρησης

☐

Άλλο.....

Αν όχι:

16. Για ποιο λόγο δε συμμετείχατε σε κάποιο πρόγραμμα χρηματοδότησης;

Έλλειψη ενημέρωσης

☐

Επαρκείς ιδιωτικοί πόροι

☐

Γραφειοκρατία

☐

Δε καλύπτω τις προϋποθέσεις της χρηματοδότησης

☐

Ανασφάλεια που δεν έχω κάποιο ειδικό άτομο που να γνωρίζω, ώστε να με κατευθύνει στη διαδικασία της χρηματοδότησης των προγραμμάτων

☐

17. Κατά πόσο πιστεύετε συμβάλλουν οι αναπτυξιακές επιχειρήσεις με τα προγράμματα ανάπτυξης και τις δράσεις τους στη πρόοδο και ανάπτυξη του Δήμου Πλαστήρα;

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ

18. Κατά πόσο εκτιμάτε ότι τα αναπτυξιακά προγράμματα έχουν αντληθεί πλήρως στη περιοχή του Δήμου Πλαστήρα;

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ

19. Κατά πόσο έχουν επιδράσει τα αναπτυξιακά προγράμματα στη Βιώσιμη Τοπική Ανάπτυξη, όσον αφορά:

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ
Στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων					
Στη τόνωση της λειτουργίας των υφιστάμενων επιχειρήσεων					
Στη προσέλκυση νέων επενδυτών					
Στην ανάπτυξη της εμπορίας των τοπικών παραδοσιακών προϊόντων					
Στη προβολή και κατανάλωση εγχώριων-τοπικών προϊόντων					
Στη τόνωση του αγροτο-κτηνοτροφικού τομέα					

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ
Στη συγκράτηση του πληθυσμού στη περιοχή					
Στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας					
Στη δημιουργία συμπληρωματικών εισοδημάτων για το τοπικό πληθυσμό					
Στη καλύτερη εξυπηρέτηση και προσέλκυση τουριστών στη περιοχή					
Στη προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς					
Στη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος					
Στην ανάπτυξη του δομημένου περιβάλλοντος					

20. Είστε γενικά ευχαριστημένος από τη πορεία της επιχείρησής σας;

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ

21. Σκοπεύετε να επεκτείνετε την επιχείρησή σας στα επόμενα έτη:

Ναι ☐

Όχι ☐

22. Αν ναι,

Ποιος ο κυριότερος λόγος;

Χρηματοδότηση από Προγράμματα ☐

Υψηλά Έσοδα ☐

Υψηλή ζήτηση προϊόντος ή υπηρεσίας ☐

Άλλος.....

Σας ευχαριστώ πολύ
για τη συνεργασία.

ΠΙΝΑΚΕΣ SPSS

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
symvolh_prog	35	1	5	3,74	1,172
proupotheseis	35	0	1	,17	,382
proselkysh_epen	35	1	5	3,06	1,110
theseis_ergasia	35	1	5	3,20	1,132
perivallon	35	1	5	2,74	1,067
fylo	35	0	1	,63	,490
hlikia	35	22	65	47,06	11,011
new_morfwitiko	35	0	1	,23	,426
tritogenhs	35	0	1	,77	,426
eisodhma	35	-8	300000	36624,57	70781,818
xrhmata_ependyshs	35	-8	3000000	539485,26	734106,300
edra_epix	35	0	1	,77	,426
leitourgia_epix	35	1	2	1,06	,236
Valid N (listwise)	35				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
symvolh_prog	30	1	5	3,67	1,213
proupotheseis	30	0	1	,17	,379
proselkysh_epen	30	2	5	3,07	1,112
theseis_ergasia	30	1	5	3,17	1,053
perivallon	30	1	5	2,83	1,053
fylo	30	0	1	,67	,479
hlikia	30	22	65	46,50	9,801
new_morfwitiko	30	0	1	,17	,379
tritogenhs	30	0	1	,77	,430
eisodhma	30	0	300000	42730,00	74859,460
xrhmata_ependyshs	30	12000	2000000	429400,00	556405,682
edra_epix	30	0	1	,73	,450
leitourgia_epix	30	1	2	1,03	,183
Valid N (listwise)	30				

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.607 ^a	.369	.128	1.132

a. Predictors: (Constant), edra_epix, xrhmata_ependyshs, tritogenhs, leitourgia_epix, hlikia, fylo, new_morfwtko, eisodhma

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	15.740	8	1.968	1.534	.205 ^a
	Residual	26.927	21	1.282		
	Total	42.667	29			

a. Predictors: (Constant), edra_epix, xrhmata_ependyshs, tritogenhs, leitourgia_epix, hlikia, fylo, new_morfwtko, eisodhma

b. Dependent Variable: symvolh_prog

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3.307	2.307		1.434	.166
	fylo	.594	.530	.235	1.120	.275
	hlikia	-.022	.025	-.179	-.879	.390
	new_morfwtko	.176	.680	.055	.259	.798
	tritogenhs	-.944	.557	-.335	-1.695	.105
	eisodhma	7.891E-6	.000	.487	2.059	.052
	xrhmata_ependyshs	-7.177E-7	.000	-.329	-1.394	.178
	leitourgia_epix	1.651	1.408	.249	1.173	.254
	edra_epix	-.062	.615	-.023	-.101	.920

a. Dependent Variable: symvolh_prog

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.583 ^a	.340	.203	1.083

a. Predictors: (Constant), leitourgia_epix, eisodhma, tritogenhs, fylo, xrhmata_ependyshs

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	14.517	5	2.903	2.475	.061 ^a
	Residual	28.150	24	1.173		
	Total	42.667	29			

a. Predictors: (Constant), leitourgia_epix, eisodhma, tritogenhs, fylo, xrhmata_ependyshs

b. Dependent Variable: symvolh_prog

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2.062	1.320		1.562	.131
	fylo	.605	.473	.239	1.280	.213
	tritogenhs	-.967	.503	-.343	-1.920	.067
	eisodhma	9.144E-6	.000	.564	2.706	.012
	xrhmata_ependyshs	-8.373E-7	.000	-.384	-1.771	.089
	leitourgia_epix	1.849	1.158	.278	1.597	.123

a. Dependent Variable: symvolh_prog

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	12,790 ^a	,378	,636

a. Estimation terminated at iteration number 20 because maximum iterations has been reached. Final solution cannot be found.

Hosmer and Lemeshow Test

Step	Chi-square	Df	Sig.
1	3,236	8	,919

Variables in the Equation

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 1 ^a						
fylo	,497	1,460	,116	1	,734	1,644
hlikia	-,043	,074	,342	1	,559	,958
new_morfwtko	37,554	13701,825	,000	1	,998	2,038E16
tritogenhs	46,659	16292,812	,000	1	,998	1,836E20
eisodhma	,000	,000	,613	1	,434	1,000
xrhmata_ependyshs	,000	,000	,151	1	,698	1,000
edra_epix	16,696	7781,754	,000	1	,998	17825216,686
leitourgia_epix	-35,810	41745,165	,000	1	,999	,000
Constant	-25,784	43992,997	,000	1	1,000	,000

Variables in the Equation

		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 1 ^a	fylo	,497	1,460	,116	1	,734	1,644
	hlikia	-,043	,074	,342	1	,559	,958
	new_morfwtko	37,554	13701,825	,000	1	,998	2,038E16
	tritogenhs	46,659	16292,812	,000	1	,998	1,836E20
	eisodhma	,000	,000	,613	1	,434	1,000
	xrhmata_ependyshs	,000	,000	,151	1	,698	1,000
	edra_epix	16,696	7781,754	,000	1	,998	17825216,686
	leitourgia_epix	-35,810	41745,165	,000	1	,999	,000
	Constant	-25,784	43992,997	,000	1	1,000	,000

a. Variable(s) entered on step 1: fylo, hlikia, new_morfwtko, tritogenhs, eisodhma, xrhmata_ependyshs, edra_epix, leitourgia_epix.

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	17,412 ^a	,274	,462

a. Estimation terminated at iteration number 9 because parameter estimates changed by less than ,001.

Hosmer and Lemeshow Test

Step	Chi-square	df	Sig.
1	4,136	7	,764

Variables in the Equation

		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 1 ^a	fylo	1,829	1,491	1,504	1	,220	6,227
	new_morfwtko	5,996	3,527	2,891	1	,089	401,948
	eisodhma	,000	,000	2,729	1	,099	1,000
	edra_epix	4,220	3,398	1,542	1	,214	68,025
	Constant	-5,694	3,484	2,671	1	,102	,003

a. Variable(s) entered on step 1: fylo, new_morfwtko, eisodhma, edra_epix.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,543 ^a	,294	,026	1,098

a. Predictors: (Constant), leitourgia_epix, hlikia, xrhmata_ependyshs, tritogenhs, fylo, new_morfwtko, edra_epix, eisodhma

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	10,557	8	1,320	1,095	,405 ^a
	Residual	25,309	21	1,205		
	Total	35,867	29			

a. Predictors: (Constant), leitourgia_epix, hlikia, xrhmata_ependyshs, tritogenhs, fylo, new_morfwtko, edra_epix, eisodhma

b. Dependent Variable: proselkysh_epen

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,204	2,237		,538	,596
	fylo	,066	,514	,028	,128	,900
	hlikia	,010	,024	,092	,427	,674
	new_morfwtko	-,109	,659	-,037	-,165	,870
	tritogenhs	-,078	,540	-,030	-,144	,887
	eisodhma	7,531E-6	,000	,507	2,026	,056
	xrhmata_ependyshs	-1,127E-6	,000	-,564	-2,258	,035
	edra_epix	,409	,596	,165	,686	,500
	leitourgia_epix	1,232	1,365	,202	,903	,377

a. Dependent Variable: proselkysh_epen

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,506 ^a	,256	,201	,994

a. Predictors: (Constant), xrhmata_ependyshs, eisodhma

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	9,200	2	4,600	4,657	,018 ^a
	Residual	26,667	27	,988		
	Total	35,867	29			

a. Predictors: (Constant), xrhmata_ependyshs, eisodhma

b. Dependent Variable: proselkysh_epen

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3,219	,233		13,832	,000
	eisodhma	7,695E-6	,000	,518	2,584	,016
	xrhmata_ependyshs	-1,120E-6	,000	-,560	-2,795	,009

a. Dependent Variable: proselkysh_epen

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,631 ^a	,399	,170	,960

a. Predictors: (Constant), leitourgia_epix, hlikia, xrhmata_ependyshs, tritogenhs, fylo, new_morfwtko, edra_epix, eisodhma

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	12,823	8	1,603	1,740	,147 ^a
	Residual	19,344	21	,921		
	Total	32,167	29			

a. Predictors: (Constant), leitourgia_epix, hlikia, xrhmata_ependyshs, tritogenhs, fylo, new_morfwtko, edra_epix, eisodhma

b. Dependent Variable: theseis_ergasia

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,404	1,955		,718	,481
	fylo	,546	,450	,248	1,214	,238
	hlikia	-,013	,021	-,119	-,598	,556
	new_morfwtko	-,815	,576	-,293	-1,415	,172
	tritogenhs	-1,054	,472	-,431	-2,233	,037
	eisodhma	4,440E-6	,000	,316	1,367	,186
	xrhmata_ependyshs	-1,052E-6	,000	-,556	-2,412	,025
	edra_epix	,032	,521	,014	,062	,951
	leitourgia_epix	3,074	1,193	,533	2,577	,018

a. Dependent Variable: theseis_ergasia

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,582 ^a	,338	,200	,942

a. Predictors: (Constant), leitourgia_epix, eisodhma, tritogenhs, new_morfwtko, xrhmata_ependyshs

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	10,883	5	2,177	2,454	,062 ^a
	Residual	21,283	24	,887		
	Total	32,167	29			

a. Predictors: (Constant), leitourgia_epix, eisodhma, tritogenhs, new_morfwtko, xrhmata_ependyshs

b. Dependent Variable: theseis_ergasia

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,422	1,089		1,306	,204
	new_morfwtko	-,867	,538	-,312	-1,610	,120
	tritogenhs	-,931	,450	-,380	-2,068	,050
	eisodhma	5,572E-6	,000	,396	1,891	,071
	xrhmata_ependyshs	-9,804E-7	,000	-,518	-2,395	,025
	leitourgia_epix	2,695	1,077	,467	2,503	,020

a. Dependent Variable: theseis_ergasia

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,609 ^a	,371	,132	,981

a. Predictors: (Constant), leitourgia_epix, hlikia, xrhmata_ependyshs, tritogenhs, fylo, new_morfwtko, edra_epix, eisodhma

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	11,940	8	1,493	1,550	,200 ^a
	Residual	20,226	21	,963		
	Total	32,167	29			

a. Predictors: (Constant), leitourgia_epix, hlikia, xrhmata_ependyshs, tritogenhs, fylo, new_morfwtko, edra_epix, eisodhma

b. Dependent Variable: perivallon

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	,696	1,999		,348	,731
	fylo	-,482	,460	-,219	-1,049	,306
	hlikia	-,003	,022	-,026	-,128	,899
	new_morfwitiko	-1,062	,589	-,382	-1,802	,086
	tritogenhs	-,238	,483	-,097	-,492	,628
	eisodhma	5,791E-6	,000	,412	1,743	,096
	xrhmata_ependyshs	-2,373E-7	,000	-,125	-,532	,600
	edra_epix	-,063	,533	-,027	-,118	,907
	leitourgia_epix	2,757	1,220	,478	2,260	,035

a. Dependent Variable: perivallon

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,598 ^a	,358	,255	,909

a. Predictors: (Constant), leitourgia_epix, eisodhma, fylo, new_morfwitiko

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	11,516	4	2,879	3,485	,022 ^a
	Residual	20,651	25	,826		
	Total	32,167	29			

a. Predictors: (Constant), leitourgia_epix, eisodhma, fylo, new_morfwitiko

b. Dependent Variable: perivallon

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	,404	1,129		,358	,724
	Fylo	-,529	,386	-,241	-1,371	,182
	new_morfwitiko	-,932	,496	-,336	-1,879	,072
	eisodhma	4,803E-6	,000	,341	2,037	,052
	leitourgia_epix	2,644	1,038	,458	2,548	,017

a. Dependent Variable: perivallon